

Käesolev dokument on vaid dokumenteerimisvahend ja institutsioonid ei vastuta selle sisu eest

► **B**

NÕUKOGU KUUES DIREKTIIV,

17. mai 1977,

kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta — ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas

(77/388/EMÜ)

(EÜT L 145, 13.6.1977, lk 1)

Muudetud:

	Euroopa Liidu Teataja		
	nr	lehekülg	kuupäev
► M1 Üheteistkümnes nõukogu direktiiv 80/368/EMÜ, 26. märts 1980	L 90	41	3.4.1980
► M2 Kümnes nõukogu direktiiv 84/386/EMÜ, 31. juuli 1984	L 208	58	3.8.1984
► M3 Kaheksateistkümnes nõukogu direktiiv 89/465/EMÜ, 18. juuli 1989	L 226	21	3.8.1989
► M4 Nõukogu direktiiv 91/680/EMÜ, 16. detsember 1991	L 376	1	31.12.1991
► M5 Nõukogu direktiiv 92/77/EMÜ, 19. oktoober 1992	L 316	1	31.10.1992
► M6 Nõukogu direktiiv 92/111/EMÜ, 14. detsember 1992	L 384	47	30.12.1992
► M7 Nõukogu direktiiv 94/4/EÜ, 14. veebruar 1994	L 60	14	3.3.1994
► M8 Nõukogu direktiiv 94/5/EÜ, 14. veebruar 1994	L 60	16	3.3.1994
► M9 Nõukogu direktiiv 94/76/EÜ, 22. detsember 1994	L 365	53	31.12.1994
► M10 Nõukogu direktiiv 95/7/EÜ, 10. aprill 1995	L 102	18	5.5.1995
► M11 Nõukogu direktiiv 96/42/EÜ, 25. juuni 1996	L 170	34	9.7.1996
► M12 Council Directive 96/95/EC of 20 December 1996	L 338	89	28.12.1996
► M13 Nõukogu direktiiv 98/80/EÜ, 12. oktoober 1998	L 281	31	17.10.1998
► M14 Nõukogu direktiiv 1999/49/EÜ, 25. mai 1999	L 139	27	2.6.1999
► M15 Nõukogu direktiiv 1999/59/EÜ, 17. juuni 1999	L 162	63	26.6.1999
► M16 Nõukogu direktiiv 1999/85/EÜ, 22. oktoober 1999	L 277	34	28.10.1999
► M17 Nõukogu direktiiv 2000/17/EÜ, 30. märts 2000	L 84	24	5.4.2000
► M18 Nõukogu direktiiv 2000/65/EÜ, 17. oktoober 2000	L 269	44	21.10.2000
► M19 Nõukogu direktiiv 2001/4/EÜ, 19. jaanuar 2001	L 22	17	24.1.2001
► M20 Nõukogu direktiiv 2001/115/EÜ, 20. detsember 2001	L 15	24	17.1.2002
► M21 Nõukogu direktiiv 2002/38/EÜ, 7. mai 2002	L 128	41	15.5.2002
► M22 Nõukogu direktiiv 2002/93/EÜ, 3. detsember 2002	L 331	27	7.12.2002
► M23 Nõukogu direktiiv 2003/92/EÜ, 7. oktoober 2003	L 260	8	11.10.2003
► M24 Nõukogu direktiiv 2004/7/EÜ, 20. jaanuar 2004	L 27	44	30.1.2004
► M25 Nõukogu direktiiv 2004/15/EÜ, 10. veebruar 2004	L 52	61	21.2.2004
► M26 Nõukogu direktiiv 2004/66/EÜ, 26. aprill 2004	L 168	35	1.5.2004
► M27 Nõukogu direktiiv 2005/92/EÜ, 12. detsember 2005	L 345	19	28.12.2005

Muudetud:

▶ <u>A1</u>	Kreeka ühinemisakt	L 291	17	19.11.1979
▶ <u>A2</u>	Hispaania ja Portugali ühinemisakt	L 302	23	15.11.1985
▶ <u>A3</u>	Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta	L 236	33	23.9.2003

NÕUKOGU KUUES DIREKTIIV,

17. mai 1977,

kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta — ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas

(77/388/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 99 ja 100,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse assamblee arvamust, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust ⁽²⁾

ning arvestades, et:

kõik liikmesriigid on vastu võtnud käibemaksusüsteemi kooskõlas nõukogu esimese ja teise 11. aprilli 1967. aasta direktiiviga kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta; ⁽³⁾

21. aprilli 1970. aasta otsusega liikmesriikide rahaliste osamaksete asendamise kohta ühenduse omavahenditega ⁽⁴⁾ nähakse ette ühenduste eelarve rahastamine täielikult ühenduste omavahenditega, olenemata muudest tuludest; nimetatud vahendite hulka peavad kuuluma vahendid, mis kogunevad käibemaksust ning mis saadakse ühtlustatud viisil kindlaksmääratava maksubaasi alusel ühise maksumäära kohaldamisel kooskõlas ühenduse eeskirjadega;

tuleb edendada isikute, kaupade, teenuste ja kapitali vaba liikumise piirangute tõhusat kõrvaldamist ning riikide majanduste integreerimist;

arvesse tuleb võtta eesmärki kaotada impordimaks ning ekspordi maksuvabastus liikmesriikidevahelises kaubanduses; tuleks tagada, et ühine kumuleeruvate käibemaksude süsteem ei diskrimineeriks kaupu ja teenuseid päritolu järgi, saavutamaks lõpuks ühisturu, mis võimaldab ausat konkurentsi ning sarnaneb tõelise siseturuga;

maksu mittediskrimineeriva iseloomu tugevdamiseks on tarvis selgitada mõiste “maksukohustuslane” sisu, et liikmesriigid saaksid seda laiendada isikutele, kes aeg-ajalt teevad teatavaid tehinguid;

mõiste “maksustatav tehing” on põhjustanud raskusi, eelkõige seoses maksustatavate tehingutena käsitatavate tehingutega; nimetatud mõisteid on tarvis selgitada;

maksustatavate tehingute teostamise koha kindlaksmääramine on põhjustanud liikmesriikidevahelisi kohtualluvuse konflikte, eelkõige kauba tarnimise puhul koos kokkupanekuga ning teenuste osutamise puhul; kuigi teenuste osutamise kohaks tuleks põhimõtteliselt määratleda teenuseid osutava isiku peamine tegevuskoht, tuleks määratleda, et see koht asub selle isiku asukohariigis, kellele teenuseid osutatakse, eelkõige maksukohustuslaste vahel osutatavate teatavate teenuste puhul, kus teenuste hind sisaldub kauba hinnas;

kui soovitakse, et ühenduse maksumäära kehtestamine ning edasised muudatused jõustuksid kõikides liikmesriikides ühel ajal, on tarvis ühtlustada maksustatava teokoosseisu ja maksu sissenõutavuse mõisted;

maksubaas tuleb ühtlustada nii, et ühenduse maksumäära kohaldamine maksustatavatele tehingutele annaks kõikides liikmesriikides võrreldavaid tulemusi;

⁽¹⁾ EÜT C 40, 8.4.1974, lk 25.

⁽²⁾ EÜT L 139, 12.11.1974, lk 15.

⁽³⁾ EÜT 71, 14.4.1967, lk 1301/67.

⁽⁴⁾ EÜT L 94, 28.4.1970, lk 19.

▼B

liikmesriikide kohaldatavad maksumäärad peavad olema sellised, et eelneval etapil kohaldatud maks oleks võimalik tavalisel viisil maha arvata;

koostada tuleks ühine maksuvabastuse liikide loetelu, et ühenduste omavahendeid saaks kõikides liikmesriikides koguda ühtlustatud viisil;

mahaarvamist reguleerivad eeskirjad tuleks ühtlustada sedavõrd, kuivõrd need mõjutavad tegelikult kogutavaid summasid; mahaarvatavat osa tuleks kõikides liikmesriikides arvutada samal viisil;

tuleks täpsustada, kes isikutest on maksukohustuslased, eelkõige teenuste puhul, mida osutab teises riigis asuv isik;

võimalikult suurel määral tuleb ühtlustada maksumaksjate kohustused, et kindlustada vajalikud tagatised maksude ühtlustatud viisil kogumiseks kõikides liikmesriikides; maksumaksjad peaksid eelkõige esitama korrapäraselt tehingute ülddeklaratsiooni nii sisendite kui ka väljundite kohta, kui seda peetakse vajalikuks omavahendite maksubaasi kindlaksmääramiseks ja järelevalveks;

liikmesriikidel peab kooskõlas ühiste sätetega ning suurema ühtlustamise huvides olema sellele vaatamata võimalus säilitada väikeettevõtjate jaoks eriskeemid; liikmesriigid peaksid saama vabalt rakendada eriskeemi, mis hõlmab sisendi käibemaksu kindlasummalist vähendamist põllumajandustootjatele, kelle suhtes tavapäraseid skeeme ei kohaldata; tuleks kindlaks määrata nimetatud skeemi aluspõhimõtted ning vastu võtta ühine meetod nimetatud põllumajandustootjate lisandväärtuse arvutamiseks omavahendite kogumise eesmärgil;

tagada tuleks käesoleva direktiivi sätete ühetaoline kohaldamine; selleks on tarvis ette näha ühenduse konsulteerimiskord; käibemaksukomitee loomine võimaldaks liikmesriikidel ja komisjonil teha tihedat koostööd;

liikmesriikidel peaks teatud piires ning teatud tingimustel olema võimalik võtta või säilitada käesolevast direktiivist erinevad erimeetmed, lihtsustamaks maksu kogumist ja hoidmaks ära pettust või maksustamise vältimist;

näib olevat kohane lubada liikmesriikidel sõlmida mitteliikmesriikide või rahvusvaheliste organisatsioonidega lepinguid, mis sisaldavad erandeid käesolevast direktiivist;

eriti oluline on ette näha üleminekuperiood, võimaldamaks ettenähtud valdkondade siseriiklikke õigusakte järk-järgult kohandada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I JAOTIS

SISSEJUHATAVAD SÄTTED*Artikkel 1*

Liikmesriigid muudavad oma olemasolevaid käibemaksusüsteeme kooskõlas järgmiste artiklitega.

Nad võtavad vastu vajalikud õigusnormid, mis võimaldavad muudetud süsteemidel jõustuda niipea kui võimalik ning hiljemalt 1. jaanuariks 1978.

II JAOTIS

REGULEERIMISALA*Artikkel 2*

Käibemaksuga maksustatakse:

1. kauba tarnimine või teenuste osutamine tasu eest riigi territooriumil maksukohustuslase poolt, kes sellena tegutseb;
2. kauba import.

▼ **B**

III JAOTIS

TERRITORIAALNE KOHALDATAVUS

▼ **M4***Artikkel 3*

1. Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - *liikmesriigi territoorium* — riigi territoorium, nagu see on iga liikmesriigi puhul kindlaks määratud lõigetes 2 ja 3,
 - *ühendus ja ühenduse territoorium* — liikmesriikide territoorium, nagu see on iga liikmesriigi puhul kindlaks määratud lõigetes 2 ja 3,
 - *kolmas territoorium ja kolmas riik* — mis tahes territoorium, välja arvatud lõigetes 2 ja 3 liikmesriigi territooriumina kindlaksmääratud territooriumid.
 2. Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab "riigi territoorium" Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu kohaldamise ala, nagu see on iga liikmesriigi puhul kindlaks määratud artiklis 227.
 3. Järgmised üksikute liikmesriikide territooriumid ei kuulu riigi territooriumi alla:
 - Saksamaa Liitvabariik:
 - Helgoland'i saar,
 - Büsingeni territoorium,
 - Hispaania Kuningriik:
 - Ceuta,
 - Melilla,
 - Itaalia Vabariik:
 - Livigno,
 - Campione d'Italia,
 - Itaaliale kuuluv osa Lugano järvest.
- Järgmised üksikute liikmesriikide territooriumid ei kuulu samuti riigi territooriumi alla:
- Hispaania Kuningriik:
 - Kanaari saared,
 - Prantsuse Vabariik:
 - ülemere departemangud,
 - Kreeka Vabariik:
 - Άγιο Όρος.

▼ **M6**

4. Erandina lõikest 1 ei käsitata Monaco Vürstiriiki ja Mani saart käesoleva direktiivi kohaldamisel kolmandate territooriumitena, pidades silmas konventsioone ja lepinguid, mille nad on sõlminud vastavalt Prantsuse Vabariigi ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigiga.

Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et tehinguid, mille puhul lähte- või sihtkoht on:

- Monaco Vürstiriik, käsitatakse tehingutena, mille lähte- või sihtkoht on Prantsuse Vabariik,
- Mani saar, käsitatakse tehingutena, mille lähte- või sihtkoht on Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik.

▼ **M4**

5. Kui komisjon leiab, et lõigete 3 ja 4 sätted ei ole enam põhjendatud eelkõige ausat konkurentsi või omavahendeid silmas pidades, teeb ta nõukogule vastavad ettepanekud.

IV JAOTIS

MAKSUKOHUSTUSLASED

Artikkel 4

1. “Maksukohustuslane” on iga isik, kes mis tahes paigas teostab iseseisvalt lõikes 2 sätestatud mis tahes majandustegevust, olenemata nimetatud tegevuse eesmärgist või tulemustest.

2. Lõikes 1 nimetatud majandustegevus on tootjate, ettevõtjate ja teenuseid osutavate isikute mis tahes tegevus, sealhulgas kaevandamine ja põllumajandus ning vabakutseline tegevus. Majandustegevuseks loetakse ka materiaalse või immateriaalse vara kasutamine kestva tulu saamise eesmärgil.

3. Liikmesriigid võivad maksukohustuslasena käsitada ka isikut, kes aeg-ajalt teeb lõikes 2 nimetatud tegevusega seotud tehingu, eelkõige mõne järgmistest tehingutest:

- a) ehitiste, ehitiste osade või ehitiste aluse maa võõrandamine enne esmast kasutuselevõttu; liikmesriigid võivad ette näha tingimused käesoleva kriteeriumi kohaldamiseks ehitiste ümberkujundamise ning nende aluse maa suhtes.

Liikmesriigid võivad kohaldada muid kriteeriume peale esmase kasutuselevõtu, näiteks ajavahemik ehitise valmimisest esmase võõrandamiseni või ajavahemik esmasest kasutuselevõtust järgmise võõrandamiseni, tingimusel et nimetatud ajavahemikud ei ületa vastavalt viit ning kahte aastat.

“Ehitis” on mis tahes maaga püsivalt ühendatud rajatis;

- b) ehitusmaa võõrandamine.

“Ehitusmaa” on mis tahes hoonestamata või hoonestatud maa, mis vastab liikmesriikide vastavatele määratlustele.

4. Lõikes 1 kasutatud sõna “iseseisvalt” vabastab maksust töötajad ja teised isikud, kui nad on tööandjaga seotud töölepingu või muude õiguslike suhete kaudu, mis loovad töötingimusi, töötasu ning tööandja vastutust käsitleva suhte tööandja ja töötaja vahel.

Arvestades artiklis 29 sätestatud konsulteerimist, võib iga liikmesriik riigi territooriumil asuvaid isikuid, kes on õiguslikult iseseisvad, kuid rahaliste, majanduslike ja organisatsiooniliste sidemete kaudu tihedalt üksteisega seotud, käsitada ühe maksukohustuslasena.

5. Riike, regionaalsete ja kohalike omavalitsuste ametiasutusi ning teisi avalik-õiguslikke organisatsioone ei käsitata maksukohustuslasena tegevuse või tehingutega seoses, mida nad teevad ametivõimudena, isegi kui nad koguvad seoses nimetatud tegevuse või tehingutega makse, lõive, liikmemakse või tasusid.

Kui nad aga sellist tegevust või tehinguid teostavad, käsitatakse neid maksukohustuslasena seoses tegevuse ja tehingutega, mille puhul maksukohustuse kohaldamata jätmine tooks kaasa olulist konkurentsi moonutamist.

Igal juhul käsitatakse nimetatud organeid maksukohustuslasena seoses D lisas loetletud tegevusaladega, välja arvatud juhul, kui tegevuse mahu võib hinnata tühiseks.

Liikmesriigid võivad nende organite tegevuse, mis on artikli 13 või artikli 28 alusel maksust vabastatud, lugeda nende tegevuseks ametivõimudena.

▼B

V JAOTIS

MAKSUSTATAVAD TEHINGUD*Artikkel 5***Kaubatarne**

1. “Kaubatarne” on materiaalse vara omanikuna käsutamise õiguse üleminek.
2. Elektrivool, gaas, soojusenergia, jahutusenergia jms loetakse materiaalseks varaks.
3. Liikmesriigid võivad materiaalse varana käsitada järgmist:
 - a) teatavad kinnisasjaõigused;
 - b) asjaõigused, mis annavad nende omanikule kinnisasja kasutamise õiguse;
 - c) osad või aktsiad, mis annavad nende omanikule kinnisasja või selle osa omandi- või valdusõiguse *de jure* või *de facto*.
4. Tarnena lõike 1 tähenduses võib käsitada ka:
 - a) ametivõimude poolt või nimel tehtud korralduse alusel või vastavalt õigusaktidele vara omandiõiguse üleminekut hüvitise eest;
 - b) kauba tegelikku üleandmist vastavalt lepingule kauba tähtajalise rendi kohta või järelmaksuga müügi kohta, millega nähakse ette, et tavaliselt läheb omandiõigus üle hiljemalt viimase osamakse tasumisega;
 - c) kauba üleandmist komisjonilepingu alusel.

▼M10

5. Liikmesriigid võivad käsitleda teatavate ehitustööde üleandmist tarnetena lõike 1 tähenduses.

▼B

6. Maksukohustuslase poolt tema põhivahendite hulka kuuluva kauba kasutamine tema enda või tema töötajate isiklikuks tarbeks või selle tasuta äraandmine või üldiselt kasutamine muuks kui majandustegevuse eesmärgil loetakse tarneks tasu eest, kui sellelt kaubalt või selle osadelt võis käibemaksu täielikult või osaliselt maha arvata. Tarnena tasu eest ei käsitata siiski näidiste jagamist või väikese väärtusega kinkide tegemist maksukohustuslase majandustegevuse eesmärgil.
7. Liikmesriigid võivad tarnena tasu eest käsitada:
 - a) maksukohustuslase poolt sellise kauba oma majandustegevuse eesmärgil kasutamist, mis on nimetatud majandustegevuse käigus valmistatud, ehitatud, kaevandatud, töödeldud, ostetud või imporditud, tingimusel et nimetatud kaubalt ei võiks käibemaksu täielikult maha arvata, kui see oleks omandatud teiselt maksukohustuslaselt;
 - b) maksukohustuslase poolt kauba kasutamist mittemaksustatava tehingu tegemiseks, kui nimetatud kaubalt võis omandamisel või punkti a kohasel kasutamisel käibemaksu täielikult või osaliselt maha arvata;
 - c) maksukohustuslase või tema õigusjärglaste poolt kauba säilitamist, kui nimetatud isik lõpetab maksustatava majandustegevuse ning nimetatud kaubalt võis omandamisel või punkti a kohasel kasutamisel käibemaksu täielikult või osaliselt maha arvata, välja arvatud lõikes 8 nimetatud juhtudel.
8. Kogu vara või selle osa tasu eest või tasuta või äriühingu kapitali sissemaksena üleandmise korral võivad liikmesriigid käsitada, et kaubatarnet ei ole toimunud ning sel juhul käsitatakse saajat üleandja õigusjärglasena. Vajaduse korral võivad liikmesriigid võtta vajalikke meetmeid konkurentsi moonutamise vältimiseks juhtudel, kus saajale maksukohustus täies ulatuses ei laiene.

▼B*Artikkel 6***Teenuste osutamine**

1. “Teenuste osutamine” on mis tahes tehing, mis ei ole kaubatarne artikli 5 tähenduses.

Sellised tehingud on muu hulgas:

- omandiõigust tõendava dokumendiga varustatud või varustamata immateriaalse vara võõrandamine;
- kohustus hoiduda teatud teo tegemisest või taluda teatavat tegu või olukorda;
- teenuste osutamine vastavalt tellimusele, mis on esitatud ametivõimude poolt või nimel või seaduse alusel.

2. Tasu eest teenuste osutamisesena käsitatakse järgmist:

- a) põhivahendite hulka kuuluva kauba kasutamine maksukohustuslase või tema töötajate isiklikuks tarbeks või üldiselt muul kui majandustegevuse eesmärgil, kui sellelt kaubalt võib käibemaksu täielikult või osaliselt maha arvata;
- b) maksukohustuslase poolt tasuta teenuste osutamine tema enda või tema töötajate isiklikuks tarbeks või üldiselt muul kui majandustegevuse eesmärgil.

Liikmesriigid võivad käesoleva lõike sätetest erandeid teha, kui see ei too kaasa konkurentsi moonutamist.

3. Konkurentsi moonutamise vältimiseks ning arvestades artiklis 29 sätestatud konsulteerimist, võivad liikmesriigid teenuste osutamises tasu eest käsitada maksukohustuslase teenusetarnet oma ettevõtja huvides, tingimusel et selliselt teenuselt ei võiks käibemaksu täielikult maha arvata, kui selle osutaks teine maksukohustuslane.

4. Kui enda nimel, kuid teise maksukohustuslase eest tegutsev maksukohustuslane osaleb teenuse osutamises, loetakse, et nimetatud teenuse on osutanud ja saanud tema ise.

5. Artikli 5 lõiget 8 kohaldatakse samal viisil ka teenuste osutamise suhtes.

▼M4*Artikkel 7***Import**

1. Kauba import:

- a) sellise kauba ühendusse toomine, mille puhul ei ole täidetud Euroopa Majandusühenduse asutamislepingu artiklites 9 ja 10 sätestatud tingimused või mis ei ole vabas ringluses, juhul kui tegemist on Euroopa Sõe- ja Teraseühenduse asutamislepinguga reguleeritava kaubaga;

▼M6

- b) kauba, välja arvatud punktiga a hõlmatud kauba saabumine ühendusse kolmandalt territooriumilt.

▼M4

2. Kauba importimise kohaks on liikmesriik, mille territooriumil kaup ühendusse toomise ajal asub.

3. Olenemata lõikest 2, kui lõike 1 punktis a nimetatud kaup suunatakse ühendusse toomisel ühele artikli 16 lõike 1 B ►M6 alapunktid a, b, c ja d ◀ osas nimetatud protseduurile, ajutise impordi protseduurile täieliku vabastusega imporditollimaksust või välistransiidi protseduurile, siis sellise kauba importimise kohaks on liikmesriik, mille territooriumil nimetatud protseduure kauba suhtes enam ei kohaldata.

▼ **M6**

Lõike 1 punktis b nimetatud kauba puhul, mis suunatakse ühendusse toomisel artikli 33a lõike 1 punktis b või c nimetatud ühenduse sisetransiidiprotseduurile, on importimise kohaks samuti liikmesriik, mille territooriumil nimetatud protseduuri enam ei kohaldata.

▼ **B**

VI JAOTIS

MAKSUSTATAVATE TEHINGUTE KOHT

*Artikkel 8***Kaubatarne**

1. Kaubatarne koht on:

- a) kauba puhul, mille on lähetanud või vedanud tarnija või tarnesaaja või kolmas isik: koht, kus kaup asub ajal, mil algab selle lähetamine või vedu tarnesaajale; tarnija poolt või nimel kauba paigaldamise või kokkupaneku korral, millega kaasneb või ei kaasne katsetamine, loetakse tarnekohaks koht, kus kaup paigaldatakse või kokku pannakse; kui paigaldamist või kokkupanekut teostatakse ► **M4** liikmesriigis, mis ei ole ◀ tarnija asukohariik, võtab ► **M4** liikmesriik, mille territooriumil paigaldamist või kokkupanekut teostatakse ◀, kõik vajalikud meetmed topeltmaksustamise vältimiseks nimetatud riigis;
- b) kauba puhul, mida ei lähetata ega veeta: kauba asukoht tarnimise ajal;

▼ **M6**

- c) laevadel, õhusõidukites või rongides sellise veo ajal tarnitava kauba puhul, mille lähte- ja sihtkoht asuvad ühenduse territooriumil: reisijateveo lähtepunktis.

Selle sätte kohaldamisel:

- on “ühenduses toimuva reisijateveo osa” sellise veo osa, mis kolmandal territooriumil peatumata kulgeb reisijateveo lähtekohast sihtkohta,
- on “reisijateveo lähtekoht” esimene ühenduses asuv paik, kus on kavas reisijate pealeminek, kui see on vajalik pärast ühendusest väljaspool toimunud veoetappi,
- on “reisijateveo sihtkoht” viimane ühenduses asuv paik, kus on kavas ühenduse peale läinud reisijate mahaminek, kui see on vajalik enne ühendusest väljaspool toimuvat veoetappi.

Edasi-tagasiveo korral käsitatakse tagasivedu eraldi veona.

Komisjon esitab hiljemalt 30. juuniks 1993 nõukogule aruande, millele vajadusel lisatakse ettepanekud seoses laevadel, õhusõidukites või rongides reisijatele tarbimiseks tarnitud kauba ja teenuste, sealhulgas restoraniteenuste maksustamiskohaga.

31. detsembriks 1993 teeb nõukogu pärast Euroopa Parlamendiga konsulteerimist komisjoni ettepaneku osas ühehäälselt otsuse.

31. detsembrini 1993 võivad liikmesriigid kehtestada maksuvabastuse või jätkata maksuvabastust sõidukite pardal tarbimiseks tarnitava kauba osas, mille maksustamiskoht on kindlaks määratud eespool toodud sätete alusel, jättes endale õiguse varasemal etapil tasutud käibemaks maha arvata;

▼ **M23**

- d) maagaasi jaotusvõrgu kaudu gaasi tarnimise puhul või elektri tarnimise puhul maksukohustuslikule vahendajale: maksukohustusliku vahendaja tegevuskoht või kauba tarnimise püsiasukoht või sellise tegevuskoha või püsiasukoha puudumisel koht, kus on tarnija alaline või tavaline asukoht.

Maksukohustuslik vahendaja on käesoleva sätte kohaldamisel maksukohustuslik isik, kelle põhitegevusala gaasi ja elektri hankimisel on

▼ **M23**

selle kauba edasimüümine ja kelle omatarbimine selle kauba osas on tühine;

- e) maagaasi jaotusvõrgu kaudu gaasi tarnimise puhul või elektri tarnimise puhul, kui sellist tarnimist ei reguleerita punktiga d: koht, kus tarbija kaupa kasutab ja tarbib. Kui see tarbija ei tarbi tegelikult kõike või osa sellest kaubast, loetakse tarbimata kaup kasutatuks ja tarbituks kohas, kus on tarbija tegevuskoht või püsiasukoht, mille jaoks kaup tarniti. Sellise tegevuskoha või püsiasukoha puudumisel loetakse kauba kasutamise ja tarbimise kohaks tarbija alaline või tavaline asukoht.

▼ **M4**

2. Erandina lõike 1 punktist a võib juhul, kui kaubasaadetise või kaubaveo lähtekoht asub kolmandal territooriumil, importija tarnekohana ► **M18** artikli 21 lõikele 4 ◀ tähenduses ning edasiste tarnete kohana käsitada liikmesriiki, kuhu kaup imporditakse.

▼ **B***Artikkel 9***Teenuste osutamine**

1. Teenuse osutamise kohaks on teenuse osutaja tegevuskoht või teenuse osutamise asukoht või nimetatud tegevuskoha või asukoha puudumise korral tema alaline elu- või asukoht või peamine elukoht.

2. Sellest olenemata:

- a) on kinnisvaraga seotud teenuste, sealhulgas kinnisvaramaaklerite ja -ekspertide teenuste, ning ehitustööde ettevalmistamise ja korraldamisega seotud teenuste, näiteks arhitektide ja kohapealset järelevalvet teostavate ettevõtjate teenuste osutamise kohaks kinnisvara asukoht;
- b) on veoteenuste osutamise kohaks see koht, kus vedu toimub, võttes arvesse läbitud vahemaid;
- c) on teenuste osutamise kohaks, mis on seotud:
- kultuuri-, kunsti-, spordi-, teadus-, haridus-, meelelahutus- vms tegevusega, sealhulgas nimetatud liiki tegevuse korraldaja tegevusega ning vajaduse korral abiteenuste osutamise,ga,
 - veo abiteenustega, nagu laadimine, mahalaadimine, teisaldamine jms tegevus,
 - materiaalse vallasvara väärtuse hindamisega,
 - materiaalse vallasvaraga seonduva tööga,
- nimetatud teenuste tegeliku osutamise koht;

▼ **M2**▼ **B**

e) on allpool nimetatud teenuste osutamise korral väljaspool ühendust asuvatele klientidele või maksukohustuslastele, kes asuvad ühenduses, kuid mitte tarnijaga samas liikmesriigis, teenuste osutamise kohaks kliendi tegevuskoht või teenuste kasutamise asukoht või nimetatud tegevuskoha või asukoha puudumise korral tema alaline elu- või asukoht või peamine elukoht:

- autoriõiguste, patentide, litsentside, kaubamärkide jms õiguste võõrandamine ja litsentsimine,
- reklaamiteenused,
- konsultantide, inseneride, konsultatsioonibüroode, juristide ja raamatupidajate teenused jms teenused, samuti andmetöötlus- ning teabeandmisteenus,ed,
- teatava majandustegevuse või punktis e nimetatud õiguse teostamisest täielikult või osaliselt loobumise kohustus,
- panga-, finants- ja kindlustustehingud, sh edasikindlustamine, v. a seifide rendileandmine,

▼ **B**

- personali kasutada andmine,
- teise isiku nimel ja eest tegutsevate agentide teenused, kui nad osutavad oma esindatavale punktis e nimetatud teenuseid,

▼ **M2**

- materiaalse vallasvara, välja arvatud igasuguste veokite üürileandmine ► **M15** , ◀

▼ **M23**

- juurdepääsu pakkumine maagaasi ja elektri jaotussüsteemidele, selle kaudu toimuv transport ja edastamine ning muude otseselt seotud teenuste pakkumine,

▼ **M15**

- telekommunikatsiooniteenused. Telekommunikatsiooniteenusteks loetakse teenuseid, mis on seotud mis tahes laadi signaalide, kirjutiste, kujutiste ja helide või teabe edastamise, saatmise või vastuvõtmisega juhtme kaudu või raadio teel, optiliselt või muul elektromagnetilisel viisil, sealhulgas sellega seotud edastus-, saate- või vastuvõtumahtude kasutusõiguse üleandmine või võimaldamine. Telekommunikatsiooniteenused käesoleva sätte tähenduses hõlmavad ka ülemaailmsetesse teabevõrkudesse pääsu võimaldamist ► **M21** , ◀

▼ **M21**

- raadio- ja televisiooniringhäälinguteenused,
- elektroonilised teenused, sealhulgas L lisas loetletud teenused;

f) on teenuste osutamise kohaks mittemaksukohustuslase asukoht või alaline või peamine elukoht punkti e viimases taandes kirjeldatud teenuste puhul, mida osutab liikmesriigis asuvatele või alaliselt või peamiselt elavatele mittemaksukohustuslastele maksukohustuslane, kelle asu- või tegevuskoht, kust teenust osutatakse, asub väljaspool ühendust või kes sellise asu- või tegevuskoha puudumisel elab alaliselt või peamiselt väljaspool ühendust.

3. Kahekordse maksustamise, maksustamata jätmise või konkurentsi moonutamise vältimiseks võivad liikmesriigid lõike 2 punktis e osutatud teenusetarnete puhul, mittemaksukohustuslastele osutatavad viimase taande kohased teenused välja arvatud, ja veovahendite rendileandmise puhul käsitada:

▼ **B**

- a) teenuste osutamise kohana, mis käesoleva artikli kohaselt asuks riigi territooriumil, väljaspool ühendust asuvat kohta, kui teenuste tegelik kasutamine ja neist kasusaamine toimub väljaspool ühendust;
- b) teenuste osutamise kohana, mis käesoleva artikli kohaselt asuks väljaspool ühendust, riigi territooriumi, kui teenuste tegelik kasutamine ja nendest kasusaamine toimub riigi territooriumil.

▼ **M21**

4. Lõike 2 punkti e kohaste telekommunikatsiooniteenuste ja raadio- ja televisiooniringhäälinguteenuste puhul, mida osutab liikmesriigis asuvatele või alaliselt või peamiselt elavatele mittemaksukohustuslastele maksukohustuslane, kelle asu- või tegevuskoht, kust teenust osutatakse, asub väljaspool ühendust või kes sellise asu- või tegevuskoha puudumisel elab alaliselt või peamiselt väljaspool ühendust, rakendavad liikmesriigid lõike 3 punkti b.

▼ **B**

VII JAOTIS

MAKSUSTATAV TEKOOSSEIS JA MAKSU SISSENÕUTAVUS

Artikkel 10

1. a) “Maksustatav teokoosseis” on olukord, mille puhul on täidetud maksu sissenõutavaks muutumiseks vajalikud õiguslikud tingimused.

▼B

b) Maks muutub sissenõutavaks hetkest, kui maksuhalduril tekib seadusjärgne alus nõuda maksukohustuslaselt maksu tasumist, olenemata tasumise tähtaja edasilükkamise võimalusest.

2. Maksustatav teokoosseis tekib ning maks muutub sissenõutavaks pärast kauba kättetoimetamist või teenuse osutamist. Artikli 5 lõike 4 punktis b nimetatud sellise kauba kättetoimetamine ja sellise teenuse osutamine, millega kaasneb mitu järjestikust arvepidamist või makset, loetakse lõpetatuks pärast nimetatud arvepidamiste või maksete tähtaja lõppu. ►M18 Liikmesriigid võivad teataval juhtudel ette näha, et kaupade ja teenuste pidevaid tarneid, mis toimuvad teatava ajavahemiku jooksul, käsitatakse lõppenuna vähemalt ühe aasta järel. ◀

Kui aga enne kauba kättetoimetamist või teenuse osutamist tuleb tasuda ettemaks, muutub maks sissenõutavaks ettemaksu kättesaamisel ning saadud summalt.

Erandina eespool nimetatud sätetest võivad liikmesriigid ette näha, et maks muutub sissenõutavaks teatavate tehingute või teatavat liiki maksukohustuslaste puhul:

— hiljemalt arve ►M20 ————— ◀ väljastamisel, või

— hiljemalt müügihinna kättesaamisel, või

— kui arvet ►M20 ————— ◀ ei väljastata või väljastatakse hiljem, kindlaksmääratud tähtaja jooksul alates maksustatava teokoosseisu kuupäevast.

▼M4

3. Maksustatav teokoosseis tekib ja maks muutub sissenõutavaks kauba importimise hetkel. Kui kaup suunatakse ühendusse toomisel ühele artikli 7 lõikes 3 nimetatud protseduurile, tekib maksustatav teokoosseis ja maks muutub sissenõutavaks alles siis, kui nimetatud protseduure kauba suhtes enam ei kohaldata.

Kui aga imporditud kaup on maksustatud ühise poliitika kohaselt kohaldatavate tollimaksude, põllumajandusmaksude või samaväärse toimega maksudega, tekib maksustatav teokoosseis ja maks muutub sissenõutavaks siis, kui tekib nimetatud ühenduse maksude teokoosseis ja nimetatud maksud muutuvad sissenõutavaks.

Kui imporditud kaup ei ole maksustatud ühtegi nimetatud ühenduse maksuga, siis kohaldavad liikmesriigid tollimakse reguleerivaid kehtivaid sätteid maksustatava teokoosseisu ja maksu sissenõutavaks muutmise aja kohta.

▼B

VIII JAOTIS

MAKSUSTATAV SUMMA

*Artikkel 11*A. *Riigi territooriumil*

1. Maksustatava summa moodustab:

- a) punktides b, c ja d nimetatud kauba tarnimise ja teenuste osutamise puhul kõik tasuna käsitatav, mille tarnija ostjalt, kliendilt või kolmandalt isikult nimetatud tarnete eest on saanud või saab, kaasa arvatud nimetatud tarnete hinnaga otse seotud toetused;
- b) artikli 5 lõigetes 6 ja 7 nimetatud tarnete puhul kauba või sarnase kauba ostuhind või ostuhinna puudumise korral omahind, mis määratakse kindlaks tarnimise ajal;
- c) artikli 6 lõikes 2 nimetatud tarnete puhul maksukohustuslase kogukulu teenuste osutamisele;
- d) artikli 6 lõikes 3 nimetatud tarnete puhul osutatud teenuste turuväärtus.

▼B

Teenuste “turuväärtus” on summa, mille klient turustusetapil, kus tarne aset leiab, riigi territooriumil tarne ajal vaba konkurentsi tingimustes peaks sõltumatule tarnijale tasuma, et asjaomast teenust saada.

2. Maksustatava summa hulka kuuluvad:

- a) maksud, tollimaksud, lõivud ja tasud, v.a käibemaks;
- b) kõrvalkulud, nagu komisjoni-, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud, mille tarnija nõuab sisse ostjalt või kliendilt. Liikmesriigid võivad kõrvalkuludena käsitada ka eraldi lepingus käsitletavaid kulusid.

3. Maksustatava summa hulka ei kuulu:

- a) ettemaksu puhul tehtavad hinnaalandused;
- b) kliendile lubatud ning tarnimise ajal raamatupidamisdokumentides kajastatavad hinnaalandused ning hinnavähendid;
- c) summad, mille maksukohustuslane saab ostjalt või kliendilt tagasimaksena viimase nimel ja eest tehtud kulude katteks ning on raamatupidamisdokumentides kajastatud vahekontol. Maksukohustuslane peab esitama tõendid oma kulude tegeliku summa kohta ega tohi maha arvata ühtki maksu, mida oleks võinud nimetatud tehingutelt sisse nõuda.

▼M8

4. Erandina punktide 1, 2 ja 3 võivad liikmesriigid, kes 1. jaanuaril 1993 ei kasutanud artikli 12 lõike 3 punkti a kolmandas lõigus sätestatud võimalust, kasutada B osa punktis 6 sätestatud võimalust, tingimusel et artikli 12 lõike 3 punkti c teises lõigus osutatud tehingute puhul võrdub maksustatav summa punktide 1, 2 ja 3 kohaselt kindlaksmääratud summa murdosaga.

See murdosa määratakse kindlaks nii, et asjakohane tasumisele kuuluv käibemaks võrdub igal juhul vähemalt 5 protsendiga punktide 1, 2 ja 3 kohaselt kindlaksmääratud summast.

▼B

B. *Kauba import*

▼M6

1. Maksustatav summa on tolliväärtus, mis määratakse kindlaks kooskõlas kehtivate ühenduse õigusnormidega; sedasama kohaldatakse artikli 7 lõike 1 punktis b osutatud kauba impordi suhtes.

▼M4

3. Kui need juba summas ei sisaldu, lisatakse maksustatavale summale:

- a) väljaspool importivat liikmesriiki ning seoses impordiga tasutavad maksud, tollimaksud, lõivud ja muud maksud, v.a võetav käibemaks;
- b) kõrvalkulud, nagu komisjoni-, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud, mis on tekkinud enne kauba jõudmist esimesse sihtkohta importiva liikmesriigi territooriumil.

“Esimene sihtkoht” on veokirjas või muus kaupa importivasse liikmesriiki importimiseks kasutatavas dokumendis märgitud koht. Nimetatud märke puudumise korral loetakse esimeseks sihtkohaks koht, kus veos importivas liikmesriigis esmakordselt üle antakse.

▼M10

Ka eespool osutatud ettenägemata kulud sisalduvad maksustatavas summas juhul, kui need tulenevad veost mõnda muusse sihtkohta ühenduse territooriumil ja see koht on maksustatava teokoosseisu ilmnmisel teada.

▼B

4. Maksustatav summa ei sisalda A osa lõike 3 punktides a ja b nimetatud tegureid.

▼B

5. Kui kaup on ►**M4** ühendusest ◀ ajutiselt eksporditud ning reimporditakse pärast põhjalikku remonti, töötlemist, kohandamist, valmistamist või kokkupanemist ►**M4** väljaspool ühendust ◀ ning ►**M4** ————— ◀, võtavad liikmesriigid meetmeid tagamaks, et kaupa koheldakse käibemaksu puhul samal viisil, kui seda oleks koheldud eespool nimetatud toimingute kõnealuse riigi territooriumil teostamise korral.

▼M8

6. Erandina punktides 1–4 võivad liikmesriigid, kes 1. jaanuaril 1993 ei kasutanud artikli 12 lõike 3 punkti a kolmandas lõigus sätestatud võimalust, ette näha, et artikli 26a A osa punktides a, b ja c määratletud kunstiteoste, kollektsiooni- ja antiikesemete impordi puhul võrdub maksustatav summa punktide 1–4 kohaselt kindlaksmääratud summa murdosaga.

See murdosa määratakse kindlaks nii, et asjakohane impordilt võetav käibemaks võrdub igal juhul vähemalt 5 protsendiga punktide 1–4 kohaselt kindlaksmääratud summast.

▼B*C. Muud sätted*

1. Tühistamise, keeldumise või osalise või täieliku mittetasumise korral või juhul, kui hinda alandatakse pärast tarne toimumist, vähendatakse maksustatavat summat sellele vastavalt ning liikmesriikide poolt kindlaksmääratavatel tingimustel.

Täieliku või osalise mittetasumise korral võivad liikmesriigid nimetatud reeglist siiski erandi teha.

▼M4

2. Kui impordi puhul maksustatava summa kindlaksmääramiseks vajalikud andmed on väljendatud muus vääringus kui selle liikmesriigi oma, kus hindamine toimub, määratakse vahetuskursi tolliväärtuse arvutamist reguleerivate ühenduse sätete kohaselt.

Kui muu tehingu kui imporditehingu puhul maksustatava summa kindlaksmääramiseks vajalikud andmed on väljendatud muus vääringus kui selle liikmesriigi oma, kus hindamine toimub, kohaldatakse vahetuskursi, mis vastab viimasele registreeritud müügikursile maksu sissenõutavaks muutumise ajal asjaomase liikmesriigi kõige esindavama (te)l valuutaturul/valuutaturgudel, või kursi, mis määratakse nimetatud turule/turgudele viidates selle liikmesriigi kehtestatud üksikasjalike eeskirjade kohaselt. Mõne nimetatud tehingu või teatavate maksukohustuslaseliikide suhtes võib liikmesriik siiski jätkata selle vahetuskursi kohaldamist, mis on määratud kehtivate tolliväärtuse arvutamist reguleerivate ühenduse sätete kohaselt.

▼B

3. Tagastuspakendite kulude puhul võivad liikmesriigid:

- need maksustatavast summast välja jätta ning võtta vajalikke meetmeid tagamaks, et summat pakendi tagastamata jätmise korral korrigeeritakse, või
- need maksustatava summa hulka arvata ning võtta vajalikke meetmeid tagamaks, et summat pakendi tagastamise korral korrigeeritakse.

IX JAOTIS

MAKSUMÄÄRAD*Artikkel 12*

1. Maksustatavate tehingute suhtes kohaldatakse maksustatava teokoosseisu tekkimise ajal kehtivat maksumäära. Sellest olenemata:

- a) kasutatakse artikli 10 lõike 2 teises ja kolmandas lõigus nimetatud juhtudel maksumäära, mis kehtib maksu sissenõutavaks muutumise ajal;

▼ M6

- b) kasutatakse artikli 10 lõike 3 teises ja kolmandas lõigus nimetatud juhtudel maksumäära, mis kehtib maksu sissenõutavaks muutumise ajal.

▼ B

2. Maksumäärade muutmise korral võivad liikmesriigid:
- teha lõike 1 punktis a nimetatud juhtudel kohandusi, võtmaks arvesse kauba tarnimise või teenuste osutamise ajal kehtinud maksumäära,
 - võtta mis tahes vajalikke üleminekumeetmeid.

▼ M19

3. a) ► M27 Iga liikmesriik kehtestab ühtse käibemaksumäära protsendina maksustatavast summast, kusjuures maksumäär on kauba tarnimise ja teenuse osutamise puhul sama. Alates 1. jaanuarist 2006 ja kuni 31. detsembrini 2010 ei või see ühtne määr olla väiksem kui 15 %.

Vastavalt asutamislepingu artiklile 93 teeb nõukogu otsuse pärast 31. detsembrini 2010 kohaldatava ühtse määra taseme kohta. ◀

▼ M14

Liikmesriigid võivad kohaldada ka üht või kaht vähendatud maksumäära. Need määrad kehtestatakse protsendina maksustatavast summast ega või olla väiksemad kui 5 %, kusjuures neid kohaldatakse üksnes H lisas nimetatud rühmadesse kuuluvate kaupade ja teenuste tarnete suhtes.

▼ M21

Kolmas lõik ei kehti artikli 9 lõike 2 punkti e viimases taandes osutatud teenuste kohta.

▼ M5

- b) Liikmesriigid võivad kohaldada vähendatud maksumäära maagaasi- ja elektritarnete suhtes, tingimusel et puudub konkurentsi moonutamise oht. Sellist määra rakendada kavatsev liikmesriik peab sellest eelnevalt teatama komisjonile. Komisjon otsustab, kas on olemas konkurentsi moonutamise oht. Kui komisjon ei ole seda otsust teinud kolme kuu jooksul teabe saamisest, lähtutakse sellest, et konkurentsi moonutamise oht puudub.

▼ M8

- c) Liikmesriigid võivad ette näha, et vähendatud maksumäära või mõnda vähendatud maksumäärade, mida nad kohaldavad punkti a kolmanda lõigu kohaselt, kohaldatakse ka artikli 26a A osa punktides a, b ja c määratletud kunstiteoste, kollektsiooni- ja antiikesemete impordi suhtes.

Kui liikmesriigid kasutavad seda võimalust, võivad nad kohaldada vähendatud määra ka artikli 26 A osa punktis a määratletud kunstiteoste tarnete suhtes, mida:

- teostab nende looja või tema õigusjärglane,
- teostab juhuti muu maksukohustuslane peale maksukohustusliku vahendaja, kui need kunstiteosed on maksukohustuslane ise importinud või kui nende looja või looja õigusjärglane on need talle tarninud või andnud talle õiguse käibemaks täies ulatuses maha arvata.

▼ M11

▼ M13

▼ B

4. ► M5 _____ ◀ Vähendatud maksumäärad kehtestatakse nii, et nende kohaldamisel saadavast käibemaksu summast oleks võimalik tavapärasel viisil maha arvata kogu artikli 17 kohaselt mahaarvatav käibemaks.

▼ **M5**

Komisjoni aruande alusel vaatab nõukogu 1994. aastast alates iga kahe aasta järel läbi vähendatud maksumäärade kohaldamisala. Nõukogu võib komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt otsustada muuta H lisas esitatud kaupade ja teenuste loendit.

▼ **M8**

5. Kui lõike 3 punktist c ei tulene teisiti, kohaldatakse kauba impordimisel maksumäära, mida kohaldatakse samaväärse kauba tarnimisel riigi territooriumi piires.

▼ **A2**

6. Portugali Vabariik võib Assooride ja Madeira autonoomsetes piirkondades sooritatud tehingute suhtes ja otsese impordi suhtes nendes piirkondades kohaldada vähendatud maksumäärasid võrreldes mandri suhtes kohaldatavate määradega.

▼ **B**

X JAOTIS

MAKSUVABASTUS

Artikkel 13

Maksuvabastus riigi territooriumil

A. Maksuvabastus teatava avalikes huvides tegutsemise puhul

1. Ilma et see piiraks ühenduse muude sätete kohaldamist, vabastavad liikmesriigid enda kehtestatud tingimustel, mille eesmärk on tagada maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ennetada võimalikku maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi, maksust järgmised tegevusalad:

- a) riiklike postiteenistuste poolt teenuste, v.a reisijateveo- ja telekommunikatsiooniteenuste osutamine ja nendega seotud kauba tarnimine;
- b) haiglaravi ja meditsiiniline abi ning nendega otseselt seotud tegevus, mida teostavad avalik-õiguslikud organisatsioonid või avalik-õiguslike organisatsioonidega võrreldavates sotsiaalsetes tingimustes tegutsevad haiglad, meditsiini- või diagnostikakeskused ning teised nõuetekohaselt tunnustatud sama laadi asutused;
- c) meditsiinilise abi andmine asjaomase liikmesriigi määratletud meditsiini- ja abipersonali poolt;
- d) inimorganite, inimvere ja rinnapiima tarnimine;
- e) hambatehnikute poolt kutsealases tegevuses osutatavad teenused ning hambaarstide ja hambatehnikute tarnitavad hambaproteesid;
- f) teenused, mida osutavad käibemaksust vabastatud või käibemaksuga maksustamata sõltumatud isikute rühmad oma liikmetele nende tegevuseks otseselt vajalike teenuste osutamiseks, kui need rühmad nõuavad, et liikmed hüvitavad üksnes täpselt oma osa ühistest kuludest, tingimusel et selline maksuvabastus ei põhjusta ilmselt konkurentsi moonutamist;
- g) otseselt hoolekande ja sotsiaalkindlustusega seotud teenused (sh vanadekodus osutatavad teenused) ja kaup, mida osutavad või tarnivad avalik-õiguslikud organisatsioonid või teised asjaomases liikmesriigis heategevana tunnustatud organisatsioonid;
- h) otseselt laste ja noorte kaitsmisega seotud teenused ja kaup, mida osutavad või tarnivad avalik-õiguslikud organisatsioonid või teised asjaomases liikmesriigis heategevana tunnustatud organisatsioonid;

▼B

- i) laste ja noorte haridus, kooli- või ülikooliharidus, kutseõpe või ümberõpe, sh nendega otseselt seotud teenused ja kaup, mida osutavad või tarnivad nimetatud eesmärkidel tegutsevad avalik-õiguslikud organisatsioonid või teised asjaomases liikmesriigis sarnastel eesmärkidel tegutsevana tunnustatud organisatsioonid;
 - j) õpetajate antav eraõpe kooli- või ülikoolihariduse raames;
 - k) personali kasutada andmine usu- või filosoofiaorganisatsioonide poolt seoses käesoleva artikli punktidega b, g, h ja i ning eesmärgiga edendada vaimset heaolu;
 - l) poliitilistel, ametiühingutega seotud, usulistel, patriootlikel, filosoofilistel, heategevuslikel või kodanikega seotud eesmärkidel tegutsevate mittetulundusorganisatsioonide poolt nende eeskirjade kohaselt kehtestatud liikmemaksu eest teenuste osutamine ja nendega otseselt seotud kauba tarnimine oma liikmetele, tingimusel et selline maksuvabastus ei põhjusta ilmselt konkurentsi moonutamist;
 - m) teatavad otseselt spordi või kehakultuuriga seotud teenused, mida mittetulundusorganisatsioonid osutavad spordi või kehakultuuriga tegelevatele isikutele;
 - n) teatavad kultuuriteenused ja nendega otseselt seotud kaup, mida osutavad või tarnivad avalik-õiguslikud organisatsioonid või teised asjaomases liikmesriigis tunnustatud kultuuriasutused;
 - o) teenused ja kaup, mida osutavad või tarnivad üksnes oma tarbeks korraldatud rahakogumisürituste jaoks organisatsioonid, kelle tegevus on maksust vabastatud punktide b, g, h, i, l, m ja n kohaselt, tingimusel et selline maksuvabastus ei põhjusta ilmselt konkurentsi moonutamist; liikmesriigid võivad kehtestada vajalikud piirangud eelkõige ürituste arvu ning kogutavate summade suhtes, mis annavad õiguse saada maksuvabastust;
 - p) veoteenused haigetele või vigastatuile, mida eriotstarbeliste sõidukitega osutavad nõuetekohaselt volitatud organisatsioonid;
 - q) avalik-õiguslike raadio- ja televisiooniorganisatsioonide tegevus, v. a ärilist laadi tegevus.
2. a) Liikmesriigid võivad muudele kui avalik-õiguslikele organisatsioonidele käesoleva artikli lõike 1 punktides b, g, h, i, l, m ja n sätestatud maksuvabastuse andmise suhtes kohaldada iga juhtumi puhul ühte või mitut järgmist tingimust:
- nende eesmärk ei ole süstemaatiliselt kasumit teenida ning kui kasum tekib, ei jaotata seda, vaid kasutatakse osutatavate teenuste jätkamiseks või parandamiseks,
 - neid juhivad ja haldavad rangelt vabatahtlikul alusel isikud, kellel ei ole isiklikult ega vahendajate kaudu ei otseseid ega kaudseid huvisid seoses asjaomase tegevuse tulemustega,
 - nende hinnad on heaks kiidetud ametivõimude poolt või jäävad selliste heakskiidetud hindade piiresse või on heakskiitu mittevajavate teenuste puhul madalamad kui sarnaste teenuste hinnad, kui neid osutavad käibemaksustatavad äriühingud,
 - asjaomaste teenuste maksuvabastus ei põhjusta ilmselt konkurentsi moonutamist, näiteks seades käibemaksustatavad äriühingud ebasoodsasse olukorda.
- b) Teenuste osutamisel või kauba tarnimisel ei anta lõike 1 punktides b, g, h, i, l, m ja n sätestatud maksuvabastust, kui:
- see ei ole maksust vabastatavate tehingute jaoks tingimata vajalik,
 - selle põhieesmärk on teenida organisatsioonile lisatulu tehingute kaudu, mis otseselt konkureerivad käibemaksustatavate äriühingute tehingutega.

▼B

B. *Muu maksuvabastus*

Ilma et see piiraks ühenduse muude sätete kohaldamist, vabastavad liikmesriigid enda kehtestatud tingimustel, mille eesmärk on tagada maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ennetada võimalikku maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi, maksust järgmised tegevusalad:

- a) kindlustus- ja edasikindlustustehingud, sh nendega seotud teenused, mida osutavad kindlustusmaaklerid ja kindlustusagendid;
- b) kinnisvara liising ja rendileandmine, v.a:
 1. liikmesriikide õigusaktides määratletud majutamine hotellisektoris või sama ülesandega sektorites, sh majutamine puhkelaagrites või kámpinguna kasutamiseks ettenáhtud paikades;
 2. ruumide ja maatükkide rendileandmine sõidukite parkimiseks;
 3. alaliselt paigaldatud seadmete ja masinate rendileandmine;
 4. seifide rendileandmine.

Liikmesriigid võivad käesoleva maksuvabastuse kohaldamisalas teha lisaerandeid;
- c) kauba tarnimine, mida kasutatakse täielikult käesoleva artikli kohaselt või artikli 28 lõike 3 punkti b kohaselt maksust vabastatud tegevuseks, kui nimetatud kauba puhul ei olnud õigust maksu maha arvata, või sellise kauba tarnimine, mille omandamisel või valmistamisel ei võinud artikli 17 lõike 6 kohaselt käibemaksu maha arvata;
- d) järgmised tehingud:
 1. krediidi andmine ja vahendamine ning krediidi haldamine krediidandja poolt;
 2. krediiditagatiste või muude tagatiste vahendamine või nendega seotud tehingud ja krediiditagatiste haldamine krediidandja poolt;
 3. hoiuste ja arvelduskontode, maksete, ülekannete, võlgade, tšekide ja muude vabalt kaubeldavate maksevahenditega (v.a võlgade sissenõudmine ja faktooring) seotud tehingud, sh nende vahendamine;
 4. seadusliku maksevahendina kasutatava vääringu, pangatähtede ja müntidega (v.a kollektsooniesemed) seotud tehingud, sealhulgas nende vahendamine; "kollektsooniesemetena" käsitatakse kuld-, hõbe- või muust metallist münte ning pangatähti, mida tavaliselt seadusliku maksevahendina ei kasutata, ja numismaatilise väärtusega münte;
 5. tehingud, sh vahendamine, v.a haldamise ja hoidmisega seotud, mis on seotud aktsiate ja osadega, osalusega äriühingutes ja ühendustes, võlakirjadega ning teiste väärtpaberitega, v.a:
 - dokumendid, mis tõendavad omandiõigust kaubale,
 - artikli 5 lõikes 3 osutatud õigused või väärtpaberid;
 6. liikmesriikide määratletud eriotstarbeliste investeerimisfondide haldamine;
- e) riigi territooriumil postiteenuste kasutamiseks kõlblike postmarkide, maksumärkide jms märkide nimiväärtusega tarnimine;
- f) kihlveod, loteriid jm hasartmängud vastavalt iga liikmesriigi kehtestatud tingimustele ja piiragutele;
- g) ehitiste, ehitiste osade või ehitiste aluse maa võõrandamine, v.a artikli 4 lõike 3 punktis a nimetatud juhul;
- h) hoonestamata maa, v.a artikli 4 lõike 3 punktis b nimetatud ehitusmaa võõrandamine.

▼ **B**

C. Valikuõigus

Liikmesriigid võivad anda maksumaksjatele maksustamise suhtes valikuõiguse järgmistel juhtudel:

- a) kinnisvara rendileandmine ja liisimine;
- b) B osa punktidega d, g ja h hõlmatud tehingud.

Liikmesriigid võivad piirata nimetatud valikuõiguse kohaldamisala ning kehtestavad selle kasutamise üksikasjaliku korra.

Artikkel 14

Impordi maksuvabastus

1. Ilma et see piiraks ühenduse muude sätete kohaldamist, vabastavad liikmesriigid enda kehtestatud tingimustel, mille eesmärk on tagada maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ennetada võimalikku maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi, maksust järgmised tegevusalad:

- a) sellise kauba lõplik import, mille tarnimine maksukohustuslase poolt oleks riigi piires igal juhul maksust vabastatud;

▼ **M4**

▼ **M6**

▼ **B**

- d) sellise kauba lõplik import, mis on kõlblik saama muud kui ühises tollitariifistikus sätestatud tollimaksuvabastust ► **M4** _____ ◀; liikmesriikidel on siiski võimalus maksuvabastust mitte anda, kui see võiks oluliselt mõjutada konkurentsitingimusi ► **M4** _____ ◀;

▼ **M6**

Käesolevat maksuvabastust kohaldatakse ka artikli 7 lõike 1 punktis b määratletud selliste kaupade impordile, millele võiks kohaldada eespool sätestatud maksuvabastust, kui need oleks imporditud artikli 7 lõike 1 punkti a tähenduses;

▼ **B**

- e) kauba eksporditud isiku poolt kauba reimportimine samas seisus, kui see eksporditi, kui kaup on kõlblik saama tollimaksuvabastust ► **M4** _____ ◀;

▼ **M4**

▼ **B**

- g) kauba import:
 - diplomaatiliste või konsulaarkokkulepete alusel, kui kaup on kõlblik saama tollimaksuvabastust ► **M4** _____ ◀;
 - asukohariigi ametivõimude tunnustatud rahvusvaheliste organisatsioonide ja nende liikmete poolt vastavalt piirangutele ja tingimustele, mis on ette nähtud rahvusvaheliste konventsioonidega nimetatud organisatsioonide asutamise kohta või peakorterit käsitlevate kokkulepetega;
 - Põhja-Atlandi lepingu osaliste liikmesriikide territooriumile nimetatud lepingu teiste osalisriikide relvajõudude või nendega kaasas oleva tsiviilpersonaliga kasutamiseks või nende messide ja sööklate varustamiseks, kui nimetatud jõud osalevad ühises kaitsetegevuses;
- h) merekalapüügiettevõtjate poolt töötlemata või turustamiseks konserveeritud, kuid seni tarnimata saagi importimine sadamatesse;
- i) kauba impordiga seotud teenuste osutamine, kui nimetatud teenuste maksumus kuulub artikli 11 B osa lõike 3 punkti b kohaselt maksustatava summa hulka;
- j) kulla import keskpankade poolt;

▼M23

k) gaasi import maagaasi jaotussüsteemi kaudu või elektri import.

▼B

2. Komisjon esitab nõukogule niipea kui võimalik ettepanekud ühenduse maksueeskirjade kehtestamiseks, mis selgitavad lõikes 1 nimetatud maksuvabastuse kohaldamisala ning nende üksikasjalikku rakenduskorda.

Nimetatud eeskirjade jõustumiseni võivad liikmesriigid:

- säilitada eespool esitatud sätetega seotud küsimustes kehtivad siseriiklikud õigusnormid;
- kohandada siseriiklike õigusnorme, vältimaks ühenduses konkurentsi moonutamist ning eelkõige käibemaksustamata jätmist või topeltkäibemaksustamist,
- võtta mis tahes haldusmeetmeid, mida nad maksuvabastuse saavutamiseks kõige kohasemaks peavad.

Liikmesriigid teavitavad eespool esitatud sätete kohaselt vastu võetud või võetavatest meetmetest komisjoni, kes teavitab teisi liikmesriike.

*Artikkel 15***▼M4****Ühendusest eksportimise ja samalaadsete tehingute ning rahvusvahelise veo maksuvabastus****▼B**

Ilma et see piiraks ühenduse muude sätete kohaldamist, vabastavad liikmesriigid enda kehtestatud tingimustel, mille eesmärk on tagada maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ennetada võimalikku maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi, maksust järgmised tegevusalad:

1. sellise kauba tarnimine, mille lähetab või veab ►**M4** väljaspool ühendust ◀ asuvasse sihtkohta müüja või tema nimel tegutsev isik;
2. sellise kauba tarnimine, mille lähetab või veab ►**M4** väljaspool ühendust ◀ asuvasse sihtkohta väljaspool riigi territooriumi asuv ostja või tema nimel tegutsev isik, v.a kauba puhul, mida ostja veab ise lõbusõidulaevade ja eraisikutele kuuluvate õhusõidukite või muude erakasutuseks ettenähtud veovahendite seadistamiseks, tankimiseks ja proviandiga varustamiseks.

▼M10

Reisijate isiklikus pagasis veetavate kaupade tarnimisel kehtib see vabastus tingimusel, et:

- reisija ei asu ühenduses,
- kaubad veetakse väljaspool ühendust olemasolevasse sihtkohta kolme kuu jooksul tarne toimumise kuust,
- tarne koguväärtus, sealhulgas käibemaks, võrdub omavääringus rohkem kui 175 eküüga, kindlaks määratuna direktiivi 69/169/EMÜ⁽¹⁾ artikli 7 lõike 2 kohaselt; liikmesriigid võivad siiski vabastada tarne, mille koguväärtus on sellest summast väiksem.

Teise lõigu kohaldamisel:

- tähendab ühenduses mitteasuv reisija reisijat, kelle alaline asu- või elukoht ei paikne ühenduses. Käesolevas sättes tähendab alaline asu- või elukoht kohta, mis on sellisena märgitud passi, isikutunnistusele või muule isikudokumendile, mida tunnustab tarne toimumiskohaks olev liikmesriik,
- esitatakse eksporditõendina arve või seda asendav dokument, mille on kinnitanud tollipunkt, mille kaudu kaubad ühendusest väljusid.

⁽¹⁾ EÜT L 133, 4.6.1969, lk 6. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 94/4/EÜ (EÜT L 60, 3.3.1994, lk 14).

▼ M10

Iga liikmesriik edastab komisjonile nende templitest näidisjälgendid, mida ta kasutab kolmanda lõigu teises taandes osutatud kinnitamiseks. Komisjon edastab selle teabe teiste liikmesriikide maksuhalduritele.

▼ M4

3. teenuste osutamine, mille sisuks on töö seoses vallasvaraga, mis on omandatud või imporditud selle töö tegemiseks ühenduse territooriumil ning mille lähetab või veab ühendusest välja teenuseid osutav isik või ► **M6** mille registrijärgne asukoht on väljaspool kõnealust riiki ◀ klient või kummagi neist nimel tegutsev isik;

▼ B

4. järgmiste laevade tankimiseks ja proviandiga varustamiseks ettenähtud kauba tarnimine:
 - a) avamerel navigeerimiseks ja tasu eest reisijate vedamiseks või kaubandus-, tööstus- või kalastuseesmärgil kasutatavad laevad;
 - b) merepäästeks või -abiks või rannalähedaseks püügiks kasutatavad laevad, v.a viimaste proviant;
 - c) ühise tollitariifistiku alamrubriigi 89.01 A määratluse kohased sõjalaevad, mis lahkuvad riigist välismaa sadamatesse või ankrupaikadesse.

▼ M6

Komisjon teeb niipea kui võimalik nõukogule ettepaneku kehtestada ühenduse maksunormid, milles sätestatakse käesoleva maksuvabastuse ning lõigetes 5–9 sätestatud maksuvabastuste kohaldamisala ning praktiline rakenduskord. Nimetatud normide jõustumiseni võivad liikmesriigid käesolevas lõikes sätestatud maksuvabastuse ulatust piirata;

▼ B

5. lõike 4 punktides a ja b nimetatud merelaevade tarnimine, ümberehitamine, remont, hooldus, prahtimine ja rendileandmine ning nendes sisalduvate või kasutatavate seadmete, sh kalapüügiseadmete tarnimine, rendileandmine, remont ja hooldus;
6. tasu eest peamiselt rahvusvahelistel liinidel tegutsevate lennufirmade kasutatavate õhusõidukite tarnimine, ümberehitamine, remont, hooldus, väljaüürimine ja rendileandmine ning nendes sisalduvate või kasutatavate seadmete tarnimine, rendileandmine, remont ja hooldus;
7. lõikes 6 nimetatud õhusõidukite tankimiseks ja proviandiga varustamiseks ettenähtud kauba tarnimine;
8. lõikes 5 nimetatud teenuste osutamine, mis on otseselt vajalikud seoses nimetatud lõikes osutatud merelaevade või nende lastiga;
9. lõikes 6 nimetatud teenuste osutamine, mis on otseselt vajalikud seoses nimetatud lõikes osutatud õhusõidukite või nende lastiga;
10. kauba tarnimine ja teenuste osutamine:
 - diplomaatiliste või konsulaarkokkulepete alusel,
 - asukohariigi ametivõimude tunnustatud rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende liikmetele vastavalt piirangutele ja tingimustele, mis on ette nähtud rahvusvaheliste konventsioonidega nimetatud organisatsioonide asutamise kohta või peakorterit käsitlevate kokkulepetega,
 - Põhja-Atlandi lepingu osaliste liikmesriikide territooriumile nimetatud lepingu teiste osalisriikide relvajõudude või nendega kaasas oleva tsiviilpersonaliga kasutuseks või nende messide ja sööklate varustamiseks, kui nimetatud jõud osalevad ühises kaitsetegevuses,

▼ M4

- teise liikmesriiki Põhja-Atlandi lepingu mis tahes muu osalise liikmesriiki kui sihtliikmesriiki relvajõudude või nendega

▼ M4

kaasas oleva tsiviilpersonaliga kasutuseks või nende messide ja sööklate varustamiseks, kui nimetatud jõud osalevad ühises kaitsetegevuses.

▼ B

Ühenduse maksueeskirjade vastuvõtmiseni kohaldatakse käesolevat maksuvabastust ► M4 vastavalt vastuvõtva liikmesriigi kehtestatud vabastustele ► M6 piirangud ◀ ◀.

▼ M6

Juhtudel, kus kaupa riigist välja ei lähetata ega veeta ning teenuste osas võib maksuvabastuse anda maksu tagastamise teel;

▼ B

11. kullatarned keskpankadele;
12. kaup, mida tarnitakse volitatud asutustele, kes ekspordib selle ► M4 ühendusest ◀ oma humanitaarse, heategevusliku või koolitustegevuse jaoks ► M4 väljaspool ühendust ◀; seda maksuvabastust võib rakendada maksu tagasimaksmise kaudu;

▼ M6

13. teenuste osutamisel, sealhulgas veoteenused ja seonduvad toimingud, kuid mitte artikli 13 alusel maksust vabastatud teenuste osutamisel, kui need on otseselt seotud artikli 7 lõike 3 või artikli 16 lõike 1 A osa sätetega hõlmatud kaupade ekspordi või impordiga;

▼ B

14. teise isiku nimel ja eest tegutsevate maaklerite ja teiste vahendajate osutatavad teenused, kui need moodustavad osa käesolevas artiklis nimetatud või ► M4 väljaspool ühendust ◀ tehtavatest tehingutest.

Käesolev maksuvabastus ei laiene reisibüroodele, kes reisija nimel ja eest osutavad teenuseid teises liikmesriigis;

▼ A2

15. Portugali Vabariik võib mere- ja õhustransporti Assooride ja Madeira autonoomsetesse piirkondadesse kuuluvate saarte vahel ning nende piirkondade ja mandri vahel käsitleda samamoodi kui rahvusvahelist transporti.

▼ B

Artikkel 16

Kauba rahvusvahelise liikumisega seotud erandlik maksuvabastus

1. Ilma et see piiraks ühenduse muude sätete kohaldamist, võivad liikmesriigid, arvestades artiklis 29 sätestatud konsulteerimist, võtta erimeetmed kõikide või mõningate allpool loetletud tehingute vabastamiseks käibemaksust, kui need ei ole ette nähtud lõppkasutuseks ja/või -tarbimiseks ning vabasse ringlusse lubamisel võetak käibemaks võrdub maksumummaga, mis oleks tulnud võtta iga nimetatud tehingu maksustamise korral impordi puhul, või riigi territooriumil:

▼ M4

- A. sellise kauba import, mis on ette nähtud suunamiseks muule ladustamisprotseduurile kui tolliladustamisprotseduur;
- B. sellise kauba tarnimine, mis on ette nähtud
 - a) tollile ettenäitamiseks ning vajaduse korral ajutiseks ladustamiseks;
 - b) suunamiseks vabatsooni või vabalattu;
 - c) suunamiseks tolliladustamisprotseduurile või seestöötlemise protseduurile;
 - d) laskmiseks territoriaalvetesse:
 - paigaldamiseks puurimis- või tootmisplatvormidele nende ehitamise, remontimise, hooldamise, ümberehitamise või seadistamise eesmärgil või selliste puurimis- või tootmisplatvormide maismaaga ühendamise eesmärgil,

▼M4

- puurimis- või tootmisplatvormide kütuse- ja muude varude täiendamiseks;
 - e) suunamiseks muule ladustamisprotseduurile kui tolliladustamisprotseduur.
- Punktides a, b, c ja d nimetatud kohad on määratletud ühenduse kehtivate tollisätetega;
- C. selliste teenuste osutamine, mis on seotud B osas nimetatud kaubatarnetega;
- D. kauba tarnimine ja teenuste osutamine, mis leiab aset B osas loetletud kohtades ning mille suhtes kohaldatakse endiselt ühte selles nimetatud protseduuridest;
- E. järgmise kauba tarnimine:
- artikli 7 lõike 1 punktis a nimetatud kaup, mille suhtes kohaldatakse endiselt ajutise impordi protseduuri täieliku vabastamisega imporditollimaksust või välistransiidiprotseduuri,
 - artikli 7 lõike 1 punktis b nimetatud kaup, mille suhtes kohaldatakse endiselt artiklis 33a ettenähtud ühenduse sisetransiidiprotseduuri,
- ning ka selliste tarnetega seotud teenuste osutamine.

▼B

2. Arvestades artiklis 29 sätestatud konsulteerimist, võivad liikmesriigid otsustada vabastada maksust impordi ja kaubatarned maksukohustuslasele, kes kavatseb selle kauba samal kujul või pärast töötlemist ekspordida, ja maksukohustuslase eksporditegevusega seotud teenuste osutamise kuni maksukohustuslase eelmise 12 kuu ekspordimahuga võrdses väärtuses.
3. Komisjon esitab nõukogule niipea kui võimalik ettepanekud lõigetes 1 ja 2 nimetatud tehingute suhtes käibemaksu kohaldamise ühise korra kohta.

XI JAOTIS

MAHAARVAMINE*Artikkel 17***Mahaarvamisõiguse tekkimine ja kohaldamisala**

1. Mahaarvamisõigus tekib mahaarvatava maksu sissenõutavaks muutumise ajal.
2. Kui kaupa ja teenuseid kasutatakse maksukohustuslase maksustatavate tehingutega seoses, on maksukohustuslasel õigus tasumisele kuuluvast käibemaksust maha arvata:
- a) käibemaks, mis tuleb tasuda või on tasutud tema poolt teisele maksukohustuslasele tarnitud või tarnitavalt kaubalt või osutatud või osutatavalt teenuselt;
 - b) imporditud kaubalt tasumisele kuuluv või tasutud käibemaks;
 - c) artikli 5 lõike 7 punkti a ja artikli 6 lõike 3 kohaselt tasumisele kuuluv käibemaks.
3. Liikmesriigid annavad kõikidele maksukohustuslastele ka õiguse lõikes 2 nimetatud käibemaks maha arvata või tagasi saada, kui kaupa ja teenust kasutatakse:
- a) seoses artikli 4 lõikes 2 nimetatud majandustegevusega teises riigis tehtavate tehingutega, mis oleksid kõlblikud maksu mahaarvamiseks, kui need oleksid tehtud riigi territooriumil;
 - b) seoses tehingutega, mis on maksust vabastatud artikli 14 lõike 1 punkti i, artikli 15 ja artikli 16 lõike 1 B, C ja D osa ning lõike 2 kohaselt;

▼B

c) seoses mis tahes tehinguga, mis on maksust vabastatud artikli 13 B osa punkti a ja punkti d alapunktide 1–5 kohaselt, kui klient asub väljaspool ühendust või kui nimetatud tehingud on vahetult seotud väljaspool ühendust asuvasse riiki eksportimiseks ettenähtud kaubaga.

4. Nõukogu püüab 31. detsembriks 1977 komisjoni ettepanekul ning ühehäälselt vastu võtta ühenduse eeskirjad, millega nähakse ette väljaspool riigi territooriumi asuvatele isikutele lõike 3 kohaste tagasimaksete tegemise kord. Nimetatud ühenduse sätete jõustumiseni määravad liikmesriigid kõnealuse tagasimakse viisi kindlaks ise. Kui maksukohustuslase elukoht ei ole ühenduse territooriumil, võivad liikmesriigid tagasimaksest keelduda või kehtestada lisatingimusi.

5. Kauba ja teenuste puhul, mida maksukohustuslane kasutab seoses nii lõigetes 2 ja 3 sätestatud tehingutega, mille puhul võib käibemaksu maha arvata, kui ka seoses tehingutega, mille puhul käibemaksu maha arvata ei või, võib maha arvata üksnes käibemaksu selle osa, mis tekib esimesena nimetatud tehingutest.

Nimetatud osa määratakse artikli 19 kohaselt kindlaks kõikide maksukohustuslase tehingute kohta.

Sellest olenemata võivad liikmesriigid:

- a) lubada maksukohustuslasel osa määrata iga oma tegevusvaldkonna kohta, kui iga valdkonna kohta peetakse eraldi arvestust;
- b) kohustada maksukohustuslast osa määrama iga oma tegevusvaldkonna kohta ning pidama iga valdkonna kohta eraldi arvestust;
- c) lubada maksukohustuslasel maha arvata kõikide kaupade ja teenuste või neist osa kasutamise alusel või kohustada teda seda tegema;
- d) lubada maksukohustuslasel esimeses lõigus nimetatud korras maha arvata kõikide kaupade ja teenuste puhul, mida kasutatakse seoses kõikide selles nimetatud tehingutega, või kohustada teda seda tegema;
- e) näha ette, et kui maksukohustuslase poolt mahaarvamisele mittekuuluv käibemaksusumma on tühine, seda ei arvestata.

6. Hiljemalt neli aastat pärast käesoleva direktiivi jõustumist otsustab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt, millised kulud ei ole kõlplikud käibemaksu mahaarvamiseks. Mingil juhul ei tohi lubada käibemaksu maha arvata kulude puhul, mis ei ole rangelt majanduskulud, näiteks kulutused luksuskaupadele, lõbustustele või meelelahutusele.

Eespool nimetatud eeskirjade jõustumiseni võivad liikmesriigid säilitada erandid, mis sisalduvad käesoleva direktiivi jõustumise ajal nende siseriiklikes õigusaktides.

7. Arvestades artiklis 29 sätestatud konsulteerimist, võib iga liikmesriik seoses majanduse tsüklilisusega mahaarvamissüsteemist osaliselt või täielikult välja arvata mõningad või kõik kapitalikaubad või muud kaubad. Identsete konkurentsitingimuste säilitamiseks võivad liikmesriigid mahaarvamise keeldumise asemel maksustada maksukohustuslase enese toodetud või riigis ostetud või imporditud kaup nii, et maks ei ületaks käibemaksusummat, mis oleks nõutud sisse sarnase kauba omandamise korral.

Artikkel 18

Mahaarvamiseõiguse kasutamise eeskirjad

1. Mahaarvamiseõiguse kasutamiseks peab maksukohustuslane:
 - a) artikli 17 lõike 2 punkti a kohase mahaarvamise korral omama artikli 22 lõike 3 kohaselt koostatud arvet;
 - b) artikli 17 lõike 2 punkti b kohase mahaarvamise korral omama impordidokumenti, milles ta on märgitud kaubaajaks või importijaks ning milles on näidatud või mille alusel on võimalik välja arvutada tasumisele kuuluva maksu summa;

▼B

c) artikli 17 lõike 2 punkti c kohase mahaarvamise korral täitma asjaomase liikmesriigi kehtestatud formaalsused;

d) kui ta peab ►M18 artikli 21 lõike 1 ◀ kohaldamise korral maksu tasuma kliendi või ostjana, täitma asjaomase liikmesriigi kehtestatud formaalsused.

2. Maksukohustuslane teeb mahaarvamise, lahutades vastava maksustamisperioodi tasumisele kuuluvast käibemaksu kogusummast maksu kogusumma, mille suhtes on samal perioodil tekkinud lõike 1 kohaselt teostatav mahaarvamisõigus.

Liikmesriigid võivad siiski nõuda, et artikli 4 lõike 3 määratluse kohaselt aeg-ajalt tehinguid tegevad maksukohustuslased kasutaksid mahaarvamisõigust üksnes tarnimise ajal.

3. Liikmesriigid määravad kindlaks tingimused ja protseduurid, mille kohaselt antakse maksukohustuslasele luba arvata maha muudel kui lõigetes 1 ja 2 sätestatud alustel.

4. Kui kõnealusel maksustamisperioodil ületab lubatud mahaarvamise summa tasumisele kuuluva maksu summa, võivad liikmesriigid teha tagasimakse või vastavalt enda kindlaksmääratavatele tingimustele kanda ülejäägi üle järgmisesse perioodi.

Liikmesriigid võivad siiski tagasimaksmisest või ülekandmisest keelduda, kui ülejäägi summa on tühine.

Artikkel 19

Mahaarvatava osa arvutamine

1. Artikli 17 lõike 5 esimese lõigu kohaselt mahaarvatav osa on murdarv, milles:

— lugeja on artikli 17 lõigete 2 ja 3 kohaselt käibemaksu mahaarvamise aluseks olevate tehingutega seotud aastakäibe käibemaksuta kogusumma,

— nimetaja on artikli 17 lõigete 2 ja 3 kohaselt käibemaksu mahaarvamise aluseks olevate lugejas sisalduvate tehingutega ning käibemaksu mahaarvamisele mittekuuluvate tehingutega seotud aastakäibe käibemaksuta kogusumma. Liikmesriigid võivad nimetajasse lisada ka toetuste summa, v.a artikli 11 A osa lõike 1 punktis a nimetatud toetused.

Osa määratakse kindlaks aasta kohta, esitatakse protsendina ning ümardatakse arvuni, mis ei ole suurem järgmisest ühikust.

2. Erandina lõike 1 sätetest jäetakse mahaarvatava osa väljaarvutamisel kõrvale käive, mis on tekkinud maksukohustuslase poolt majandustegevuseks kasutatavate kapitalikaupade tarnimisest. Välja jäetakse ka artikli 13 B osa punktis d nimetatud tehingutega seotud käive, kui tegemist on juhuslike tehingutega, ning juhuslike kinnisvara- ja finantstehingutega seotud käive. Kui liikmesriigid kasutavad artikli 20 lõikes 5 sätestatud võimalust kapitalikaupade puhul korrigeerimist mitte nõuda, võivad nad mahaarvatava osa arvutamisel arvesse võtta ka kapitalikaupade võõrandamise tehingud.

3. Aastaks prognoositav osa arvutatakse ajutiselt välja eelmise aasta tehingute alusel. Selliste võrdlustehingute puudumise korral või nende tühise väärtuse korral annab mahaarvatava osa kohta maksuhalduri järelevalve all ajutise hinnangu maksukohustuslane ise oma prognooside kohaselt. Sellest olenemata võivad liikmesriigid säilitada oma senised eeskirjad.

Nimetatud ajutiselt prognoositava osa alusel tehtud mahaarvamised korrigeeritakse järgmisel aastal lõpliku osa kindlaksmääramise ajal.

▼B*Artikkel 20***Mahaarvamise korrigeerimine**

1. Esialgset mahaarvamist korrigeeritakse liikmesriikide kehtestatud korras eelkõige järgmistel juhtudel:

- a) mahaarvamine oli suurem või väiksem kui maksukohustuslasele lubatud;
- b) pärast tagasimakse tegemist muutuvad mahaarvatava summa kindlaksmääramisel kasutatud tegurid, eelkõige ostudest loobumise või hinnaalanduste saamise korral; korrigeerimist ei teostata siiski tehingute puhul, mille eest on osaliselt või täielikult tasumata, vara nõuetekohaselt tõendatud või kinnitatud hävimise, kaotuse või varguse korral ega ka artikli 5 lõikes 6 nimetatud väikese väärtusega kinkide tegemise ja näidiste jagamise korral. Liikmesriigid võivad siiski nõuda korrigeerimist tehingute puhul, mille eest on täielikult või osaliselt tasumata, ning varguse puhul.

2. Kapitalikaupade puhul jagatakse korrigeerimine viie aasta peale, kaasa arvatud aasta, mil kaup omandati või toodeti. Iga-aastane korrigeerimine hõlmab üksnes üht viiendikku kaubale kehtestatud maksust. Korrigeerimine tehakse, võttes aluseks järgmiste aastate muutused mahaarvamisõiguses võrreldes õigusega sellel aastal, mil kaup omandati või toodeti.

Erandina eelmisest lõigust võivad liikmesriigid korrigeerimise aluseks võtta perioodi, mis hõlmab kauba esmasele kasutuselevõtule järgnevad viis täisaastat.

▼M10

Tootmisvahenditena omandatud kinnisvara puhul võib korrigeerimisperioodi pikendada kahekümne aastani.

▼B

3. Korrigeerimisperioodil võõrandamise korral loetakse, et maksukohustuslane kasutas kapitalikaupa majandustegevuse eesmärgil korrigeerimisperioodi lõpuni. Kui nimetatud kauba võõrandamine on maksustatud, eeldatakse, et nimetatud majandustegevus on täies ulatuses maksustatud; kui võõrandamine on maksust vabastatud, loetakse majandustegevus täielikult maksust vabastatuks. Korrigeerimine tehakse ülejäänud korrigeerimisperioodi kohta ühekorruga.

Viimasel juhul võivad liikmesriigid siiski korrigeerimisnõudest loobuda, kui ostja on maksukohustuslane, kes kasutab kõnealust kapitalikaupa üksnes tehinguteks, mille puhul saab käibemaksu maha arvata.

4. Lõigete 2 ja 3 kohaldamisel võivad liikmesriigid:

- määratleda kapitalikauba mõiste,
- kehtestada korrigeerimisel arvessevõetava maksusumma,
- võtta vastu kohased meetmed tagamaks, et korrigeerimine ei too kaasa põhjendamatuid soodustusi,
- lubada halduskorda lihtsustada.

5. Kui mõnes liikmesriigis oleks lõigete 2 ja 3 kohaldamise praktiline mõju tühine, võib see liikmesriik, arvestades artiklis 29 sätestatud konsulteerimist, loobuda nimetatud lõigete kohaldamisest, võttes arvesse konkurentsi moonutamise vältimise vajadust, üldist maksudealast mõju kõnealuses liikmesriigis ning halduse lihtsustamise vajadust.

6. Kui maksukohustuslane liigub tavapärase maksustamiskeemi alt maksustamise eriskeemi alla või vastupidi, võivad liikmesriigid võtta kõik vajalikud meetmed tagamaks, et nimetatud maksukohustuslane ei saa põhjendamatut kasu ega kahju.

▼B

XII JAOTIS

MAKSU TASUMISE EEST VASTUTAVAD ISIKUD*Artikkel 21***Ametiasutustele maksu tasumise eest vastutavad isikud**

Käibemaksu tasumise eest vastutavad järgmised isikud:

1. siseriikliku süsteemi alusel:

- a) maksukohustuslased, kes teevad maksustatavaid tehinguid, v. a artikli 9 lõike 2 punktis e nimetatud tehingud, mida teeb välismaal elav maksukohustuslane; kui maksustatava tehingu teeb välismaal elav maksukohustuslane, võivad liikmesriigid vastu võtta korra, mille kohaselt on maksu välismaal asuva maksukohustuslase asemel kohustatud tasuma muu isik; teiste seas võib nimetatud muuks isikuks määrata maksuesindaja või isiku, kellele maksustatav tehing tehakse. Liikmesriigid võivad ka ette näha, et muu isik kui maksukohustuslane vastutab maksu tasumise eest solidaarselt;

▼M15

- b) maksukohustuslased, kellele osutatakse artikli 9 lõike 2 punktiga e hõlmatud teenuseid, või isikud, kes on käibemaksukohustuslasena registreeritud riigi territooriumil ja kellele osutatakse artikli 28b C, D, E ja F osaga hõlmatud teenuseid, kui teenuseid osutab välismaal asuv maksukohustuslane; liikmesriigid võivad siiski nõuda, et teenuse osutaja vastutaks maksu tasumise eest solidaarselt;

▼B

- c) mis tahes isik, kes märgib arvele või selle aset täitvale dokumendile käibemaksu;
2. impordi puhul: isik või isikud, kelle on määranud või tunnistanud vastutavaks liikmesriik, kuhu kaup imporditakse.

XIII JAOTIS

MAKSU TASUMISE EEST VASTUTAVATE ISIKUTE KOHUSTUSED*Artikkel 22***Siseriikliku süsteemi järgsed kohustused**

1. Maksukohustuslane teatab, millal tema tegevus maksukohustuslasena algab, muutub või lõpeb.
2. Maksukohustuslane peab pidama piisavalt üksikasjalikku raamatupidamisarvestust, mis võimaldab käibemaksu kohaldada ja maksuhalduri poolt kontrollida.
3. a) Maksukohustuslane väljastab kõikide tema poolt teisele maksukohustuslasele tarnitud kaupade või osutatud teenuste kohta arve või selle aset täitva dokumendi ning säilitab selle koopia.
- Samuti väljastab maksukohustuslane arve talle teise maksukohustuslase poolt enne kauba tarnimist või teenuste osutamist tehtud ettemaksude kohta.
- b) Arvel peab olema selgelt märgitud hind ilma maksuta ning kõnealune maks iga maksumäära järgi, aga ka võimalik maksuvastustus.
- c) Liikmesriigid sätestavad kriteeriumid, mille alusel määratakse kindlaks, kas dokumenti saab arvena käsitada.
4. Maksukohustuslane esitab deklaratsiooni tähtajaks, mille määravad liikmesriigid. Nimetatud tähtaeg ei tohi ületada kaht kuud alates iga maksustamisperioodi lõppemisest. Maksustamisperioodiks võivad liikmesriigid määrata ühe kuu, kaks kuud või kvartali. Liikmesriigid

▼ B

võivad siiski määrata ka teistsuguseid perioode pikkusega kuni üks aasta.

Deklaratsioonis tuleb esitada kõik sissenõutavaks muutunud maksu ning tehtavate mahaarvamiste arvutamiseks vajalikud andmed, sh vajaduse korral ning kui see on vajalik maksubaasi kindlaksmääramiseks, nimetatud maksu ja mahaarvamisega seotud tehingute kogusumma ning maksuvabade tarnete kogusumma.

5. Maksukohustuslane tasub käibemaksu netosumma deklaratsiooni esitamisel. Liikmesriigid võivad summa tasumiseks kehtestada siiski muu tähtpäeva või nõuda vahemakset.

6. Liikmesriigid võivad maksukohustuslaselt nõuda deklaratsiooni esitamist, mis sisaldab lõikes 4 nimetatud andmeid kõigi eelmisel aastal tehtud tehingute kohta. Nimetatud deklaratsioonis tuleb esitada kõik võimalike kohanduste puhul vajalikud andmed.

7. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et isikud, kes ► **M18** artikli 21 lõike 1 ◀ punktide a ja b kohaselt vastutavad maksu tasumise eest teises riigis asuva maksukohustuslase asemel või solidaarselt, täidaksid eespool nimetatud kohustused seoses deklareerimise ja tasumisega.

8. Ilma et see piiraks artikli 17 lõike 4 kohaselt vastuvõetavate sätete kohaldamist, võivad liikmesriigid kehtestada muid kohustusi, mida nad peavad vajalikuks maksu nõuetekohaseks kohaldamiseks ja kogumiseks ning pettuse vältimiseks.

9. Liikmesriigid võivad maksukohustuslased vabastada:

- teatavatest kohustustest,
- kõikidest kohustustest, kui kõnealused maksukohustuslased teevad üksnes maksust vabastatud tehinguid,
- tasumisele kuuluva tühise maksusumma tasumisest.

▼ M20*Artikkel 22a***Õigus tutvuda muus liikmesriigis elektrooniliselt säilitatavate arvetega**

Kui maksukohustuslane säilitab enda väljastatud või saadud arveid elektrooniliselt nii, et on tagatud sidusjuurdepääs andmetele, ja kui säilituskoht paikneb muus liikmesriigis kui selles, kus on tema registrijärgne asukoht, on tema asukohaliikmesriigi pädevatel asutustel käesoleva direktiivi kohaldamiseks õigus elektrooniliselt tutvuda, alla laadida ja kasutada neid arveid maksukohustuslase asukohaliikmesriigi eeskirjade kohaselt ulatuses, mis on selles liikmesriigis vajalik järelevalveks.

▼ B*Artikkel 23***Impordiga seotud kohustused**

Imporditud kauba puhul kehtestavad liikmesriigid deklareerimise ja tasumise üksikasjalikud eeskirjad.

Eelkõige võivad liikmesriigid ette näha, et käibemaksu, mida peavad kauba importimisel tasuma maksukohustuslased või maksu tasumise eest vastutavad isikud või nimetatud kahte liiki isikute teatavad kategooriad, ei pea maksma kauba importimisel, tingimusel et selline maks märgitakse artikli 22 lõike 4 kohaselt esitatavasse deklaratsiooni.

▼B

XIV JAOTIS

ERISKEEMID

Artikkel 24

Väikeettevõtjate eriskeem

1. Liikmesriikidel, kellel võib tavapärase maksuskeemi kohaldamisel väikeettevõtjate suhtes tekkida nende ettevõtjate tegevusest või struktuurist tulenevaid raskusi, on võimalus enda kehtestatud tingimustel ja piires, kuid arvestades artiklis 29 sätestatud konsulteerimist, kohaldada maksustamise ja maksukogumise suhtes lihtsustatud menetlusi, näiteks kindla maksumääraga skeeme, kui need ei too kaasa maksu vähenemist.

2. Tähtpäevani, mille nõukogu määrab kindlaks ühehäälselt ning komisjoni ettepanekul, kuid mitte hiljem kui tähtpäeval, mil kaotatakse impordimaks ja ekspordi maksuvabastus liikmesriikidevahelises kaubanduses:

- a) võivad liikmesriigid, kes on kasutanud nõukogu teise 11. aprilli 1967. aasta direktiivi artikli 14 kohast võimalust kehtestada maksuvabastus või astmelised maksusoodustused, säilitada nimetatud meetmed ning nende kohaldamise korra, kui need on kooskõlas käibemaksusüsteemiga.

Liikmesriigid, kes kohaldavad maksuvabastust maksukohustuslastele, kelle aastakäive omavääringus on käesoleva direktiivi vastuvõtmise päeval kehtiva ümberarvestuskursi kohaselt väiksem kui 5 000 Euroopa arvestusühikut, võivad nimetatud maksuvabastuse ülemmääraks kehtestada kuni 5 000 Euroopa arvestusühikut.

Astmelisi maksusoodustusi kohaldavad liikmesriigid ei tohi astmeliste maksusoodustuste ülemmäära suurendada ega soodustuse andmise tingimusi soodsamaks muuta;

- b) liikmesriigid, kes ei ole seda võimalust kasutanud, võivad anda maksuvabastuse maksukohustuslastele, kelle aastakäive omavääringus on käesoleva direktiivi vastuvõtmise päeval kehtiva ümberarvestuskursi kohaselt kuni 5 000 Euroopa arvestusühikut; vajaduse korral võivad nad anda astmelisi maksusoodustusi maksukohustuslastele, kelle aastakäive ületab liikmesriikide poolt maksuvabastuse kohaldamiseks kehtestatud ülemmäära;
- c) liikmesriigid, kes kohaldavad maksuvabastust maksukohustuslaste suhtes, kelle aastakäive omavääringus on käesoleva direktiivi vastuvõtmise päeval kehtiva ümberarvestuskursi kohaselt 5 000 või rohkem Euroopa arvestusühikut, võivad nimetatud maksuvabastuse ülemmäära suurendada, et säilitada selle reaalkäärtus.

3. Maksuvabastuse ja astmeliste maksusoodustuste põhimõtet kohaldatakse väikeettevõtjate poolt kauba tarnimisele ja teenuste osutamisele.

Liikmesriigid võivad teatavad tehingud lõikes 2 sätestatud korra alt välja arvata. Igal juhul ei kohaldata lõike 2 sätteid artikli 4 lõikes 3 nimetatud tehingutele.

4. Lõike 2 sätete kohaldamise aluseks olev käive hõlmab artiklite 5 ja 6 kohaselt tarnitud kauba ja osutatud teenuste käibemaksuta summat ulatuses, milles need maksustamisele kuuluvad, sealhulgas artikli 28 lõike 2 kohaselt varem tasutud maksu tagasimaksmise kaudu maksust vabastatud tehinguid ja artikli 15 kohaselt maksust vabastatud tehingute summat, kinnisvaratehingute summat, artikli 13 B osa punktis d nimetatud finantstehinguid ja kindlustusteenuseid, juhul kui need tehingud ei ole oma olemuselt abitehingud.

Käibe arvutamisel ei võeta siiski arvesse ettevõtja materiaalse või immateriaalse põhivara võõrandamise tehinguid.

5. Maksust vabastatud maksukohustuslastel ei ole õigust artikli 17 kohaselt maksu maha arvata ega oma arvetesse ► **M20** ————— ◀ maksu märkida.

6. Maksuvabastuse saamise õigusega maksukohustuslased võivad valida tavapärase maksuskeemi või lõikes 1 nimetatud lihtsustatud

▼B

menetlused. Viimasel juhul on neil õigus saada võimalikke siseriiklike õigusaktidega ettenähtud astmelisi maksusoodustusi.

7. Lõike 1 kohaldamisel koheldakse astmelisi maksusoodustusi saavaid maksukohustuslasi samamoodi kui tavapärase käibemaksuskeemi alusel maksustatavaid maksukohustuslasi.

8. Iga nelja aasta järel ning esimest korda 1. jaanuaril 1982 esitab komisjon nõukogule pärast liikmesriikidega konsulteerimist käesoleva artikli sätete kohaldamise aruande. Sellele aruandele lisab ta vajaduse korral, võttes arvesse vajadust tagada siseriiklike õigusnormide kestev lähendamine, ettepanekud:

- a) väikeettevõtjate eriskeemi vajalike paranduste kohta;
- b) siseriiklike süsteemide kohandamise kohta seoses maksuvabastusega ja astmeliste maksusoodustustega;
- c) lõikes 2 nimetatud 5 000 Euroopa arvestusühiku suuruse piirmäära korrigeerimise kohta.

9. Nõukogu otsustab sobival ajal, kas nõukogu esimese 11. aprilli 1967. aasta direktiivi artiklis 4 nimetatud eesmärgi saavutamiseks on tarvis kehtestada väikeettevõtjate eriskeem, ning teeb vajaduse korral otsuse selle skeemi piiride ning ühise rakendamise tingimuste kohta. Nimetatud skeemi kehtestamiseni võivad liikmesriigid säilitada oma eriskeemid, mida nad kohaldavad vastavalt käesoleva artikli sätetele ning nõukogu edaspidistele õigusaktidele.

▼M26*Artikkel 24a*

Artikli 24 lõigete 2–6 rakendamisel võivad järgmised liikmesriigid vabastada käibemaksust maksukohustuslased, kelle aastakäive on väiksem kui järgmise summa väärtus omavääringus nende ühinemise kuupäeval kehtiva ümberarvestuskursi kohaselt:

- Tšehhi Vabariigis: 35 000 eurot;
- Eestis: 16 000 eurot;
- Küprosel: 15 600 eurot;
- Lätis: 17 200 eurot;
- Leedus: 29 000 eurot;
- Ungaris: 35 000 eurot;
- Maltal: Maltal 37 000 eurot, kui majandustegevus seisneb peamiselt kauba müügis, 24 300 eurot, kui majandustegevus seisneb peamiselt madala lisandväärtusega (suurte tootmiskuludega) teenuste osutamises ning 14 600 eurot muudel juhtudel, eelkõige teenuseosutajate puhul, kes osutavad kõrge lisandväärtusega (väikeste tootmiskuludega) teenuseid;
- Poolas: 10 000 eurot;
- Sloveenias: 25 000 eurot;
- Slovakkias: 35 000 eurot.

▼B*Artikkel 25***Ühine kindla maksumääraga skeem põllumajandustootjatele**

1. Kui tavapärase käibemaksuskeemi või artikliga 24 ettenähtud lihtsustatud skeemi kohaldamine põllumajandustootjate suhtes tooks kaasa raskusi, võivad liikmesriigid põllumajandustootjate suhtes kohaldada kindla maksumääraga skeemi, millega hüvitatakse käesoleva direktiivi kohastelt kindla maksumääraga põllumajandustootjatelt kauba ja teenuste ostmisel võetud käibemaks.

▼B

2. Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - *põllumajandustootja* — maksukohustuslane, kelle tegevus toimub mõnes allpool määratletud ettevõttes,
 - *põllumajandus-, metsandus- või kalandusettevõtte* — ettevõtte, keda liikmesriik A lisas loetletud tegevusalade raames sellise ettevõttena käsitab,
 - *kindla maksumääraga põllumajandustootja* — põllumajandustootja, kellele kohaldatakse lõikes 3 ja sellele järgnevatel lõigetel sätestatud kindla maksumääraga skeemi,
 - *põllumajandustooted* — liikmesriigis põllumajandus-, metsandus- või kalandusettevõtte poolt A lisas loetletud tegevusalade raames toodetud kaup,
 - *põllumajandusteenus* — B lisas sätestatud teenus, mida osutab põllumajandustootja, kasutades oma tööjõudu ja/või seadmeid, mida tema käitatavas põllumajandus-, metsandus- või kalandusettevõttes tavapäraselt kasutatakse,
 - *sisendi käibemaksumäär* — liikmesriigi kõikide kindla maksumääraga skeemiga hõlmatud põllumajandus-, metsandus- või kalandusettevõtete poolt ostetud kaubalt ja teenustelt tasumisele kuuluva käibemaksu kogusumma, kui nimetatud maksu võiks tavapärase käibemaksuskeemiga hõlmatud põllumajandustootja artikli 17 kohaselt maha arvata,
 - *kindlasummalise hüvitise protsendimäärad* — protsendimäärad, mille liikmesriigid kehtestavad lõike 3 kohaselt ning mida nad kohaldavad lõikes 5 sätestatud juhtudel, võimaldamaks sisendi käibemaksumäära kindlasummalist hüvitamist kindla maksumääraga põllumajandustootjatele,
 - *kindlasummaline hüvitis* — summa, mis saadakse lõikes 3 sätestatud kindlasummalise hüvitise protsendimäära kohaldamisel kindla maksumääraga põllumajandustootja käibe suhtes lõikes 5 nimetatud juhtudel.
 3. Liikmesriigid kehtestavad vajaduse korral kindlasummalise hüvitise protsendimäärad ning teavitavad enne nende kohaldama hakkamist komisjoni. Nimetatud protsendimäärade aluseks on makromajanduse statistilised andmed üksnes kindla maksumääraga põllumajandustootjate kohta eelnenud kolme aasta lõikes. Neid ei või kasutada kindla maksumääraga põllumajandustootjatele suuremate tagasimaksete arvutamiseks kui sisendi käibemaksumäär. Liikmesriikidel on võimalus nimetatud protsendimäärasid vähendada nullini. Protsendi võib ümardada üles- või allapoole lähima poole protsendipunkti.
- Liikmesriigid võivad metsandusele, põllumajanduse eri harudele ja kalandusele kehtestada erinevad kindlasummalise hüvitise protsendimäärad.
4. Liikmesriigid võivad kindla maksumääraga põllumajandustootjad vabastada artikli 22 kohaselt maksukohustuslastele kehtestatud kohustustest.
 5. Lõikes 3 sätestatud kindlasummalisi protsendimäärasid kohaldatakse kindlasummalist hüvitist saavate põllumajandustootjate poolt maksukohustuslastele, v.a kindla maksumääraga põllumajandustootjatele tarnitavate põllumajandustoodete ja põllumajandusteenuste maksuta hinnale. Nimetatud hüvitise korral on välistatud mis tahes muud mahaarvamised.
 6. Liikmesriigid võivad näha ette, et kindlasummalist hüvitist maksavad:
 - a) maksukohustuslased, kellele kaupa tarnitakse või teenuseid osutatakse; sellisel juhul on maksukohustuslasel, kellele kaup tarnitakse või teenus osutatakse, õigus liikmesriikide kehtestatud korras arvata tema poolt tasumisele kuuluvast käibemaksust maha kindla maksumääraga põllumajandustootjatele makstud kindlasummalise hüvitise summa;

▼B

b) ametivõimud.

7. Liikmesriigid kehtestavad vajalikud sätted, et nõuetekohaselt kontrollida kindlasummalise hüvitise maksmist kindla maksumääraga põllumajandustootjatele.

8. Lõikes 5 nimetamata põllumajandustoodete tarnimise ja põllumajandusteenuste osutamise korral loetakse kindlasummaline hüvitis makstuks ostja või kliendi poolt.

9. Liikmesriik võib kindla maksumääraga skeemi alt välja jätta teatavad põllumajandustootjate kategooriad ning põllumajandustootjad, kelle puhul tavapärase käibemaksuskeemi või artikli 24 lõikes 1 sätestatud lihtsustatud menetluste kohaldamine ei tooks kaasa haldusprobleeme.

10. Kindla maksumääraga põllumajandustootja võib liikmesriigi kehtestatud eeskirjade ja tingimuste kohaselt valida tavapärase käibemaksuskeemi või, kui tarvis, artikli 24 lõikes 1 sätestatud lihtsustatud menetlused.

11. Komisjon teeb hiljemalt käesoleva direktiivi jõustumisele järgneva viienda aasta lõpuks nõukogule uued ettepanekud põllumajandustoodete ja -teenustega seotud tehingute suhtes käibemaksu kohaldamise kohta.

12. Käesoleva artikliga ettenähtud võimaluse kohaldamise korral kehtestavad liikmesriigid ühtse käibemaksu arvutusbaasi, et C lisas esitatud ühist arvutusmeetodit kasutades omavahendite skeemi kohaldada.

Artikkel 26

Reisibüroode eriskeem

1. Liikmesriigid kohaldavad reisibüroode tegevuse suhtes käibemaksu käesoleva artikli kohaselt, kui reisibürood teevad klientidega tehinguid enda nimel ning kasutavad reisivõimaluste pakkumiseks teiste maksukohustuslaste tarneid ja teenuseid. Käesolevat artiklit ei kohaldata reisibüroode suhtes, kes tegutsevad üksnes vahendajana ning arvestavad maksu artikli 11 A osa lõike 3 punkti c kohaselt. Käesoleva artikli kohaldamisel loetakse reisibüroodeks ka reisikorraldajad.

2. Kõik tehingud, mida reisibüroo seoses reisiga teeb, loetakse üheks reisibüroo poolt reisijale osutatavaks teenuseks. See maksustatakse liikmesriigis, kus asub reisibüroo tegevuskoht või asukoht, kust reisibüroo teenuseid osutab. Selle teenuse maksustatav summa ja maksuta hind artikli 22 lõike 3 punkti b tähenduses on reisibüroo marginaal, st reisija poolt tasutud käibemaksuta kogusumma ning reisibüroo jaoks teistelt maksukohustuslastelt saadud tarnete ja teenuste tegeliku maksumuse vahe, kui nimetatud tehingud on tehtud otseselt reisija huvides.

3. Kui reisibüroo poolt teistele maksukohustuslastele usaldatud tehinguid teostavad nimetatud isikud väljaspool ühendust, loetakse reisibüroo teenus maksust vabastatud vahendustegevuseks vastavalt artikli 15 lõikele 14. Kui nimetatud tehinguid tehakse nii ühenduses kui ka väljaspool seda, võib maksust vabastada üksnes selle osa reisibüroo teenusest, mis on seotud tehingutega väljaspool ühendust.

4. Maksu, mis on võetud reisibüroolt teiste maksukohustuslaste poolt lõikes 2 kirjeldatud tehingutelt, mis on tehtud otseselt reisija huvides, ei või üheski liikmesriigis maha arvata ega tagasi maksta.

▼ **M8***Artikkel 26a***Kasutatud kaupade, kunstiteoste, kollektsiooni- ja antiikesemete suhtes kohaldatav erikord***A. Mõisted*

Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid, ilma et see piiraks muude ühenduse sätete kohaldamist:

- a) *kunstiteosed* — I lisa punktis a osutatud esemed.
Liikmesriikidel on võimalus mitte käsitleda kunstiteostena I lisa punkti a viimases kolmes taandes nimetatud esemeid;
- b) *kollektsiooniesemed* — I lisa punktis b osutatud esemed;
- c) *antiikesemed* — I lisa punktis c osutatud esemed;
- d) *kasutatud kaubad* — immateriaalne vallasvara, mis kõlbab edasiseks kasutamiseks samal kujul või parandatuna, välja arvatud kunstiteosed, kollektsiooni- ja antiikesemed ning liikmesriikide määratletud väärismetallid ja -kivid;
- e) *maksukohustuslik vahendaja* — maksukohustuslane, kes oma majandustegevuse käigus ostab või omandab oma ettevõtte tarvis või impordib edasimüügiks kasutatud kaupu ja/või kunstiteoseid, kollektsiooni- või antiikesemeid, olenemata sellest, kas kõnealune maksukohustuslane tegutseb oma huvides või mõne teise isiku huvides lepingu alusel, mille kohaselt makstakse ostu või müügi pealt vahendustasu;
- f) *avaliku enampakkumise korraldaja* — iga maksukohustuslane, kes oma majandustegevuse käigus pakub kaupu müügiks avalikul enampakkumisel eesmärgiga võõrandada need enim pakkunule;
- g) *avaliku enampakkumise korraldaja volitaja* — isik, kes edastab kaubad avaliku enampakkumise korraldajale lepingu alusel, mille kohaselt makstakse müügilt vahendustasu järgmistel tingimustel:
 - avaliku enampakkumise korraldaja pakub kaupu müügiks oma nimel, kuid oma volitaja huvides,
 - avaliku enampakkumise korraldaja võõrandab kaubad avalikul enampakkumisel enim pakkunule oma nimel, kuid oma volitaja huvides.

B. Maksukohustuslike vahendajaid käsitlev erikord

1. Maksukohustuslike vahendajate teostatavate kasutatud kaupade, kunstiteoste, kollektsiooni- ja antiikesemete tarnete suhtes kohaldavad liikmesriigid erikorda maksukohustuslike vahendajate saadud kasumi maksustamiseks järgmiste sätete kohaselt.

2. Punktis 1 osutatud tarned on maksukohustusliku vahendaja teostatavad selliste/sellise kasutatud kaupade, kunstiteoste, kollektsiooni- või antiikesemete tarned, mille talle on ühenduse piires tarninud:

- mittemaksukohustuslane
või
- mõni teine maksukohustuslane, kui selle teise maksukohustuslase kaubarne on artikli 13 B osa punkti c kohaselt vabastatud,
või
- mõni teine maksukohustuslane, kui selle teise maksukohustuslase kaubarne suhtes kehtib artiklis 24 sätestatud vabastus ja tegu on põhivaraga,
või
- mõni teine maksukohustuslik vahendaja, kui selle teise maksukohustusliku vahendaja kaubarne suhtes kohaldati käibemaksu käesoleva erikorra kohaselt.

▼ **M8**

3. Punktis 2 osutatud kaubatarnete maksustatav summa on maksukohustusliku vahendaja kasuminorm miinus kasuminormiga seotud käibemaksu summa. See kasuminorm võrdub kaupade eest maksukohustusliku vahendaja võetava müügihinna ja ostuhinna vahega.

Käesolevas punktis kasutatakse järgmisi mõisteid:

- *müügihind* — kõik, mis moodustab tasu, mis maksukohustuslik vahendaja on saanud või saab ostjalt või kolmandalt isikult, kaasa arvatud vahetult selle tehinguga seotud toetused, maksud, lõivud ja kõrvalkulud nagu vahendus-, pakendus-, veo- ja kindlustuskulud, mis maksukohustuslik vahendaja nõuab ostjalt sisse, kuid välja arvatud artikli 11 A osa punktis 3 osutatud summad,
- *ostuhind* — kõik, mis moodustab esimeses taandes määratletud tasu, mis tarnija on saanud või saab maksukohustuslikult vahendajalt.

4. Liikmesriigid annavad maksukohustuslikele vahendajatele õiguse valida, kas kohaldada erikorda järgmiste esemete tarnimise suhtes:

- a) kunstiteosed, kollektsooni- või antiikesemed, mis nad on ise importinud;
- b) kunstiteosed, mille on neile tarninud nende loojad või loojate õigusjärglased;
- c) kunstiteosed, mille on neile tarninud mõni teine maksukohustuslane peale maksukohustusliku vahendaja, kui sellise teise maksukohustuslase teostatud tarne suhtes kohaldatai artikli 12 lõike 3 punkti c kohaselt vähendatud määra.

Liikmesriigid kehtestavad selle vähemalt kaks kalendriaastat kehtiva õiguse kasutamiseks üksikasjalikud eeskirjad.

Kui valitakse erikorra kohaldamine, määratakse maksustatav summa kindlaks punkti 3 kohaselt. Maksukohustuslase enda imporditud kunstiteoste, kollektsooni- või antiikesemete tarnete puhul on kasuminormi arvutamisel kasutatav ostuhind võrdne importimisel maksustatava summaga, mis määratakse kindlaks artikli 11 B osa kohaselt, pluss importimisel maksmisele kuuluv või makstud käibemaks.

5. Kui kasutatud kaupade, kunstiteoste, kollektsooni- või antiikesemete tarded, mille suhtes kohaldatakse kasuminormi maksustamise erikorda, tehakse artiklis 15 sätestatud tingimustel, vabastatakse need maksust.

6. Maksukohustuslastel ei ole õigust arvata oma tasumisele kuuluvast maksust maha käibemaksu, mis kuulub maksmisele või on makstud kaupade eest, mis neile on tarninud või tarnib maksukohustuslik vahendaja, kui kõnealuste kaupade tarnete suhtes, mida teostab maksukohustuslik vahendaja, kohaldatakse kasuminormi maksustamise erikorda.

7. Kui maksukohustuslik vahendaja tarnib kaupu kasuminormi maksustamise erikorra alusel, ei ole tal õigust arvata oma tasumisele kuuluvast maksust maha:

- a) käibemaksu, mis kuulub maksmisele või on makstud kunstiteoste, kollektsooni- või antiikesemete eest, mis ta on ise importinud;
- b) käibemaksu, mis kuulub maksmisele või on makstud kunstiteoste eest, mille talle on tarninud või tarnivad nende loojad või loojate õigusjärglased;
- c) käibemaksu, mis kuulub maksmisele või on makstud kunstiteoste eest, mille talle on tarninud või tarnib mõni maksukohustuslane, kes ei ole maksukohustuslik vahendaja.

8. Kui maksukohustuslik vahendaja kohaldab nii tavalist käibemaksukorda kui ka kasuminormi maksustamise erikorda, peab ta liikmesriikide kehtestatavate eeskirjade kohaselt oma raamatupidamises eraldi kajastama kummagi korra alla kuuluvaid tehinguid.

9. Maksukohustuslik vahendaja ei või eraldi märkida oma väljastatavatele arvetele ega ühelegi muule arve otstarvet ► **M20** ————— ◀

▼M8

maksu, mis on seotud kaubatarnega, mille suhtes ta kohaldab kasuminormi maksustamise erikorda.

10. Kui artiklis 29 sätestatud konsultatsioonist ei tulene teisiti, võivad liikmesriigid maksustamismenetluse lihtsustamiseks ette näha, et teatavate tehingute või teatavat liiki maksukohustuslike vahendajate puhul määratakse kasuminormi maksustamise erikorra alusel toimuvate kaubatarnete maksustatav summa kindlaks igaks maksustamisperioodiks, mille kohta maksukohustuslik vahendaja peab esitama artikli 22 lõikes 4 nimetatud deklaratsiooni.

Sel juhul on nende kaubatarnete maksustatav summa, mille suhtes kohaldatakse sama käibemaksumäära, maksukohustusliku vahendaja kogukasuminorm miinus selle kasuminormiga seotud käibemaksu summa.

Kogukasuminorm võrdub järgmiste tegurite vahega:

— kasuminormi maksustamise erikorra alusel maksustamisperioodil maksukohustusliku vahendaja teostatud kaubatarnete kogusumma; see summa võrdub punkti 3 kohaselt kindlaksmääratud müügihindade kogusummaga,

ja

— punktis 2 osutatud selliste kaubaostude kogusumma, mis maksukohustuslik vahendaja on kõnealusel perioodil sooritanud; see summa võrdub punkti 3 kohaselt kindlaksmääratud ostuhindade kogusummaga.

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et asjaomased maksukohustuslased ei saa põhjendamatu kasu ega kannata põhjendamatu kahju.

11. Maksukohustuslik vahendaja võib kohaldada tavalist käibemaksukorda iga punktide 2–4 kohaselt erikorraga hõlmatud tarne suhtes.

Kui maksekohustuslik vahendaja kohaldab tavalist käibemaksukorda:

- a) kunstiteoste, kollektsiooni- või antiikesemete suhtes, mis ta on ise importinud, on tal õigus arvata oma tasumisele kuuluvast maksust maha käibemaks, mis kuulub maksmisele või on makstud nende kaupade importimisel;
- b) loojalt või looja õigusjärglaselt saadud kunstiteose tarnimise suhtes, on tal õigus arvata oma tasumisele kuuluvast maksust maha käibemaks, mis kuulub maksmisele või on makstud talle tarnitud kunstiteoselt;
- c) mõnelt maksukohustuslaselt, kes ei ole maksukohustuslik vahendaja, saadud kunstiteose tarnimise suhtes, on tal õigus arvata oma tasumisele kuuluvast maksust maha käibemaks, mis kuulub maksmisele või on makstud talle tarnitud kunstiteoselt.

See mahaarvamisoigus tekib ajal, mil maks tarnelt, mille suhtes maksukohustuslik vahendaja otsustab kohaldada tavalist käibemaksukorda, muutub sissenõutavaks.

C. Avalikku enampakkumist käsitlev erikord

1. Erandina B osast võivad liikmesriigid järgmiste sätete kohaselt kindlaks määrata kasutatud kaupade, kunstiteoste, kollektsiooni- või antiikesemete selliste tarnete maksustatava summa, mida teostab avaliku enampakkumise korraldaja, kes lepingu alusel, mille järgi makstakse nende kaupade avalikul enampakkumisel müümise eest vahendustasu, tegutseb enda nimel, kuid:

— mittemaksukohustuslase huvides

või

— mõne teise maksukohustuslase huvides, kui selle teise maksukohustuslase artikli 5 lõike 4 punktis c määratletud kaubatarne on artikli 13 B osa punkti c kohaselt maksust vabastatud,

või

▼ **M8**

— mõne teise maksukohustuslase huvides, kui selle teise maksukohustuslase artikli 5 lõike 4 punktis c määratletud kaubarne suhtes kehtib artiklis 24 sätestatud vabastus ja tegu on põhivaraga,

või

— maksukohustusliku vahendaja huvides, kui selle teise maksukohustusliku vahendaja artikli 5 lõike 4 punktis c määratletud kaubarne maksustatakse B osas sätestatud kasuminormi maksustamise erikorra kohaselt.

2. Iga punktis 1 osutatud kaubarne maksustatav summa on kogusumma, mille kohta avaliku enampakkumise korraldaja esitab ostjale punkti 4 kohaselt arve, miinus:

— puhassumma, mille avaliku enampakkumise korraldaja on maksnud või maksab oma volitajale ja mis määratakse kindlaks punkti 3 kohaselt,

ja

— maksusumma, mis avaliku enampakkumise korraldaja peab maksuma oma tarne eest.

3. Puhassumma, mille avaliku enampakkumise korraldaja on maksnud või maksab oma volitajale, võrdub järgmiste summade vahega:

— kauba enampakkumisel kujunenud hind

ja

— vahendustasu summa, mis enampakkumise korraldaja on saanud või saab oma volitajalt lepingu alusel, mille järgi makstakse müümise eest vahendustasu.

4. Enampakkumise korraldaja peab esitama ostjale arve ► **M20** ◀, millele on eraldi märgitud:

— kauba enampakkumisel kujunenud hind,

— maksud ja lõivud,

— kõrvalkulud, nagu vahendus-, pakendamis-, veo- ja kindlustuskulud, mis korraldaja nõuab sisse kauba ostjalt.

Sellele arvele ei tohi käibemaksu eraldi märkida.

5. Avaliku enampakkumise korraldaja, kellele anti kaubad üle lepingu alusel, mille järgi makstakse avalikul enampakkumisel müümise eest vahendustasu, peab esitama oma volitajale selgituse.

Selles selgituses tuleb märkida tehingu summa, s.o kauba enampakkumisel kujunenud hind miinus volitajalt saadud või saadava vahendustasu summa.

Kõnealune selgitus täidab arve otstarvet, mille volitaja, kui ta on maksukohustuslane, peab esitama avaliku enampakkumise korraldajale artikli 22 lõike 3 kohaselt.

6. Avaliku enampakkumise korraldajad, kes tarnivad kaupu punktis 1 sätestatud tingimustel, peavad oma raamatupidamises ajutistele kontodele märkima:

— kauba ostjalt saadud või saadava summa,

— kauba müüjale hüvitatud või hüvitatav summa.

Need summad peavad olema nõuetekohaselt tõendatud.

7. Kaubarne avaliku enampakkumise korraldajale käsitletakse toimununa siis, kui on toimunud nende kaupade müük avalikul enampakkumisel.

▼ **M8***D. Üleminekukord liikmesriikidevahelise kaubanduse maksustamiseks*

Artiklis 281 osutatud ajavahemikul kohaldavad liikmesriigid järgmisi sätteid:

- a) artikli 28a lõikes 2 määratletud uute veovahendite tarnete suhtes, mis teostatakse artikli 28c A osas sätestatud tingimustel, ei kohaldata B ja C osas sätestatud erikorda;
- b) erandina artikli 28a lõike 1 punktist a ei maksustata kasutatud kaupade, kunstiteoste, kollektiooni- või antiikesemete ühendusesiseid soetusi käibemaksuga, kui müüja on sellisena tegutsev maksukohustuslik vahendaja ja soetatud kaupu on maksustatud saadetise või veo lähteliikmesriigis B osas sätestatud kasuminormi maksustamise erikorra kohaselt või kui müüja on sellisena tegutsev avaliku enampakkumise korraldaja ja soetatud kaupu on maksustatud saadetise või veo lähteliikmesriigis C osas sätestatud erikorra kohaselt;
- c) artikli 28b B osa ja artikli 28c A osa punkte a, c ja d ei kohaldata kaubatarnete suhtes, mida maksustatakse käibemaksuga kas B või C osas sätestatud erikorra kohaselt.

▼ **M13***Artikkel 26b***Investeeringukulda käsitlev erikord***A. Määratlus*

Ilma et see piiraks muude ühenduse sätete kohaldamist, tähendab käesolevas direktiivis "investeeringukuld":

- i) kulda, mis on kullaturgudel heakskiidetud kaaluga kangi või tahvli kujul ja mille puhtusaste on vähemalt 995 tuhandikku, olenemata sellest, kas see käibib väärtpaberite vormis. Liikmesriigid võivad erikorra kohaldamisalast välja jätta väikesed kangid või tahvlid, mille kaal on 1 g või vähem;
- ii) kuldmünte:
 - mille puhtusaste on vähemalt 900 tuhandikku,
 - mis on vermitud pärast 1800. aastat,
 - mis käibivad või on käibinud päritoluriigis seadusliku maksevahendina, ja
 - mida müüakse tavaliselt hinnaga, mis ei ületa müntides sisalduva kulla turuväärtust rohkem kui 80 % võrra.

Selliseid münte ei käsitata käesolevas direktiivis müüdavat nende numismaatilise väärtuse põhjal.

Iga liikmesriik teatab komisjonile igal aastal enne 1. juulit ja alustades 1999. aastast müntidest, mis vastavad nende tingimustele ja millega kaubeldakse asjaomases liikmesriigis. Komisjon avaldab tervikliku loendi nendest müntidest *Euroopa Ühenduste Teataja C*-seerias igal aastal enne 1. detsembrist. Avaldatud loendis sisalduvaid münte käsitatakse neid tingimusi täitvana kogu selle aasta vältel, mille kohta loend avaldatakse.

B. Investeeringukullatehinguid käsitlevad erisätted

Liikmesriigid vabastavad käibemaksust tarned, ühendusesisesed hanked ja impordi investeeringukulla puhul, sealhulgas väärtpaberitena käibiva investeeringukulla puhul, mis on kindlaksmääratud või kindlaksmääramata osades või millega kaubeldakse kullakontodel, ja eeskätt kullalaenude ja -vahetustehingute puhul, mis hõlmavad omandiõigust või nõuet investeeringukulla suhtes, ning investeeringukullatehinguid, mis hõlmavad futuur- ja tähtpäevalepinguid, mille alusel läheb üle omandiõigus või nõue investeeringukulla suhtes.

▼ **M13**

Samuti vabastavad liikmesriigid nende vahendajate teenused, kes, osaledes investeringukulla tarnimises oma volitaja ülesandel, tegutsevad kellegi teise nimel ja huvides.

C. *Maksustamise valiku võimalus*

Liikmesriigid annavad maksukohustuslastele, kes toodavad investeringukulda või muudavad kulda investeringukullaks A osas määratletud tähenduses, õiguse valida sellise investeringukulla teisele maksukohustuslasele tarnimise maksustamine, kui selline tarnimine oleks muidu B osa alusel maksust vabastatud.

Liikmesriigid annavad maksukohustuslastele, kes oma tegevuse käigus tavaliselt tarnivad kulda tööstuslikuks otstarbeks, õiguse valida A osa punktis i määratletud investeringukulla teisele maksukohustuslasele tarnimise maksustamine, kui selline tarnimine oleks muidu B osa alusel maksust vabastatud.

Kui tarnija on kasutanud esimese või teise lõigu kohast õigust valida maksustamine, annavad liikmesriigid vahendajale õiguse valida maksustamine B osa teises lõigus nimetatud teenuste suhtes.

Iga liikmesriik kehtestab nende valikuvõimaluste kasutamise üksikasjalikud eeskirjad ja teatab nendest komisjonile.

D. *Mahaarvamisoigus*

1. Maksukohustuslasel on õigus maha arvata

- a) maks, mis kuulub maksmisele või on makstud investeringukullalt, mille on talle tarninud isik, kes on kasutanud C osa alusel valikuõigust, või mis on talle tarnitud G osas sätestatud korras;
- b) maks, mis kuulub maksmisele või on makstud talle tarnitud või tema ühendusesiseselt hangitud või imporditud kullalt, mis ei ole investeringukuld ja mille ta seejärel muudab või laseb muuta investeringukullaks;
- c) maks, mis kuulub maksmisele või on makstud talle osutatud teenustelt, milleks on kulla, sealhulgas investeringukulla kuju, kaalu või puhtusastme muutmine,

kui maksukohustuslane seejärel tarnib seda kulda käesoleva artikli alusel maksuvabalt.

2. Maksukohustuslasel, kes toodab investeringukulda või muudab kulda investeringukullaks, on õigus maha arvata maks, mille ta peab maksuma või on maksnud selle kulla tootmise või muutmise seotud kaupade ja teenuste tarnetelt, ühendusesisestelt hangetelt või impordilt nii, nagu oleksid tema seejärel tehtavad, käesolevad artikli alusel vabastatud kullatarned maksustatavad.

E. *Investeringukullaga kauplejate erikohustused*

Liikmesriigid tagavad vähemalt selle, et investeringukullaga kauplejad peavad arvestust kõikide märkimisväärsete investeringukullatehingute üle ja säilitavad dokumente, mis võimaldavad tuvastada nendes tehingutes osalenud kliendid.

Kauplejad säilitavad seda teavet vähemalt viis aastat.

Liikmesriigid võivad esimese lõigu nõuete täitmiseks tunnustada samaväärseid kohustusi, mis tulenevad meetmetest, mis on võetud muude ühenduse õigusnormide, nagu näiteks rahandussüsteemi rahapesuks kasutamise vältimist käsitleva nõukogu 10. juuni 1991. aasta direktiivi 91/308/EMÜ (1) alusel.

Liikmesriigid võivad ette näha rangemaid kohustusi, eeskätt eriliste arvestuspidamis- või raamatupidamisnõuete näol.

(1) EÜT L 166, 28.6.1991, lk 77.

▼ **M13**F. *Tagasipööratud maksustamise kord*

Erandina artikli 21 lõike 1 punktist a, nagu seda on muudetud artikliga 28g, võivad liikmesriigid sellise kullamaterjali või pooltoodete tarnete korral, mille puhtusaste on vähemalt 325 tuhandikku, või investeeringukulla tarnete korral, kui on kasutatud käesoleva artikli C osas osutatud valikuõigust, määrata maksu tasumise eest vastutavaks isikuks ostja kooskõlas nende kehtestatavate menetluste ja tingimustega. Kui liikmesriigid seda võimalust kasutavad, võtavad nad vajalikke meetmeid tagamaks, et maksu tasumise eest vastutavaks määratud isik täidab artikli 22 kohaseid deklaratsiooni esitamise ja maksu maksmise kohustusi.

G. *Reguleeritud kullaturgudel tehtavaid tehinguid käsitlev kord*

1. Artikli 29 kohast konsulteerimiskorda järgides võib liikmesriik mitte kohaldada selle erikorraga ette nähtud investeeringukulla maksuvabastust asjaomases liikmesriigis toimuvate teatavate investeeringukullatehingute suhtes, välja arvatud ühendusesisesed tamed või eksport:

- a) mis tehakse selliste maksukohustuslaste vahel, kes on asjaomase liikmesriigi reguleeritud kullaturu liikmed, ja
- b) mis tehakse asjaomase liikmesriigid reguleeritud kullaturu liikme ja mõne teise maksukohustuslase vahel, kes ei ole selle turu liige.

Nendel asjaoludel on need tehingud maksustatavad ja kohaldatakse järgmisi sätteid.

2. a) Punkti 1 alapunkti a kohaste tehingute puhul lubab liikmesriik lihtsustamiseks peatada maksu kogumise ja loobub käibemaksu kohta arvestuse pidamise nõudest.
- b) Punkti 1 alapunkti b kohastes tehingutesuhtes kohaldatakse F osas kirjeldatud tagasipööratud maksustamise korda. Kui kullaturuväline isik ei oleks, kui mitte arvestada neid tehinguid, kohustatud ennast käibemaksukohustuslasena asjaomases liikmesriigis registreerima, täidab liige maksukohustused kullaturuvälise isiku eest selle liikmesriigi eeskirjade kohaselt.

▼ **M21***Artikkel 26c***Mittemaksukohustuslastele elektroonilisi teenuseid osutavaid ühenduseväliseid maksukohustuslasi käsitlev erikord**A. *Mõisted*

Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid, ilma et see piiraks muude ühenduse sätete kohaldamist:

- a) *ühenduseväline maksukohustuslane* — maksukohustuslane, kelle asu-ega tegevuskoht ei paikne ühenduse territooriumil ja kes ei ole muidu kohustatud ennast artikli 22 kohaselt maksukohustuslasena arvele võtma;
- b) *elektroonilised teenused* — artikli 9 lõike 2 punkti e viimases taandes kirjeldatud teenused;
- c) *registreerimisliikmesriik* — liikmesriik, kus ühenduseväline maksukohustuslane võtab ennast arvele, kui ta hakkab käesoleva artikli sätete kohaselt ühenduse territooriumil maksukohustuslasena tegutsema;
- d) *tarbimisliikmesriik* — liikmesriik, mida peetakse artikli 9 lõike 2 punkti f kohaselt elektrooniliste teenuste osutamise kohaks;
- e) *käibemaksudeklaratsioon* — deklaratsioon, mis sisaldab igas liikmesriigis tasumisele kuuluva maksusumma kindlaksmääramiseks vajalikku teavet.

▼ **M21***B. Elektroonilisi teenuseid käsitlev erikord*

1. Liikmesriigid lubavad liikmesriigis asuvalle või seal alaliselt või peamiselt elavale maksukohustusele elektroonilisi teenuseid osutaval ühendusevälisel maksukohustuslasel rakendada erikorda kooskõlas järgmiste sätetega. Erikorda kohaldatakse kõikide selliste ühenduses osutatavate teenuste suhtes.

2. Ühenduseväline maksukohustuslane teatab oma registreerimisliikmesriigile, kui tema tegevus maksukohustuslasena algab, lõpeb või muutub sel määral, et ta ei vasta enam erikorra tingimustele. Selline teade saadetakse elektrooniliselt.

Oma maksustatava tegevuse alustamisel esitab ühenduseväline maksukohustuslane registreerimisliikmesriigile järgmised identifitseerimisandmed: nimi, postiaadress, elektronpostiaadress, kaasa arvatud koduleht, võimalik siseriiklik maksuviitenumber ja deklaratsioon selle kohta, et isik ei ole käibemaksukohustuslasena ühenduses registreeritud. Ühenduseväline maksukohustuslane teatab registreerimisliikmesriigile kõikidest muutustest esitatud teabes.

3. Registreerimisliikmesriik eristab ühendusevälise maksukohustuslase individuaalse numbril abil. Identifitseerimisandmete põhjal võivad tarbimisliikmesriigid kasutada oma registrisüsteeme.

Registreerimisliikmesriik teatab ühendusevälisele maksukohustuslasele talle antud registreerimisnumbrist elektrooniliselt.

4. Registreerimisliikmesriik arwab ühendusevälise maksukohustuslase registrist välja, kui:

- a) ta teatab, et ta enam ei osuta elektroonilisi teenuseid, või
- b) võib muidu oletada, et tema maksustatav tegevus on lõppenud, või
- c) ta ei vasta enam erikorra rakendamise eeldustele või
- d) ta rikub pidevalt erikorra sätteid.

5. Ühenduseväline maksukohustuslane esitab registreerimisliikmesriigile elektrooniliselt käibemaksudeklaratsiooni iga kalendriaasta veerandi kohta, olenemata sellest, kas elektroonilisi teenuseid on osutatud. Deklaratsioon esitatakse 20 päeva jooksul pärast asjakohase aruandeperioodi lõppu.

Käibemaksudeklaratsiooni märgitakse registreerimisnumber ja iga tarbimisliikmesriigi kohta, kus tuleb maksu maksta, aruande-perioodil osutatud elektrooniliste teenuste koguväärtus käibemaksuta ja vastava maksu kogusumma. Samuti märgitakse kehtivad maksimumäärad ja kogu võlgnetav maksusumma.

6. Käibemaksudeklaratsioon koostatakse eurodes. Liikmesriigid, kes ei ole eurot kasutusele võtnud, võivad nõuda, et maksudeklaratsioon koostataks nende omavääringus. Kui teenuseid on osutatud muudes vääringutes, kasutatakse maksudeklaratsiooni koostamisel aruandeperioodi viimasel päeval kehtinud vahetuskursi. Ümberarvestamisel kasutatakse vahetuskursse, mis Euroopa Keskpank on kõnealuse päeva kohta avaldanud, või kui selle päeva kohta ei ole kurse avaldatud, siis järgmise avaldamispäeva vahetuskursse.

7. Ühenduseväline maksukohustuslane maksab deklaratsiooni esitamisel käibemaksu. Maks makstakse euros peetavale pangakontole, mille on määranud registreerimisliikmesriik. Liikmesriigid, kes ei ole eurot kasutusele võtnud, võivad nõuda, et maks makstaks nende omavääringus peetavale pangakontole.

8. Olenemata direktiivi 86/560/EMÜ artikli 1 punktist 1 tehakse seda erikorda kasutavale ühendusevälisele maksukohustuslasele käesoleva direktiivi artikli 17 lõike 2 kohaste mahaarvamiste asemel direktiivi 86/560/EMÜ kohane tagasimakse. Direktiivi artikli 2 lõikeid 2 ja 3 ja artikli 4 lõiget 2 ei kohaldata tagasimaksete suhtes, mis on seotud selle erikorraga hõlmatud elektrooniliste teenustega.

9. Ühenduseväline maksukohustuslane peab selle erikorraga hõlmatud tehingute üle arvestust, mis on piisavalt täpne, et tarbimisliik-

▼ **M21**

mesriigi maksuhaldur saaks kindlaks teha, kas punktis 5 osutatud käibemaksudeklaratsioon on õige. Need arvestusandmed tuleks registreerimisliikmesriigile ja tarbimisliikmesriigile nõudmise korral elektrooniliselt kättesaadavaks teha. Neid andmeid säilitatakse kümme aastat pärast tehingu toimumise aasta lõppu.

10. Artikli 21 lõike 2 punkt b ei kehti ühendusevälise maksukohustlase kohta, kes on valinud selle erikorra.

▼ **B**

XV JAOTIS

LIHTSUSTAMISMENETLUS*Artikkel 27*▼ **M24**

1. Nõukogu võib komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt anda liikmesriigile loa võtta erimeetmed käesoleva direktiivi sätetest erandite tegemiseks eesmärgiga lihtsustada maksustamismenetlust või ära hoida teatavat liiki maksust kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist. Maksustamismenetluse lihtsustamiseks ettenähtud meetmed ei tohi mõjutada liikmesriigi poolt lõpptarbimisetapil kogutava maksutulu summat, välja arvatud tühises ulatuses.

2. Liikmesriik, kes soovib lõikes 1 nimetatud meetet rakendada, saadab komisjonile taotluse ja esitab talle kogu asjakohase teabe. Kui komisjon leiab, et tal pole kogu vajalikku teavet, võtab ta kahe kuu jooksul alates taotluse saamisest asjaomase liikmesriigiga ühendust ning täpsustab, millist täiendavat teavet tarvis on. Kui komisjon on saanud kogu teabe, mida ta taotluse hindamiseks vajalikuks peab, teavitab ta sellest taotlevat liikmesriiki ning edastab taotluse originaalkeeles teistele liikmesriikidele ühe kuu jooksul.

3. Kolme kuu jooksul alates lõike 2 viimases lõigus nimetatud teate saamisest esitab komisjon nõukogule kas asjakohase ettepaneku või, kui ta taotletava erandiga ei nõustu, oma vastuväiteid sisaldava teatise.

4. Lõigetes 2 ja 3 sätestatud menetlus viiakse igal juhul lõpule kaheksa kuu jooksul alates taotluse laekumisest komisjonile.

▼ **B**

5. Liikmesriigid, kes 1. jaanuaril 1977 kohaldavad lõikes 1 nimetatud liiki erimeetmeid, võivad need säilitada tingimusel, et nad teatavad neist 1. jaanuariks 1978 komisjonile, ning tingimusel, et kui nimetatud meetmed on ette nähtud maksustamismenetluse lihtsustamiseks, on need kooskõlas lõikes 1 sätestatud nõudega.

XVI JAOTIS

ÜLEMINEKUSÄTTED*Artikkel 28*

1. Liikmesriikide poolt nõukogu teise 11. aprilli 1967. aasta direktiivi artikli 17 nelja esimese taande sätete kohaselt kehtestatud sätete kehtivus lõpeb igas liikmesriigis vastavalt kuupäeval, mil seal jõustuvad käesoleva direktiivi artikli 1 teises lõigus nimetatud sätted.

▼ **M8**

1a. 30. juunini 1999 võib Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik kunstiteoste, kollektiooni- ja antiikesemete impordi suhtes, mis oli 1. jaanuaril 1993 maksust vabastatud, kohaldada artikli 11 B osa punkti 6 nii, et importimisel võetav käibemaks on vähemalt 2,5 % artikli 11 B osa punktide 1-4 kohaselt kindlaksmääratud summast.

▼ **M5**

2. Olenemata artikli 12 lõikest 3 kehtivad artiklis 281 osutatud üleminekuajal järgmised sätted.

a) Maksuvabastused, mille puhul tagastatakse eelnenud etapis makstud maks, ja artikli 12 lõikes 3 sätestatud vähendatud määrade alammäärast väiksemad vähendatud määrad, mis kehtisid

▼ **M5**

1. jaanuaril 1991, on kooskõlas ühenduse õigusega ja vastavad 11. aprillil 1967 vastu võetud teise nõukogu direktiivi artikli 17 viimases taandes esitatud tingimustele, võib säilitada.

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada nende tehingutega seotud omavahendite kindlaksmääramine.

Kui käesoleva lõike sätted moonutavad Iirimaa puhul konkurentsi kütmiseks ja valgustuseks vajalike energiatoodete tarnimisel, võib komisjon Iirimaaale vastava taotluse korral anda loa kohaldada selliste tarnete suhtes vähendatud maksumäära kooskõlas artikli 12 lõikega 3. Sel juhul esitab Iirimaa oma taotluse komisjonile koos kogu vajalike teabega. Kui komisjon ei ole kolme kuu jooksul taotluse saamisest otsust teinud, loetakse Iirimaa olevat saanud loa esitatud vähendatud määrade kohaldamiseks.

- b) Liikmesriigid, kes 1. jaanuaril 1991 kohaldasid kooskõlas ühenduse õigusega H lisas nimetatud kaupade ja teenuste suhtes vabastusi, mille puhul tagastati eelnenud etapis makstud maks, või artikli 12 lõikes 3 sätestatud vähendatud määrade alammäärast väiksemaid vähendatud määrasid, võivad kõnealuste tarnete suhtes kohaldada vähendatud määra või üht kahest artikli 12 lõikes 3 sätestatud vähendatud määrast.
- c) Liikmesriigid, kes on artikli 12 lõike 3 kohaselt kohustatud suurendama 1. jaanuaril 1991 kehtinud harilikku maksumäära rohkem kui 2 % võrra, võivad kohaldada artikli 12 lõikes 3 sätestatud vähendatud määrade alammäärast väiksemat vähendatud määra H lisas nimetatud rühmadesse kuuluvate kaupade ja teenuste suhtes. Peale selle võivad need liikmesriigid kohaldada sellist määra tootlustusteenuste, lasterõivaste ja -jalatsite ning eluasemete suhtes. Liikmesriigid ei või käesoleva lõike alusel kehtestada vabastusi, mille puhul tagastatakse eelnenud etapis makstud maks.
- d) Liikmesriigid, kes 1. jaanuaril 1991 kohaldasid tootlustusteenuste, lasterõivaste ja -jalatsite ning eluasemete suhtes vähendatud maksumäära, võivad seda määra kõnealuste tarnete suhtes ka edaspidi kohaldada.
- e) Liikmesriigid, kes 1. jaanuaril 1991 kohaldasid vähendatud maksumäära H lisas nimetatud kaupade ja teenuste tarnete suhtes, võivad kohaldada selliste tarnete suhtes seda vähendatud määra või üht kahest artikli 12 lõikes 3 sätestatud vähendatud määrast, tingimusel et maksumäär ei ole väiksem kui 12 %.

▼ **M8**

Seda sätet ei või kohaldada kasutatud kaupade, kunstiteoste, kollektsiooni- ja antiikesemete suhtes, mida maksustatakse käibemaksuga mõne artikli 26a B ja C osas sätestatud erikorra kohaselt.

▼ **M5**

- f) Kreeka Vabariik võib kohaldada Kreeka mandriosas kohaldatavatest vastavatest määradest kuni 30 % väiksemaid käibemaksumäärasid Lesbose, Chiose, Samose, Dodekaneeside ja Küklaadide piirkonnas ja järgmistel Egeuse saartel: Thásos, Põhja-Sporaadid, Samothráki ja Skyros.
- g) Komisjon aruande põhjal vaatab nõukogu enne 31. detsembril 1994 läbi eespool esitatud punktide a–f sätteid, eeskätt seoses siseturu nõuetekohase toimimisega. Märkimisväärsete konkurentsimoonutuste ilmnemisel võtab nõukogu komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt sobivad meetmed.

▼ **M10**

- h) Liikmesriigid, kes 1. jaanuaril 1993 kasutasid artikli 5 lõike 5 punktis a sätestatud võimalust, nagu see kehtis nimetatud kuupäeval, võivad kohaldada valmistuslepingu kohaste tarnete suhtes maksumäära, mis kehtib valmistatud kaupade kohta.

Käesoleva sätte kohaldamisel peetakse valmistuslepingu alusel tehtavaks tarneks seda, kui tööttevõtja annab oma kliendile üle vallasvara, mille ta on valmistanud või kokku pannud talle selleks

▼ **M10**

kliendi antud materjalist või esemetest, olenemata sellest, kas tööettevõtja on osaliselt kasutanud oma materjali.

▼ **M11**

- i) Liikmesriigid võivad kohaldada vähendatud maksumäära elustaimede (kaasa arvatud taimesibulad ja -juured jms, lõikelilled ja -roheline) ja küttepuude tarnete suhtes.

▼ **M17**

- j) Austria Vabariik võib kinnisvara elamispinnana rendileandmise suhtes kohaldada üht kahest artikli 12 lõike 3 punkti a kolmandas lõigus sätestatud vähendatud maksumäärast, tingimusel et see määr ei ole väiksem kui 10 %.
- k) Portugali Vabariik võib restoraniteenuste suhtes kohaldada üht kahest artikli 12 lõike 3 punkti a kolmandas lõigus sätestatud vähendatud maksumäärast, tingimusel et see määr ei ole väiksem kui 12 %.

▼ **B**

3. Lõikes 4 nimetatud üleminekuperioodil võivad liikmesriigid:
- a) jätkata artikli 13 või 15 kohaselt maksust vabastatud tehingute maksustamist, mis on nimetatud käesoleva direktiivi E lisas;
- b) jätkata F lisas sätestatud tehingute maksust vabastamist asjaomases liikmesriigis kehtivate tingimustel;
- c) anda maksukohustuslastele võimaluse maksustada maksust vabastatud tehinguid G lisas sätestatud tingimustel;
- d) jätkata artikli 18 lõike 2 esimese lõiguga ettenähtud viivitamatu mahaarvamise põhimõttest kõrvalekalduvate sätete kohaldamist;
- e) jätkata ► **M8** ————— ◀ artikli 6 lõike 4 ja artikli 11 A osa lõike 3 punkti c sätetest kõrvalekalduvate meetmete kohaldamist;
- f) näha ette, et edasimüügi eesmärgil ostetud ehitiste ja ehitusmaa võõrandamisel maksukohustuslase poolt, kes ei võinud ostu puhul käibemaksu maha arvata, on maksustatav summa müügihinna ja ostuhinna vahe;
- g) erandina artikli 17 lõikest 3 ja artikli 26 lõikest 3 jätkata artikli 26 lõikes 3 nimetatud reisibüroode teenuste maksust vabastamist ilma sisendilt makstud maksu tagasimaksmiseta. Seda erandit kohaldatakse ka reisija nimel ja eest tegutsevate reisibüroode suhtes.

▼ **M4**

3a. Otsuseni, mille nõukogu peab direktiivi 89/465/EMÜ⁽¹⁾ artikli 3 alusel tegema lõikes 3 sätestatud ajutiste erandite kaotamise kohta, on Hispaania luba vabastada maksust F lisa punktis 2 nimetatud tehingud seoses autorite osutatavate teenustega ning F lisa punktides 23 ja 25 nimetatud teenused.

▼ **B**

4. Üleminekuperiood kestab esialgu viis aastat alates 1. jaanuarist 1978. Nõukogu vaatab hiljemalt kuus kuud enne nimetatud perioodi lõppu ning edaspidi nii sageli kui tarvis komisjoni aruande põhjal läbi olukorra seoses lõikes 3 sätestatud eranditega ning teeb komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt otsuse mõningate või kõigi nimetatud erandite kaotamise kohta.

5. Üleminekuperioodi lõpul maksustatakse reisijatevedu lähteriigis reisi ühenduse piires kulgevas osas vastavalt üksikasjalikele eeskirjadele, mille sätestab komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt nõukogu.

▼ **M16**

6. Nõukogu võib komisjoni ettepaneku põhjal ühehäälselt lubada liikmesriigil kohaldada kuni ► **M25** kuus aastat ajavahemikul 1. jaanuar 2000–31. detsember 2005 ◀ artikli 12 lõike 3 punktis a sätestatud vähendatud maksumäärasid kõige rohkem kahes K lisas esitatud rühmas loetletud teenuste suhtes. Erandjuhtudel võib liikmesriigil

(1) EÜT L 226, 3.8.1989, lk 21.

▼ **M16**

lubada kohaldada vähendatud maksumäära kolme eespool osutatud rühma kuuluvate teenuste suhtes.

Kõnealused teenused peavad vastama järgmistele nõuetele:

- a) need peavad olema töömahukad;
- b) need peavad enamjaolt olema osutatud otse lõpptarbijatele;
- c) need peavad olema peamiselt kohalikku laadi ega tohi põhjustada konkurentsimoonutusi;
- d) maksumäära vähendamise tulenevate madalamate hindade ning nõudluse ja tööhõive eeldatava suurenemise vahel peab olema tihe seos.

Vähendatud maksmäära kohaldamine ei tohi ohustada siseturu sujuvat toimimist.

Iga liikmesriik, kes soovib kehtestada esimeses lõigus kirjeldatud meetme, teatab sellest komisjonile enne 1. novembrit 1999 ja esitab viimasele enne seda kuupäeva kõik asjakohased ja eeskätt järgmised andmed:

- a) meetme ulatus ja asjakohaste teenuste üksikasjalik kirjeldus;
- b) andmed, milles nähtub, et teises ja kolmandas lõigus sätestatud tingimused on täidetud;
- c) andmed, millest nähtuvad kavandatavast meetmest tulenevad eelarvekulud.

Liikmesriigid, kellel lubatakse kohaldada esimeses lõigus osutatud vähendatud määra, koostavad enne 1. oktoobrit 2002 üksikasjaliku aruande, mis sisaldab üldhinnangut meetme mõjule eeskätt töökohtade loomise ja tõhususe seisukohast.

Enne 31. detsembrit 2002 edastab komisjon nõukogule ja parlamendile koondd hinnangu, millele on vajaduse korral lisatud asjakohaseid meetmeid käsitlev ettepanek seoses lõpliku otsusega töömahukate teenuste suhtes kohaldatava käibemaksumäära kohta.

▼ **M4**

XVIa JAOTIS

**LIIKMESRIIKIDEVAHELISE KAUBANDUSE MAKSUSTAMISE
ÜLEMINEKUKORD**

Artikkel 28a

Kohaldamisala

1. Käibemaksuga maksustatakse ka:
 - a) ühendusesisene kauba omandamine tasu eest riigi territooriumil maksukohustuslase poolt, kes sellena tegutseb mittemaksukohustuslasest juriidilise isikupoolt, kui müüja on maksukohustuslane ja tegutseb sellena ning tema suhtes ei kohaldata artiklis 24 sätestatud maksuvabastust ega artikli 8 lõike 1 punkti a teises lauses ega artikli 28b B osa lõikes 1 ettenähtud protseduure.

▼ **M6**

Erandina esimesest lõigust ei maksustata käibemaksuga maksukohustuslase või juriidilisest isikust mittemaksukohustuslase poolt ühendusesisest kaupade soetamist vastavalt lõikele 1a.

▼ **M4**

Liikmesriigid annavad teise lõigu alusel kõlblikele maksukohustuslastele ja mittemaksukohustuslasest juriidilistele isikutele õiguse valida esimeses lõigus sätestatud üldise skeemi. Liikmesriigid määravad kindlaks nimetatud valiku kasutamise üksikasjalikud eeskirjad, mida igal juhul kohaldatakse kahe kalendriaasta jooksul;

- b) ühendusesisene uute veovahendite omandamine tasu eest asjaomases riigis maksukohustuslaste poolt või mittemaksukohustuslasest juriidi-

▼ **M4**

liste isikute poolt, kellel on õigus saada punkti a teises lõigus sätestatud maksuvabastust, või muu mittemaksukohustuslasest isiku poolt;

▼ **M6**

c) ühendusesisene riigi territooriumil tasu eest aktsiisistatava kauba soetamine maksukohustuslase või juriidilisest isikust mittemaksukohustuslase poolt, kes kuulub punkti a teises lõigus sätestatud erandi alla ning mille osas aktsiis muutub riigi territooriumil sissenõutavaks vastavalt direktiivile 92/12/EMÜ. (1).

1a. Lõike 1 punkti a teises lõigus sätestatud maksuvabastus antakse järgmistel juhtudel:

a) selliste kaupade ühendusesisene soetamine, mille tarnimine riigi territooriumil oleks artikli 15 lõigete 4–10 alusel maksuvaba;

b) punktis a nimetatud kaupade ühendusesisene soetamine:

— oma põllumajandus-, metsandus- või kalandusettevõtte jaoks maksukohustuslase poolt, kellel on õigus artiklile 25 vastava kindla maksumääraga skeemi kohaldamisele, maksukohustuslase poolt, kes tarnib üksnes kaupa või osutab teenuseid, mille suhtes ei kehti mahaarvamiseõigus, või juriidilisest isikust mittemaksukohustuslase poolt,

— kogusumma eest, mis asjassepuutuva kalendriaasta jooksul ei ületa liikmesriikide poolt kindlaksmääratavat riigi vääringsusse arvestatuna vähemalt 10 000 eküü suurust künnist,

ja

— tingimusel, et eelmise kalendriaasta jooksul ei ületanud ühendusesisese kauba omandamise kogusumma teises taandes nimetatud künnist.

Eespool nimetatud maksuvabastuse taotlemisel arvesse võetak künnis hõlmab ühendusesisese kauba, välja arvatud uute transpordivahendite ja muu aktsiisistatava kauba omandamise kogusummat, millest on maha arvatud selles liikmesriigis tasutud või tasumisele kuuluv käibemaks, kust kaup lähetati või veeti.

▼ **M4**

2. Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *veovahend* — inimeste või kauba veoks mõeldud laevad pikkusega üle 7,5 m, õhusõidukid stardimassiga üle 1 550 kg ja maismaa mootorsõidukid veomahuga üle 48 cm³ või mootori võimsusega üle 7,2 kW, välja arvatud artikli 15 lõigetes 5 ja 6 nimetatud laevad ja õhusõidukid;

▼ **M8**

b) punktis a nimetatud veovahend ei ole “uus”, kui mõlemad järgmistest tingimustest on täidetud ühel ajal:

— veovahend on tarnitud rohkem kui kolm kuud pärast esimest korda kasutusele võtmise kuupäeva. Punktis a määratletud mootoriga maismaasõidukite puhul on see tähtaeg siiski kuus kuud,

— maismaasõiduk on läbinud üle 6 000 kilomeetri, laev on merel viibinud üle 100 tunni ja õhusõiduki lennutundide arv on üle 40.

Liikmesriigid kehtestavad tingimused, mille alusel võib eespool kirjeldatud asjaolud lugeda tuvastatuks.

▼ **M4**

3. *Ühendusesisene kauba omandamine* — õiguse omandamine käsutada omanikuna materiaalselt vallasvara, mille müüja või kauba omandaja või ühe neist nimel tegutsev isik lähetab või veab kaupa omandavale isikule muusse liikmesriiki kui see, kust kaup lähetatakse või veetakse.

(1) EÜT L 76, 23.3.1992, lk 1.

▼ **M4**

Kui kaup, mille omandaja on mittemaksukohustuslasest juriidiline isik, lähetatakse või veetakse kolmandalt territooriumilt ning kui nimetatud mittemaksukohustuslasest juriidiline isik impordib nimetatud kauba muusse liikmesriiki kui kauba lähetamise või veo sihtliikmesriiki, loetakse kaup lähetatuks või veetuks importivast liikmesriigist. Nimetatud liikmesriik tagastab ► **M18** artikli 21 lõikele 4 ◀ määratletud importijale kauba importimisel makstud käibemaksu, niivõrd kui võrd importija tõendab, et omandamiselt on makstud käibemaks kauba lähetamise või veo sihtliikmesriigis.

4. Iga isik, kes aeg-ajalt tarnib uue veovahendi artikli 28c A osas ettenähtud tingimustel, loetakse samuti maksukohustuslaseks.

Liikmesriik, kelle territooriumil tarne toimub, annab maksukohustuslasele mahaarvamisõiguse järgmistel tingimustel:

- mahaarvamisõigus tekib ja seda tohib kasutada ainult tarnimise ajal,
- maksukohustuslasel on lubatud veovahendi ostuhinnas sisalduv või selle importimisel või ühendusesisesel omandamisel makstud käibemaks maha arvata ulatuses, mis ei ületa maksu summat, mille ta oleks pidanud maksma, kui tarnet poleks maksust vabastatud.

Liikmesriigid võtavad vastu nimetatud sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad.

5. ► **M10** Kaubatarneks tasu eest peetakse järgmisi tarneid: ◀

▼ **M10**▼ **M4**

b) kauba toimetamine maksukohustuslase poolt oma ettevõttest teise liikmesriiki.

Teise liikmesriiki toimetatuks loetakse: igasugune materiaalne vara, mille maksukohustuslane või tema nimel tegutsev isik lähetab või veab ühenduse territooriumil väljapoole artiklis 3 määratletud territooriumi oma ettevõtte vajadusteks, välja arvatud järgmised tehingud:

- nimetatud kauba tarne, mille maksukohustuslane teeb lähetamise või veo sihtliikmesriigi territooriumil artikli 8 lõike 1 punkti a teises lauses ja artikli 28b B osa lõikes 1 sätestatud tingimustel,
- nimetatud kauba tarne, mille maksukohustuslane teeb artikli 8 lõike 1 punktis c sätestatud tingimustel,
- nimetatud kauba tarne, mille maksukohustuslane teeb riigi territooriumil artiklis 15 või artikli 28c A osas sätestatud tingimustel,

▼ **M10**

- maksukohustuslasele sellise teenuse tarnimine, mis hõlmab asjakohaste kaupade töötlemist, mis tegelikult toimub liikmesriigis, kus kaupade lähetus või vedu lõpeb, tingimusel et pärast töötlemist saadetakse kaubad tagasi sellele maksukohustuslasele liikmesriiki, kust need algselt lähetati või veeti,

▼ **M4**

- nimetatud kauba ajutine kasutamine kauba lähetamise või veo sihtliikmesriigi territooriumil teenuste osutamiseks maksukohustuslase poolt, kelle asukoht on kauba lähetamise või veo lähteliikmesriigi territooriumil,
- nimetatud kauba ajutine kasutamine kõige rohkem 24 kuu jooksul teises liikmesriigis, mille territooriumil oleks kolmandast riigist ajutiseks kasutamiseks imporditud sama kaup kõlblik suunamiseks ajutise impordi protseduurile täieliku vabastusega imporditollimaksudest,

▼ **M23**

— maagaasi jaotusvõrgu kaudu toimuv gaasi tarne või elektri tarne artikli 8 lõike 1 punktis d või e sätestatud tingimustel.

▼ **M6**

Seevastu juhul, kui mõni eespool nimetatud soodustuse saamise tingimus ei ole enam täidetud, loetakse, et kaup on viidud teises liikmesriigis asuvasse sihtkohta. Sellisel juhul loetakse ümberpaigutamine toimunuks hetkest, mil tingimus enam täidetud ei ole.

▼ **M4**

6. Ühendusesisene kauba omandamine tasu eest hõlmab sellise kauba kasutamist maksukohustuslase poolt oma ettevõtte vajadusteks, mille nimetatud maksukohustuslane või tema nimel tegutsev isik on lähetanud või vedanud teisest liikmesriigist, mille territooriumil maksukohustuslane kauba valmistas, kaevandas, töötles, ostis, lõike 1 tähenduses omandas või oma ettevõtte raames nimetatud teise liikmesriiki importis.

▼ **M6**

Ühendusesiseseks kauba omandamiseks tasu eest loetakse ka järgmised juhtumid: Põhja-Atlandi lepingu osalisriigi relvajõudude poolt nendega kaasas olevale tsiviilpersonalile sellise kauba üleandmine, mis ei ole omandatud mõne liikmesriigi kodumaisel turul maksustamist reguleerivate üldnormide alusel, kui nimetatud kauba importimisel ei saaks anda artikli 14 lõike 1 punktis g sätestatud maksuvabastust.

▼ **M4**

7. Liikmesriigid võtavad meetmed tagamaks, et “ühendusesiseseks kauba omandamiseks” liigitatakse tehingud, mis oleks liigitatud lõikes 5 või artiklis 5 määratletud “kaubatarne”, kui maksukohustuslane, kes sellena tegutseb, oleks need teinud riigi territooriumil.

Artikkel 28b

Tehingute koht

A. Ühendusesisesese kauba omandamise koht

1. Ühendusesisesese kauba omandamise kohaks loetakse koht, kus kaup asub omandajale lähetamise või veo lõppemisel.

2. Ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist, loetakse artikli 28a lõike 1 punktis a nimetatud ühendusesisesese kauba omandamise koht asuvaks siiski selle liikmesriigi territooriumil, kes väljastas käibemaksukohustuse registrinumbriga, mille alusel kauba omandaja kauba omandas, kui kauba omandaja ei tõenda, et omandamine on maksustatud lõike 1 kohaselt.

Kui omandamine siiski maksustatakse lõike 1 kohaselt kauba lähetamise või veo sihtliikmesriigis pärast maksustamist esimese lõigu kohaselt, siis maksustatavat summat vähendatakse vastavalt liikmesriigis, kes väljastas käibemaksukohustuse registrinumbriga, mille alusel kauba omandaja kaubaomandas.

▼ **M6**

Esimese lõigu kohaldamisel loetakse, et ühendusesisene kauba omandamine oli vastavalt lõikele 1 maksustatav, kui täidetud on järgmised tingimused:

- omandaja tõendab, et ta on kauba ühendusesiseselt omandanud järgneva tarne jaoks, mis toimub lõikes 1 nimetatud liikmesriigis ning mille puhul vastavalt artikli 28c E osa lõikele 3 on maksukohustuslaseks määratud kaubasaaja,
- omandaja on täitnud artikli 22 lõike 6 punkti b viimases lõigus sätestatud deklaratsiooniga seotud kohustused.

▼ **M4**

B. Kaubatarne koht

1. Erandina artikli 8 lõike 1 punktist a ja lõikest 2 loetakse tarnija või tarnija nimel tegutseva isiku poolt muust liikmesriigist kui lähetamise

▼ **M4**

või veo sihtliikmesriik lähetatud või veetud kauba tarnekohaks koht, kus kaup asub ostjale lähetamise või veo lõpus, kui on täidetud järgmised tingimused:

- kaubatarne tehakse maksukohustuslasele, kellel on õigus saada artikli 28a lõike 1 punkti a teises lõigus ettenähtud maksuvabastust, mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kellel on õigus saada sama maksuvabastust, või muule mittemaksukohustuslasest isikule,
- tarne koosneb muust kaubast kui uued veovahendid ning kaup, mille tarnija või tarnija nimel tegutsev isik tarnib pärast kokkupanekut või paigaldamist, millega kas kaasneb või ei kaasne katsetamine.

Kui sellisel viisil tarnitud kaup lähetatakse või veetakse kolmandalt territooriumilt ning tarnija impordib selle muusse liikmesriiki kui ostjale lähetatud või veetud kauba sihtliikmesriik, siis loetakse kauba lähetamise või veo riigiks importiv liikmesriik.

2. Kui tarne koosneb muust kaubast kui aktsiisiga maksustatav kaup, siis ei kohaldata siiski lõiget 1 lähetamise või veo sihtliikmesriiki lähetatud või veetud kauba tarnete suhtes, kui:

- selliste tarnete käibemaksuta koguväärtus ei ole ühe kalendriaasta jooksul suurem kui 100 000 eküüd väljendatuna omavääringus, ja
- muust kaubast kui aktsiisiga maksustatavast kaubast koosnevate, lõikes 1 sätestatud tingimuste kohaselt toimunud tarnete käibemaksuta koguväärtus ei olnud eelmisel kalendriaastal suurem kui 100 000 eküüd väljendatuna omavääringus.

Liikmesriik, kelle territooriumil kaup ostjale lähetamise või vedamise lõpus asub, võib eelnimetatud künniseid piirata 35 000 eküüni väljendatuna omavääringus, kui nimetatud liikmesriik arvab, et eespool nimetatud 100 000 eküü suurune künnis võiks tekitada tõsist konkurent-sitingimuste moonutamist. Liikmesriigid, kes kasutavad seda võimalust, võtavad vajalikud meetmed kauba lähetamise või veo liikmesriigi asjaomaste ametivõimude informeerimiseks.

Komisjon esitab enne 31. detsembrist 1994 nõukogule ettekande eelmises lõigus ettenähtud 35 000 eküü suuruste erikünniste toimimise kohta. Nimetatud ettekandes võib komisjon informeerida nõukogu, et erikünniste kaotamine ei tekita tõsist konkurentsitingimuste moonutamist. Eelmine lõik jääb jõusse nõukogu poolt komisjoni ettepaneku põhjal tehtud ühehäälese otsuseni.

3. Liikmesriik, kelle territooriumil kaup lähetamise või veo algul asub, annab maksukohustuslastele, kes tarnivad kaupa, mis on kõlblik lõike 2 alusel, õiguse valida, et selliste tarnete koht määrataks lõike 1 kohaselt.

Asjaomased liikmesriigid määravad kindlaks nimetatud valiku üksikasjalikud rakenduseeskirjad, mida igal juhul kohaldatakse kahe kalendriaasta jooksul.

C. Ühendusesisese kaubaveoga seotud teenuste osutamise koht

1. Erandina artikli 9 lõike 2 punktist b määratakse ühendusesisese kaubaveoga seotud teenuste osutamise koht vastavalt lõigetele 2, 3 ja 4. Käesolevas jaotises kasutatakse järgmisi mõisteid:

- *ühendusesisene kaubavedu* — vedu, mille puhul lähtekoht ja sihtkoht asuvad kahe eri liikmesriigi territooriumil ► **M10** . ◀

▼ **M10**

Kaubavedu, mille puhul lähte- ja sihtkoht asuvad ühe riigi territooriumil, käsitletakse ühendusesisese kaubaveona, kui selline vedu on vahetult seotud kaubaveoga, mille puhul lähte- ja sihtkoht asuvad kahe eri liikmesriigi territooriumil,

▼ **M4**

- *lähtekoht* — kaubaveo tegeliku alustamise koht, arvestamata kauba nimetatud kohta jõudmiseks tegelikult läbitud vahemaad,
- *sihtkoht* — koht, kus kaubavedu tegelikult lõpeb.

▼ **M4**

2. Ühendusesisese kaubaveoga seotud teenuste osutamise kohaks on lähtekoht.
3. Erandina lõikest 2 loetakse muus liikmesriigis kui veo lähteliikmesriigis käibemaksukohustuse registrinumbri saanud klientidele ühendusesisese kaubaveoga seotud teenuste osutamise koht asuvaks siiski selle liikmesriigi territooriumil, kes väljastas kliendile käibemaksukohustuse registrinumbri, mille alusel teenus kliendile osutati.
4. Liikmesriikides ei pea maksustama veo seda osa, mis vastab reisile üle veekogu, mis ei ole ühenduse territooriumi osa, nagu see on kindlaks määratud artiklis 3.

D. Ühendusesisese kaubaveoga seotud kõrvalteenuste osutamise koht

Erandina artikli 9 lõike 2 punktist c loetakse muus liikmesriigis kui liikmesriigis, mille territooriumil teenust tegelikult osutatakse, käibemaksukohustuse registrinumbri saanud klientidele ühendusesisese kaubaveoga seotud, kõrvaltegevust sisaldavate teenuste osutamise koht asuvaks siiski selle liikmesriigi territooriumil, kes väljastas kliendile käibemaksukohustuse registrinumbri, mille alusel teenus kliendile osutati.

E. Vahendajate osutatud teenuste osutamise koht

1. Erandina artikli 9 lõikest 1 loetakse muude isikute nimel ja eest tegutsevate vahendajate osutatud teenuste osutamise kohaks lähtekoht, kui teenused moodustavad osa ühendusesisese kaubaveoga seotud teenuste osutamisest.

Kui kliendile, kellele vahendaja osutatud teenus osutatakse, antakse käibemaksukohustuse registrinumber muus liikmesriigis kui veo lähteliikmesriik, siis loetakse vahendaja osutatud teenuse osutamise koht asuvaks siiski selle liikmesriigi territooriumil, kes väljastas kliendile käibemaksukohustuse registrinumbri, mille alusel teenus kliendile osutati.

2. Erandina artikli 9 lõikest 1 loetakse muude isikute nimel ja eest tegutsevate vahendajate osutatud teenuste osutamise kohaks koht, kus kõrvalteenused tegelikult osutatakse, kui need moodustavad osa ühendusesisese kaubaveo kõrvaltegevusega seotud teenuste osutamisest.

Kui vahendaja osutatud teenuse saanud kliendile antakse käibemaksukohustuse registrinumber muus liikmesriigis kui see liikmesriik, kus kõrvalteenus tegelikult osutatakse, siis loetakse vahendaja osutatud teenuse osutamise koht asuvaks siiski selle liikmesriigi territooriumil, kes väljastas kliendile käibemaksukohustuse registrinumbri, mille alusel vahendaja kliendile teenuse osutas.

3. Erandina artikli 9 lõikest 1 loetakse muude isikute nimel ja eest tegutsevate vahendajate osutatud teenuste osutamise kohaks nimetatud tehingute tegemise koht, kui need teenused on muude kui lõigetes 1 või 2 või artikli 9 lõike 2 punktis e nimetatud tehingute osa.

Kui kliendile antakse käibemaksukohustuse registrinumber muus liikmesriigis kui see, kus nimetatud tehingud tegelikult tehakse, siis loetakse vahendaja osutatud teenuse osutamise koht asuvaks siiski selle liikmesriigi territooriumil, kes väljastas kliendile käibemaksukohustuse registrinumbri, mille alusel vahendaja kliendile teenuse osutas.

▼ **M10***F. Teenuse osutamise koht materiaalse vallasvara hindamise või töötlemise korral*

Erandina artikli 9 lõike 2 punktist c loetakse materiaalse vallasvara hindamist või töötlemist hõlmavate teenuste puhul, mida osutatakse klientidele, kes on maksukohustuslasena registreeritud muus liikmesriigis kui seal, kus neid teenuseid tegelikult osutatakse, osutamise koht olevat liikmesriigis, kes omistas kliendile käibemaksukohustuslase registreerimisnumbri, mille alusel talle teenust osutati.

See erandi ei kehti juhul, kui kaupu ei lähetata ega veeta väljapoole liikmesriiki, kus teenuseid tegelikult osutatakse.

▼ **M4***Artikkel 28c***Maksuvabastus***A. Maksuvabad kaubatarned*

Ilma et see piiraks ühenduse muude sätete kohaldamist, vabastavad liikmesriigid enda kehtestatud tingimustel, mille eesmärk on tagada maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ära hoida võimalikku maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi, maksust järgmised tegevusalad:

- a) kaubatarned, nagu on ► **M10** artiklis 5 määratletud ◀, mille müüja või müüja nimel tegutsev isik või kauba omandaja lähetab või veab ühenduse territooriumil väljapoole artiklis 3 nimetatud territooriumi teisele maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslasest juriidilisele isikule, kes sellena tegutseb, muus liikmesriigis kui kauba lähetamise või veo lähteliikmesriik.

Seda maksuvabastust ei kohaldata maksukohustuslase tehtud artikli 24 alusel maksuvabade kaubatarnete suhtes ega kaubatarnete suhtes maksukohustuslastele või mittemaksukohustuslasest juriidilistele isikutele, kellel on õigus saada artikli 28a lõike 1 punkti a teises lõigus ettenähtud maksuvabastust;

- b) uute veovahendite tarned, mille müüja või ostja või ühe neist nimel tegutsev isik lähetab või veab ostjale ühenduse territooriumil väljapoole artiklis 3 nimetatud territooriumi maksukohustuslastele või mittemaksukohustuslasest juriidilistele isikutele, kellel on õigus saada artikli 28a lõike 1 punkti a teises lõigus ettenähtud maksuvabastust, või mis tahes muule mittemaksukohustuslasele;

▼ **M6**

- c) aktsiisistatava kauba tarnimine, mille on ostjale väljastpoolt artiklis 3 nimetatud territooriumi, kuid ühenduse piires lähetanud või vedanud müüja, ostja ise või tema esindaja, ning tarne on suunatud maksukohustuslastele või juriidilistest isikutest mittemaksukohustuslastele, kellele võib kohaldada artikli 28a lõike 1 punkti a teises lõigus sätestatud erandit, tingimusel et kauba lähetamine või vedu toimub kooskõlas direktiivi 92/12/EMÜ artikli 7 lõigetega 4 ja 5 või artikliga 16.

Käesolevat maksuvabastust ei kohaldata aktsiisistatava kauba tarnimisel maksukohustuslaste poolt, kes saavad artiklis 24 sätestatud maksuvabastust;

- d) artikli 28a lõike 5 punktis b määratletud kaubarne, millele kohaldatakse eespool sätestatud maksuvabastust, kui need on sooritatud teise maksukohustuslase nimel.

▼ **M4***B. Maksuvaba ühendusesisene kauba omandamine*

Ilma et see piiraks ühenduse muude sätete kohaldamist, vabastavad liikmesriigid enda kehtestatud tingimustel, mille eesmärk on tagada maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ära hoida võimalikku maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi, maksust järgmised tegevusalad:

- a) ühendusesisene kauba omandamine, kui sellise kauba tarnimine oleks maksukohustuslastele riigi territooriumil alati maksuvaba;
- b) ühendusesisene kauba omandamine, kui sellise kauba importimine oleks artikli 14 lõike 1 alusel alati maksuvaba;
- c) ühendusesisene kauba omandamine, kui kauba omandajal oleks artikli 17 lõigete 3 ja 4 alusel alati õigus artikli 28a lõike 1 kohaselt tasumisele kuuluva käibemaksu täielikule hüvitamisele.

C. Maksuvabad veoteenused

Liikmesriigid vabastavad maksust selliste ühendusesiseste veoteenuste osutamise, mis on seotud kauba lähetamise või veoga saartele ja

▼ **M4**

saartelt, mis moodustavad Assooride ja Madeira autonoomsed piirkonnad, ning samuti kauba lähetamise ja veoga nimetatud saarte vahel.

D. *Maksuvaba kauba import*

Kui kolmandalt territooriumilt lähetatud või veetud kaup imporditakse muusse liikmesriiki kui lähetamise või veo sihtliikmesriiki, siis liikmesriigid vabastavad sellise impordi maksust juhul, kui sellise kauba tarnimine ► **M18** artikli 21 lõikele 4 ◀ määratletud importija poolt on maksust vabastatud vastavalt A osale.

Liikmesriigid sätestavad nimetatud maksuvabastuse kohaldamise tingimused, mille eesmärk on tagada maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ära hoida võimalikku maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi.

▼ **M6**E. *Muu maksuvabastus*▼ **M10**

1. Artiklit 16 muudetakse järgmiselt:

— lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Ilma et see piiraks ühenduse muude maksustamissätete kohaldamist, võivad liikmesriigid, kui artiklis 29 sätestatud konsulteerimisest ei tulene teisiti, võtta erimeetmeid kõikide või mõningate allpool loetletud tehingute vabastamiseks maksust, tingimusel et need ei ole ette nähtud lõppkasutuseks ja/või -tarnimiseks ja et punktides A–E osutatud olukordade või protseduuride lõpetamisel võetav käibemaks võrdub maksusummaga, mis oleks kuulunud tasumisele, kui kõik need tehingud oleks maksustatud riigi territooriumil:

A) sellise kauba import, mis on mõeldud suunamiseks muule ladustamisprotseduurile kui tolliladustamisprotseduur;

B) sellise kauba tarnimine, mis on mõeldud:

- a) tollile esitamiseks ja vajaduse korral ajutiseks ladustamiseks;
- b) suunamiseks vabapiirkonda või vabalattu;
- c) suunamiseks tolliladustamisprotseduurile või seestöötlemise protseduurile;

d) lubamiseks territoriaalvetesse:

- puurimis- või tootmisplatvormidele paigaldamiseks nende ehitamise, parandamise, hooldamise, ümberehitamise või seadistamise eesmärgil või selliste puurimis- või tootmisplatvormide maismaaga ühendamiseks,
- puurimis- või tootmisplatvormide kütuse- ja muude varude täiendamiseks;

e) riigi territooriumil suunamiseks muule ladustamisprotseduurile kui tolliladustamisprotseduur.

Käesolevas artiklis tähendavad muud laod kui tollilaod:

- aktsiisiga maksustatavate toodete puhul kohti, mis on määratletud maksuladudena direktiivi 92/12/EMÜ artikli 4 lõike b tähenduses,
- toodete puhul, mida ei maksustata aktsiisiga, kohti, mille on sellistena määratlenud liikmesriigid. Siiski ei või liikmesriigid ette näha muid ladustamisprotseduuride peale tolliladustamisprotseduuride juhtudel, kui asjakohased kaubad on mõeldud tarnimiseks jaemüügi etapis.

▼ **M10**

Sellest olenemata võivad liikmesriigid sellise protseduuri ette näha kaupade puhul, mis on mõeldud:

- maksukohustuslastele tarneteks, mida tehakse artiklis 28k sätestatud tingimustel,
- artiklis 28k määratletud maksuvabadele kauplustele tarneteks reisijatele, kes lendavad või seilavad kolmandatesse riikidesse, kui need tarded on artikli 15 kohaselt vabastatud,
- maksukohustuslastele tarneteks reisijatele lennuki või laeva pardal lendamise või seilamise ajal, kui sihtkoht asub väljaspool ühendust,
- maksukohustuslastele tarneteks, mida tehakse artikli 15 punkti 10 alusel maksuvabalt.

Alapunktides a–d nimetatud kohad määratletakse ühenduse kehtivate tollieeskirjade kohaselt;

C) punktis B nimetatud kaubatarnetega seotud teenuste osutamine;

D) kauba- ja teenusetarded, mis toimuvad:

- a) punkti B alapunktides a–d loetletud kohtades, kui kaubad ja teenused on jätkuvalt mõnes nendes alapunktides märgitud olukordadest,
- b) punkti B alapunktis e loetletud kohtades, kui kaubad ja teenused on riigi territooriumil jätkuvalt selles alapunktis märgitud olukorras.

Kui liikmesriigid kasutavad tolliladudes toimuvate tehingute suhtes alapunktiga a ettenähtud võimalust, võtavad nad vajalikke meetmeid tagamaks, et on määratletud muud ladustamisprotseduurid peale tolliladustamise, mis võimaldavad alapunkti b sätteid kohaldada samade tehingute suhtes, mis käsitlevad J lisas loetletud kaupu ja mis tehakse sellistes muudes ladudes peale tolliladude;

E) järgmiste kaupade tarded:

- artikli 7 lõike 1 punktis a nimetatud kaubad, mille suhtes kohaldatakse jätkuvalt ajutise impordi protseduuri koos täieliku vabastamisega imporditollimaksust või välistransiidiprotseduuri,
- artikli 7 lõike 1 punktis b nimetatud kaubad, mille suhtes kohaldatakse jätkuvalt artiklis 33a sätestatud ühenduse sisetransiidiprotseduuri,

ja samuti selliste tarnetega seotud teenuste osutamine.

Erandina artikli 21 lõike 1 punkti a esimesest lõigust on esimese lõigu kohase maksu tasumise eest vastutav isik see, kelle tõttu kaubad ei ole enam hõlmatud käesolevas lõikes loetletud protseduuride või olukordadega.

Kui käesolevas lõikes osutatud protseduurilt või olukorrast kaupade väljaviimise tulemuseks on import artikli 7 lõike 3 tähenduses, võtab impordiliikmesriik vajalikke meetmeid, et vältida kahekordset maksustamist riigis.”;

— lisatakse järgmine lõige:

“1a. Kui liikmesriigid kasutavad lõikes 1 sätestatud võimalust, võtavad nad vajalikke meetmeid tagamaks, et mõnele lõike 1 punktis B osutatud protseduurile või olukorda suunamiseks mõeldud kaupade ühendusesiseste soetuste suhtes kohaldatakse samu sätteid kui kaubatarnete suhtes, mis toimuvad riigi territooriumil samadel tingimustel.”

▼ **M6**

2. Artikli 16 lõiget 2 muudetakse järgmiselt:
- fraasi “võib otsustada maksust vabastada” järele lisatakse fraas “ühendusesisese kauba omandamise maksukohustuslase poolt” ning fraasi “ekspordib selle” järele lisatakse fraas “ühendusest väljapoole”,
 - lisatakse järgmised lõigud:

“Kui liikmesriigid otsustavad seda võimalust kasutada, laiendavad nad lähtudes artikliga 29 ette nähtud konsultatsioonidest, käesolevat maksuvabastust maksukohustuslase poolt kauba ühendusesisesele omandamisele, impordile ja kaubatarnetele maksukohustuslase poolt, kes kavatseb need samal kujul või pärast artikli 28c A osale vastavat töötlemist edasi tarnida, ning eespool nimetatud tarnetega seotud teenustele maksimaalselt tema artikli 28c A osa kohaste eelmise 12 kuu kaubatarnete kogusumma ulatuses.

Liikmesriigid võivad kindlaks määrata selliste tehingute ühise maksimumväärtuse, mille nad vabastavad maksust esimese ja teise lõigu alusel.”
3. Liikmesriigid võtavad konkreetseid meetmeid tagamaks, et käibemaksu ei võeta artikli 28b A osa lõike 1 kohaselt kauba ühendusesiseselt omandamiselt, mis on toimunud tema territooriumil ja mille puhul on täidetud järgmised tingimused:
- kauba on ühendusesiseselt omandanud maksukohustuslane, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil, kuid kes on käibemaksukohustuslasena registreeritud teises liikmesriigis,
 - kaup omandatakse ühendusesiseselt, selle maksukohustuslase poolseks hilisemaks kaubarneks sama riigi territooriumil,
 - selle maksukohustuslase poolt kõnealusel viisil omandatud kaup lähetatakse või veetakse otse liikmesriigist, kus ta ei ole käibemaksukohustuslasena registreeritud, ning on adresseeritud isikule, kellele ta nimetatud järgneva tarne teeb,
 - isik, kellele järgnev tarne tehakse, on maksukohustuslane või juriidilisest isikust mittemaksukohustuslane, kes on kõnealuse riigi territooriumil käibemaksukohustuslasena registreeritud,
 - isik, kellele järgnev tarne tehakse, on vastavalt ► **M18** artikli 21 lõike 1 punkt c ◀ määratud maksukohustuslaseks tarnete osas, mida teeb maksukohustuslane, kelle registrijärgne asukoht on väljaspool kõnealust riiki.

▼ **M4***Artikkel 28d***Maksustatav teokoosseis ja maksu sissenõutavus**

1. Maksustatav teokoosseis tekib ühendusesisese kauba omandamise hetkel. Ühendusesisene kauba omandamine loetakse toimunuks hetkel, mil samalaadse kauba tarne riigi territooriumil loetakse toimunuks.
2. Ühendusesisese kauba omandamise puhul muutub maks sissenõutavaks maksustatava teokoosseisu tekkimise kuule järgneva kuu 15. päeval.

▼ **M6**

3. Erandina lõikest 2 muutub maks sissenõutavaks artikli 22 lõike 3 punkti a esimeses lõigus sätestatud arve ► **M20** ————— ◀ väljastamisel, kui nimetatud arve ► **M20** ————— ◀ väljastatakse kauba omandajale enne maksustatava teokoosseisu tekkimise kuule järgneva kuu viieteistkümnendat kuupäeva.

▼ **M4**

4. Erandina artikli 10 lõigetest 2 ja 3 muutub kaubatarnete puhul, mis toimuvad artikli 28c A osas sätestatud tingimustel, maks sissenõutavaks maksustatava teokoosseisu tekkimise kuule järgneva kuu 15. päeval.

▼ **M6**

Maks muutub siiski sissenõutavaks artikli 22 lõike 3 punkti a esimeses lõigus sätestatud arve ► **M20** ————— ◀ väljastamisel, kui nimetatud arve ► **M20** ————— ◀ väljastatakse enne maksustatava teokoosseisu tekkimise kuule järgneva kuu viieteistkümnendat kuupäeva.

▼ **M4***Artikkel 28e***Maksustatav summa ja kohaldatav maksumäär**

1. Ühendusesise kauba omandamise korral määratakse maksustatav summa samade näitajate põhjal, mida vastavalt artikli 11 A osale kasutatakse maksustatava summa kindlaksmääramiseks sama kauba riigi territooriumil tarnimise korral. ► **M6** Artikli 28a lõikes 6 nimetatud kauba ühendusesise omandamise korral määratakse maksustatav summa kindlaks eelkõige artikli 11 A osa lõike 1 punkti b ja lõigete 2 ja 3 kohaselt. ◀

Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et aktsiis, mille peab tasuma või on tasunud aktsiisiga maksustatava kauba ühendusesise omandamisega tegelev isik, lisatakse maksustatavale summale artikli 11 A osa lõike 2 punkti a kohaselt. ► **M6** Kui omandajale pärast kauba ühendusesise omandamise hetke tagastatakse aktsiis, mille ta on tasunud liikmesriigis, kust kaup lähetati või veeti, vähendatakse vastavalt maksustatavat summat liikmesriigis, kus ühendusesisene omandamine aset leidis. ◀

▼ **M6**

2. Artikli 28c A osa punktis d nimetatud kauba tarnimisel määratakse maksustatav summa kindlaks vastavalt artikli 11 A osa lõike 1 punktile b ning lõigetele 2 ja 3.

▼ **M4**

► **M6** 3. ◀ Ühendusesise kauba omandamise suhtes kohaldatakse maksu sissenõutavaks muutumise ajal kehtivat maksumäära.

► **M6** 4. ◀ Ühendusesise kauba omandamise suhtes kohaldatakse maksumääraks on samalaadse kauba riigi territooriumil tarnimise suhtes kohaldatav maksumäär.

*Artikkel 28f***Mahaarvamisõigus**

1. Artikli 17 lõiked 2, 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

“2. Kui kaupa ja teenuseid kasutatakse maksukohustuslase maksustatavate tehingutega seoses, on maksukohustuslasel õigus tasumisele kuuluvast maksust maha arvata:

▼ **M10**

a) käibemaks, mis tuleb maksta või on makstud riigi territooriumil kaupade või teenuste eest, mille talle on tarninud või tarnib mõni teine maksukohustuslane;

▼ **M4**

b) riigi territooriumile imporditud kaubalt tasumisele kuuluv või tasutud käibemaks;

c) artikli 5 lõike 7 punkti a, artikli 6 lõike 3 ja artikli 28a lõike 6 kohaselt tasumisele kuuluv käibemaks;

d) artikli 28a lõike 1 punkti a kohaselt tasumisele kuuluv käibemaks.

3. Liikmesriigid annavad kõigile maksukohustuslastele ka õiguse lõikes 2 nimetatud käibemaks maha arvata või tagasi saada, kui kaupa ja teenust kasutatakse:

a) seoses artikli 4 lõikes 2 nimetatud majandustegevusega teises riigis tehtavate tehingutega, mille puhul võiks maksu maha arvata, kui need oleksid tehtud riigi territooriumil;

▼ **M26**

- b) seoses tehingutega, mis on maksust vabastatud artikli 14 lõike 1 punktide g ja i, artikli 15, artikli 16 lõike 1 B, C, D või E osa või lõike 2 või artikli 28c A või C osa kohaselt;

▼ **M4**

- c) seoses mis tahes tehingutega, mis on maksust vabastatud artikli 13 B osa punkti a ja punkti d alapunktide 1—5 kohaselt, kui klient asub väljaspool ühendust või kui nimetatud tehingud on vahetult seotud väljaspool ühendust asuvasse riiki eksportimiseks ettenähtud kaubaga.

4. Lõikes 3 nimetatud käibemaks makstakse tagasi:

- maksukohustuslastele, kes ei asu riigi territooriumil, kuid asuvad teises liikmesriigis vastavalt direktiivis 79/1072/EMÜ (*) sätestatud üksikasjalikele rakenduseeskirjadele,
- maksukohustuslastele, kes ei asu ühenduse territooriumil vastavalt direktiivis 86/560/EMÜ (**) sätestatud üksikasjalikele rakenduseeskirjadele.

▼ **M6**

Eespool toodud sätete kohaldamisel:

- a) käsitatakse direktiivi 79/1072/EMÜ artiklis 1 nimetatud isikuid kõnealuse direktiivi kohaldamisel samuti maksukohustuslastena, kelle registrijärgne asukoht on väljaspool asjaomast riiki, kui nad on selle riigi territooriumil üksnes tarninud kaupu ja teenuseid isikule, kes vastavalt ►**M18** artikli 21 lõike 1 punktid a ja c ◀ on määratud maksukohustuslaseks;
- b) käsitatakse direktiivi 86/560/EMÜ artiklis 1 nimetatud isikuid kõnealuse direktiivi kohaldamisel samuti maksukohustuslastena, kelle registrijärgne asukoht on väljaspool ühendust, kui nad on selle riigi territooriumil üksnes tarninud kaupu ja teenuseid isikule, kes vastavalt ►**M18** artikli 21 lõike 1 ◀ punktile a on määratud maksukohustuslaseks;
- c) ei kohaldata direktiive 79/1072/EMÜ ja 86/560/EMÜ kaubatar- nete suhtes, mis on maksust vabastatud või mille võib maksust vabastada artikli 28c A osa alusel, kui tarnitava kauba lähetab või veab omandaja või tema esindaja.

▼ **M4**

(*) EÜT L 331, 27.12.1979, lk 11.

(**) EÜT L 326, 21.11.1986, lk 40.”2.

Artikli 18 lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Mahaarvamiseõiguse kasutamiseks peab maksukohustuslane:

- a) artikli 17 lõike 2 punkti a kohase mahaarvamise korral omama artikli 22 lõike 3 kohaselt koostatud arvet;
- b) artikli 17 lõike 2 punkti b kohase mahaarvamise korral omama impordidokumenti, milles ta on märgitud kaubasaajaks või importijaks ning milles on näidatud või mille alusel on võimalik välja arvutada tasumisele kuuluva maksu summa;
- c) artikli 17 lõike 2 punkti c kohase mahaarvamise korral täitma asjaomase liikmesriigi kehtestatud formaalsused;
- d) kui ta peab ►**M18** artikli 21 lõike 1 ◀ kohaldamise korral maksu tasuma kliendi või ostjana, täitma asjaomase liikmesriigi kehtestatud formaalsused;
- e) artikli 17 lõike 2 punkti d kohase mahaarvamise korral esitama artikli 22 lõikes 4 ettenähtud deklaratsioonis kogu teabe, mis on vajalik tema tehtud ühendusesiseselt kauba omandamiselt tasumisele kuuluva maksu summa arvutamiseks, ning omama artikli 22 lõikele 3 vastavat arvet.”

▼ **M4**

3. Artiklit 18 täiendatakse järgmise lõikega:

“3a. Liikmesriigid võivad maksukohustuslasele, kes ei oma artikli 22 lõikele 3 vastavat arvet, anda loa teha artikli 17 lõike 2 punktis d nimetatud mahaarvamine; liikmesriigid määravad kindlaks nimetatud sätte kohaldamise tingimused ja korra.”

*Artikkel 28g***Maksu tasumise eest vastutavad isikud**

Artikkel 21 asendatakse järgmisega:

▼ **M18**

“Artikkel 21

Maksu tasumise eest vastutavad isikud

1. Siseriikliku süsteemi alusel vastutavad käibemaksu tasumise eest järgmised isikud:

▼ **M23**

a) maksukohustuslane, kes teeb maksustatavaid kauba- või teenuse-tarneid, välja arvatud punktides b, c ja f nimetatud juhud. Kui maksustatavat kauba- või teenusetarnet teostab maksukohustuslane, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil, võivad liikmesriigid enda kehtestatavatel tingimustel ette näha, et maksu tasumise eest vastutab isik, kellele kaupu või teenuseid tarnitakse;

▼ **M18**

b) maksukohustuslane, kellele osutatakse artikli 9 lõike 2 punktiga e hõlmatud teenuseid, või isik, kes on käibemaksukohustuslasena registreeritud riigi territooriumil ja kellele osutatakse artikli 28b C, D, E ja F osaga hõlmatud teenuseid, kui teenuseid osutab maksukohustuslane, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil;

c) kaubatarne saaja, kui järgmised tingimused on täidetud:

— maksustatav tehing on artikli 28c E osa punktis 3 sätestatud tingimustel tehtud kaubatarne,

— kaubatarne saaja on mõni muu maksukohustuslane või mittemaksukohustuslik juriidiline isik, kes on riigi territooriumil registreeritud käibemaksukohustuslasena,

— selle maksukohustuslase väljastatud arve, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil, vastab artikli 22 lõikele 3.

Liikmesriigid võivad siiski teha erandeid sellest kohustusest, kui maksukohustuslane, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil, on määranud selles riigis maksuesindaja;

d) isik, kes märgib arvele ► **M20** ————— ◀ käibemaksu;

e) isik, kes teostab maksustatava ühendusesisese kaubahanke;

▼ **M23**

f) isikud, kes on riigi territooriumil registreeritud käibemaksukohustuslasena ja kellele kaup tarnitakse artikli 8 lõike 1 punktis d või e esitatud tingimustel, juhul kui tarnijaks on maksukohustuslane, kelle registrijärgne asukoht on väljaspool kõnealust riiki.

▼ **M18**

2. Erandina lõikest 1:

a) kui lõike 1 kohaselt maksu tasumise eest vastutav isik on maksukohustuslane, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil, võivad liikmesriigid lubada tal määrata maksu tasumise eest vastutavaks isikuks maksuesindaja. See valikuvõimalus sõltub iga liikmesriigi kehtestatavatest tingimustest ja korrast;

▼ **M18**

b) kui maksustatava tehingu sooritab maksukohustuslane, kelle registrijärgne asukoht ei ole riigi territooriumil ja tema asukoha-riigiga puudub kokkulepe, mis käsitleb vastastikust abi, mis oma ulatuselt sarnaneb direktiivides 76/308/EMÜ (*) ja 77/799/EMÜ (***) ja halduskoostööd kaudse maksustamise (käibemaks) vallas käsitlevas nõukogu 27. jaanuari 1992. aasta määruses (EMÜ) nr 218/92 (***) sätestatuga, võivad liikmesriigid ette näha, et maksu tasumise eest vastutab väljaspool riigi territooriumi asuva maksukohustuslase määratud maksuesindaja.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud juhtudel võivad liikmesriigid ette näha, et maksu tasumise eest vastutab solidaarselt mõni muu isik peale maksu tasumise eest vastutava isiku.

4. Importimisel tasub/tasuvad käibemaksu isik/isikud, kelle impordiliikmesriik on määranud käibemaksukohustuslaseks või keda ta sellisena tunnustab.

▼ **M4**

(*) EÜT L 73, 19.3.1976, lk 18. Direktiivi on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

(**) EÜT L 336, 27.12.1977, lk 15. Direktiivi on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

(***) EÜT L 24, 1.2.1992, lk 1.”

*Artikkel 28h***Maksu tasumise eest vastutavate isikute kohustused**

Artikkel 22 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 22

Siseriikliku süsteemi järgsed kohustused

1. ► **M21** a) Iga maksukohustuslane teatab, millal tema tegevus maksukohustuslasena algab, muutub või lõpeb. Enda kehtestatavatel tingimustel lubavad liikmesriigid maksukohustuslasel esitada selle teate elektrooniliselt, nad võivad ka nõuda elektroonilist esitamist. ◀
- b) Ilma et see piiraks punkti a kohaldamist, teatab iga artikli 28a lõike 1 punkti a teises lõigus nimetatud maksukohustuslane ühendusesisesest kauba omandamisest, kui nimetatud artiklis ettenähtud maksuvabastuse tingimused ei ole täidetud.
- c) Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, mis võimaldavad isiku registrinumbri järgi identifitseerida:

▼ **M23**

— maksukohustuslase, välja arvatud artikli 28a lõikes 4 nimetatud maksukohustuslased, kes teevad riigi territooriumil mahaarvamisõigust andvaid kauba- või teenusetarneid, välja arvatud sellised kauba- või teenused, mille puhul peab maksu artikli 21 lõike 1 punktide a, b, c või f kohaselt tasuma ainult kauba- või teenusesaaja. Liikmesriigid ei pea võimaldama identifitseerida teatavaid artikli 4 lõikes 3 nimetatud maksukohustuslasi,

▼ **M4**

— lõike 1 punktis b nimetatud maksukohustuslase ning maksukohustuslase, kes kasutab artikli 28a lõike 1 punkti a kolmandas lõigus ettenähtud valikuõigust,

▼ **M6**

— iga maksukohustuslane, kes omandab riigi territooriumil ühendusesiseselt kaupa oma tegevuseks, mis on seotud artikli 4 lõikes 2 nimetatud välismaal toimuva majandustegevusega.

▼ **M4**

- d) Isiku registrinumbril on eesliide, milles kasutatakse kahetähtelist koodi vastavalt rahvusvahelisele standardile ISO 3166, mis võimaldab identifitseerida registrinumbri väljaandnud liikmesriigi. ► **M20** Kreeka Vabariik võib siiski kasutada eesliidet "EL". ◀
- e) Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et nende identifitseerimissüsteem võimaldab identifitseerida punktis c nimetatud maksukohustuslased ning et käesolevas jaotises sätestatud ühendusesiseste tehingute maksustamise üleminekuks kohaldatakse nõuetekohaselt.
2. a) Maksukohustuslane peab pidama piisavalt üksikasjalikku raamatupidamisarvestust, mis võimaldab käibemaksu kohaldada ja maksuhalduri poolt kontrollida.

▼ **M10**

- b) Maksukohustuslane peab arvestust kauba kohta, mille ta on lähetanud või vedanud või mis on tema nimel lähetatud või veetud ühenduse territooriumil väljapoole artiklis 3 määratud territooriumi artikli 28a lõike 5 punkti b viiendas, kuueandas ja seitsmendas taandes nimetatud tehingute tegemiseks.

Iga maksukohustuslane peab piisavalt üksikasjalikku arvestust, et oleks võimalik ära tunda kaubad, mille on talle lähetanud mõnest teisest liikmesriigist maksukohustuslane, kes on registreeritud käibemaksukohustuslasena selles teises liikmesriigis, või mis on sealt lähetatud viimase nimel seoses teenusega, mis on osutatud artikli 9 lõike 2 punkti c kolmanda või neljanda taande kohaselt.

▼ **M20**

3. a) Iga maksukohustuslane tagab, et kaupade või teenuste eest, mille ta on tarninud või osutanud mõnele muule maksukohustuslasele või mittemaksukohustuslikule juriidilisele isikule, esitab arve tema ise või tema klient või tema nimel ja huvides kolmas isik. Samuti tagab iga maksukohustuslane, et artikli 28b B osa punktis 1 osutatud kaubatarnete ja artikli 28c A osas sätestatud tingimustel tarnitud kaupade kohta esitab arve tema ise või tema klient või tema nimel ja huvides kolmas isik.

Samamoodi tagab iga maksukohustuslane, et iga ettemakse eest, mis on talle tehtud enne esimeses lõigus osutatud kaubatarnet, ja iga ettemakse eest, mille on talle teinud mõni muu maksukohustuslane või mittemaksukohustuslik juriidiline isik enne teenuste osutamise lõpulejõudmist, esitab arve tema ise või tema klient või tema nimel ja huvides kolmas isik.

Liikmesriigid võivad kehtestada maksukohustuslastele kohustuse esitada arve eelnevates lõikudes nimetatama kaupade ja teenuste kohta, mille viimased on tarninud või osutanud nende territooriumil. Kui liikmesriigid seda teevad, võivad nad nende arvete kohta kehtestada punktides b, c ja d loetletutest vähem nõudeid.

Liikmesriigid võivad vabastada maksukohustuslased kohustusest esitada arve kaupade või teenuste kohta, mille viimased on tarninud või osutanud nende territooriumil ja mis on artikli 13, artikli 28 lõike 2 punkti a ja artikli 28 lõike 3 punkti b alusel maksust vabastatud, olenemata sellest, kes eelnevas järgus makstud maks tagastatakse.

Iga dokumenti või sõnumit, mis selgesõnaliselt ja ühemõtteliselt viitab esialgsele arvele ja muudab seda, käsitatakse arvena. Liikmesriigid, kelle territooriumil kaupu tarnitakse või teenuseid osutatakse, võivad lubada mõningaid kohustuslike andmeid sellistest dokumentidest või sõnumitest välja jätta.

▼ M20

Liikmesriigid võivad kehtestada nende territooriumil kaupu ja teenuseid tarnivatele maksukohustuslastele arvete esitamise tähtaja.

Nende liikmesriikide kehtestatavatel tingimustel, kelle territooriumil kaupu tarnitakse või teenuseid osutatakse, võib mitme eri kauba- või teenusetarne kohta koostada koondarve.

Maksukohustuslase klient võib arve koostada kaupade või teenuste kohta, mille talle on tarnitud või osutanud see maksukohustuslane, tingimusel et kaks osalist on selles enne kokku leppinud ja et on olemas kord, mille alusel kaupu tarniv või teenuseid osutav maksukohustuslane iga arve vastu võtab. Liikmesriigid, kelle territooriumil kaupu tarnitakse või teenuseid osutatakse, määravad kindlaks maksukohustuslase ja tema kliendi vahelise kokkuleppe ja vastuvõtmiskorra tingimused.

Liikmesriigid võivad seada nende territooriumil kaupu tarnivate või teenuseid osutavate maksukohustuslaste klientide sooritatavale arvete väljastamisele täiendavaid tingimusi. Näiteks võivad nad nõuda, et sellised arved tuleb koostada maksukohustuslase nimel ja eest. Sellised tingimused peavad alati olema ühesugused, sõltumata kliendi asukohast.

Samuti võivad liikmesriigid kehtestada nende territooriumil kaupu tarnivatele või teenuseid osutavatele maksukohustuslastele eritingimusi juhtudeks, kui kolmas isik või klient, kes väljastab arveid, asub riigis, kellega puudub kokkulepe, mis käsitleks vastastikust abi, mis sarnaneb oma ulatuselt sellega, mis on sätestatud nõukogu 15. märtsi 1976. aasta direktiivis 76/308/EMÜ vastastikuse abi kohta teatavate lõivude, tollimaksude, maksude ja muude meetmetega seotud nõuete sissenõudmisel, (*) nõukogu 19. detsembri 1977. aasta direktiivis 77/799/EMÜ liikmesriikide pädevate asutuste vastastikust abi kohta otsese ja kaudse maksustamise valdkonnas, (**) ja nõukogu 27. jaanuari 1992. aasta määruses (EMÜ) nr 218/92 halduskoostöö kohta kaudse maksustamise (käibemaks) valdkonnas. (***)

- b) Ilma et see piiraks käesolevas direktiivis sätestatud erikorra kohaldamist, tuleb punkti a esimese, teise ja kolmanda lõigu kohaselt koostatud arvetel esitada seoses käibemaksuga üksnes järgmised andmed:

- arve kuupäev,
- järjenumber, mis põhineb ühel või mitmel sarjal ja annab arvele kordumatu tunnuse,
- lõike 1 punktis c osutatud käibemaksukohustuslase registreerimisnumber, mille alusel maksukohustuslane tarnis kaupu või osutas teenuseid,
- kliendi lõike 1 punktis c osutatud käibemaksukohustuslasena registreerimise number, mille alusel talle kaupu tarniti või teenuseid osutati, juhul kui ta on kohustud tasuma maksu talle tarnitud kaupade või osutatud teenuste eest või kui talle on tarnitud kaupu artikli 28c A osa kohaselt,
- maksukohustuslase ja tema kliendi täielik nimi ja aadress,
- tarnitud kaupade kogus ja laad või osutatud teenuste ulatus ja laad,
- kuupäev, mil kaupade tarnimine või teenuste osutamine toimus või lõpule jõudis, või kuupäev, mil tehti punkti a teises lõigus osutatud ettemakse, kui seda kuupäeva on võimalik kindlaks teha ja kui see erineb arve kuupäevast,

▼ **M20**

- iga maksumäära või -vabastuse puhul maksustatav summa, ühikuhind ilma maksuta ja võimalikud hinnaalandid, kui need ei sisaldu ühikuhinnas,
- kohaldatav käibemaksumäär,
- tasumisele kuuluv käibemaksusumma, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse erikorda, mille puhul käesoleva direktiivi kohaselt seda teavet ei esitata,
- maksuvabastuse korral või juhul, kui klient kohustub maksu tasuma, viide käesoleva direktiivi asjakohastele sätetele, vastavatele siseriiklikele sätetele või märge, et tarne on maksuvaba või selle suhtes kohaldatakse tagasi-pööratud maksustamise korda,
- uute veovahendite ühendusesisese tarne puhul artikli 28a lõikes 2 täpsustatud andmed,
- kasuminormi maksustamise korra kohaldamisel viide artiklile 26 või 26a, vastavatele siseriiklikele sätetele või märge, et kohaldatakse kõnealust korda,
- kui maksu tasumise eest vastutab maksuesindaja artikli 21 lõike 2 tähenduses, selle maksuesindaja lõike 1 punkti c kohane käibemaksukohustuslasena registreerimise number üheskoos tema täieliku nime ja aadressiga.

Liikmesriigid võivad nõuda, et nende territooriumil registreeritud ja seal kaupu tarnivad või teenuseid osutavad maksukohustuslased märgiks oma kliendi lõike 1 punkti c kohase käibemaksukohustuslasena registreerimise numbril muudel kui esimese lõigu neljandas taandes osutatud juhtudel.

Liikmesriigid ei nõua arvete allkirjastamist.

Arvel esitatud summad võivad olla mis tahes vääringus, tingimusel et maksu summa on väljendatud selle liikmesriigi vääringus, kus tarnitakse kaupu või osutatakse teenuseid, rakendades artikli 11 C osa punktis 2 sätestatud ümberarvestusviisi.

Kui see on järelevalveks vajalik, võivad liikmesriigid nõuda, et nende territooriumil tarnitud kaupu või osutatud teenuseid käsitlevad arved ja nende territooriumil asuvate maksukohustuslaste saadud arved tõlgitaks nende riigikeelde.

- c) Punkti a kohaselt koostatud arved võib saata kas paberil või kliendi nõusolekul elektrooniliselt.

Liikmesriigid võtavad elektrooniliselt saadetud arved vastu tingimusel, et nende päritolu õigsus ja sisu terviklikkus on tagatud:

- täiustatud elektroonilise allkirja abil elektrooniliste allkirjadega seotud ühenduse üldpõhimõtteid käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 1999. aasta direktiivi 1999/93/EÜ (****) artikli 2 punkti 2 tähenduses; liikmesriigid võivad siiski nõuda, et täiustatud elektrooniline allkiri põhineks heakskiidetud sertifikaadil ja et see oleks loodud turvalise allkirja andmise vahendiga eespool nimetatud direktiivi artikli 2 punktide 6 ja 10 tähenduses;
- või elektroonilise andmevahetuse (EDI) abil, nagu see on määratletud komisjoni 19. oktoobri 1994. aasta soovitusel 1994/820/EÜ, mis käsitleb elektroonilise andmevahetuse õiguslikke aspekte, (*****) juhul kui andmevahetust käsitleva kokkuleppega nähakse ette päritolu õigsust ja andmete terviklikkust tagavad menetlused; liikmesriigid võivad siiski enda kehtestatavatel tingimustel nõuda täiendavat koonddokumenti paberil.

Asjaomase liikmesriigi või asjaomaste liikmesriikide nõusolekul võib arved sellegipoolest saata elektrooniliselt.

▼ **M20**

Komisjon esitab hiljemalt 31. detsembril 2008 aruande, millele lisab vajaduse korral ettepaneku elektrooniliste arvete esitamise tingimuste muutmiseks, et võtta arvesse võimalikku tehnoloogia arengut selles valdkonnas.

Liikmesriigid ei või kehtestada nende territooriumil kaupu tarnivatele või teenuseid osutavatele maksukohustuslastele muid arvete elektroonilise edastamisega seotud kohustusi ega vorminõudeid. Siiski võivad nad ette näha, et 31. detsembrini 2005 tuleb sellise süsteemi kasutamisest eelnevalt teatada.

Liikmesriigid võivad seada eritingimusi arvetele, mis väljastatakse elektrooniliselt nende territooriumil tarnitud kaupade või osutatud teenuste eest riigist, kellega puudub kokkulepe, mis käsitleks vastastikust abi, mis oma ulatuselt sarnaneb direktiivides 76/308/EMÜ ja 77/799/EMÜ ja määruses (EMÜ) nr 218/92 sätestatuga.

Ositarnete korral, mille puhul samale vastuvõtjale saadetakse elektrooniliselt mitu arvet, võib kõikide arvete ühised andmed märkida vaid ühe korra, kui iga arve puhul on kättesaadav kogu teave.

- d) Iga maksukohustuslane tagab kõikide tema enda, tema kliendi või tema nimel ja huvides kolmanda isiku väljastatud arvete ja kõikide tema vastuvõetud arvete säilitamise.

Käesoleva direktiivi kohaldamisel võib maksukohustuslane kindlaks määrata säilitamiskoha, tingimusel et ta teeb arved või nendes sisalduva teabe pädevatele asutustele nende taotluse korral kättesaadavaks põhjendamatu viivitusega. Liikmesriigid võivad siiski nõuda, et nende territooriumil asuvad maksukohustuslased teataksid neile säilitamiskoha juhul, kui see paikneb väljaspool nende territooriumi. Lisaks sellele võivad liikmesriigid nõuda, et nende territooriumil asuvad maksukohustuslased säilitaksid nende territooriumil arveid, mille on väljastanud maksukohustuslased ise või nende kliendid või nende nimel ja huvides kolmas isik, ja arveid, mis nad on saanud, juhul kui säilitamine ei toimu elektroonilisel viisil, mis tagab täieliku sidusjuurdepääsu asjakohastele andmetele.

Arvete päritolu õigsus ja sisu terviklikkus ning nende loetavus tuleb tagada kogu säilitusaja vältel. Punkti c kolmandas lõigus osutatud arvetes sisalduvaid teavet ei või muuta; see peab jääma loetavaks kogu eespool osutatud aja vältel.

Liikmesriigid määravad kindlaks tähtaja, mille vältel maksukohustuslased peavad säilitama arveid, mis käsitlevad nende territooriumil tarnitud kaupu või osutatud teenuseid, ja arveid, mis nende territooriumil registreeritud maksukohustuslased on saanud.

Kolmandas lõigus sätestatud tingimuste täitmise tagamiseks võivad neljandas lõigus osutatud liikmesriigid nõuda, et arveid säilitataks algupärasel kujul — paberil või elektrooniliselt –, nagu need saadeti. Samuti võivad nad nõuda, et arvete elektroonilisel säilitamisel säilitataks ka andmed, mis kinnitavad päritolu õigsust ja sisu terviklikkust.

Neljandas lõigus osutatud liikmesriigid võivad kehtestada eritingimusi, millega keelatakse arvete säilitamine riigis, kellega puudub kokkulepe, mis käsitleks vastastikust abi, mis sarnaneks ulatuselt direktiivides 76/308/EMÜ ja 77/799/EMÜ ja määruses (EMÜ) nr 218/92 sätestatuga, ja hõlmaks artiklis 22a osutatud elektroonilise tutvumise, allalaadimise ja kasutamise õigust, või piiratakse sellist säilitamist.

Liikmesriigid võivad enda kehtestatavatel tingimustel nõuda mittermaksukohustuslaste saadud arvete säilitamist.

- e) Punktides c ja d tähendab arvete "elektrooniline" edastamine ja säilitamine elektrooniliste andmetöötlus- ja säilitusvahendite

▼ **M20**

(sealhulgas pakkimisvahendite) abil ja juhtmete või raadio kaudu, optiliselt või muul elektromagnetilisel viisil vastuvõtjale andmete kättesaadavaks tegemist ja nende säilitamist.

Käesoleva direktiivi kohaldamisel tunnustavad liikmesriigid paberil või elektroonilisel kujul olevaid dokumente ja sõnumeid arvetena, kui need vastavad käesolevas lõikes sätestatud tingimustele.

▼ **M4**

4. ► **M21** a) Iga maksukohustuslane esitab deklaratsiooni tähtaja jooksul, mille määravad liikmesriigid. Nimetatud tähtaeg ei või olla pikem kui kaks kuud iga maksustamisperioodi lõpust. Liikmesriigid määravad maksustamisperioodiks kas ühe kuu, kaks kuud või kolm kuud. Liikmesriigid võivad siiski määrata ka teistsuguseid maksustamisperioode, mis ei kesta üle ühe aasta. Enda kehtestatavatel tingimustel lubavad liikmesriigid maksukohustuslasel esitada selle deklaratsiooni elektrooniliselt, nad võivad ka nõuda elektroonilist esitamist. ◀
- b) Deklaratsioonis tuleb esitada kõik sissenõutavaks muutunud maksu ning tehtavate mahaarvamiste arvutamiseks vajalikud andmed, sh vajaduse korral ning kui see on vajalik maksubaasi kindlaksmääramiseks, nimetatud maksu ja mahaarvamisega seotud tehingute kogusumma ning maksuvabade tehingute summa.
- c) Deklaratsioonis tuleb samuti esitada:

— ühelt poolt, artikli 28c A osas nimetatud kaubatarnete käibemaksuta kogusumma, millelt maks on muutunud sissenõutavaks deklareerimisperioodil.

Lisatakse ka: nende artikli 8 lõike 1 punkti a teises lauses ja artikli 28b B osa lõikes 1 nimetatud kaubatarnete käibemaksuta kogusumma, mis on tehtud teise liikmesriigiterritooriumil ning millelt maks on muutunud sissenõutavaks deklareerimisperioodil, kui kauba lähetamise või veo lähtekoht asub riigi territooriumil,

▼ **M6**

— teiselt poolt, kõnealuse riigi territooriumil toimunud artikli 28a lõigetes 1 ja 6 nimetatud ühendusesisese kauba omandamise käibemaksuta koguväärtus, millelt maks on muutunud sissenõutavaks.

Lisatakse ka: artikli 8 lõike 1 punkti a teises lauses ja artikli 28b B osa lõikes 1 nimetatud kaubatarnete käibemaksuta koguväärtus, mis on tehtud selle riigi territooriumil, kus maks on deklareerimisperioodil sissenõutavaks muutunud, juhul kui kauba lähetamise või veo lähtekoht on teise liikmesriigi territooriumil, ja asjaomase riigi territooriumil tehtud nende kaubatarnete käibemaksuta kogusumma, mille osas maksukohustuslasele on määratud maksu tasumise kohustus vastavalt artikli 28c E osa lõikele 3 ning mille alusel maks on deklaratsiooniga hõlmatud ajavahemiku jooksul sissenõutavaks muutunud.

▼ **M4**

5. Maksukohustuslane tasub käibemaksu netosumma regulaarse deklaratsiooni esitamisel. Liikmesriigid võivad nimetatud summa tasumiseks kehtestada siiski muu tähtpäeva või nõuda vahemakset.
6. ► **M21** a) Liikmesriigid võivad maksukohustuslaselt nõuda deklaratsiooni esitamist, mis sisaldab kõiki lõikes 4 nimetatud andmeid kõigi eelmisel aastal tehtud tehingute kohta. Nimetatud deklaratsioon sisaldab võimalikuks korrigeerimiseks vajalikku teavet. Enda kehtestatavatel tingimustel lubavad liikmesriigid maksukohustuslasel esitada selle deklaratsiooni elektrooniliselt, nad võivad ka nõuda elektroonilist esitamist. ◀

▼ **M6**

- b) ► **M10** Iga registreeritud käibemaksukohustuslane esitab ka kokkuvõtliku aruande omandajate kohta, kes on registreeritud käibemaksukohustuslasena ja kellele ta on tarninud kaupu artikli 28c A osa punktide a ja d kohaselt, ja kaubasaajate kohta, kes on registreeritud käibemaksukohustuslasena ja kes osalevad viiendas lõigus osutatud tehingutes. ◀

▼ **M21**

Kokkuvõtlik deklaratsioon koostatakse iga kvartali kohta liikmesriikide määratava aja jooksul ja nende kehtestatud korras, liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et igal juhul järgitaks sätteid, mis käsitlevad halduskoostööd kaudse maksustamise valdkonnas. Enda kehtestatavatel tingimustel lubavad liikmesriigid maksukohustuslasel esitada selle deklaratsiooni elektrooniliselt, nad võivad ka nõuda elektroonilist esitamist.

▼ **M4**

Kokkuvõtlikus deklaratsioonis esitatakse:

- maksukohustuslasele riigi territooriumil antud käibemaksukohustuse registrinumber, mille alusel maksukohustuslane on teinud kaubatarneid artikli ► **M6** artikli 28c A osa punkt a ◀ ettenähtud tingimustel,

▼ **M10**

- number, mille järgi eristatakse käibemaksukohustuslasest kaubaomandajaid mõnes muus liikmesriigis ja mille järgi neile kaupu tarniti,

▼ **M4**

- iga kauba omandaja kohta maksukohustuslase tehtud kaubarne kogusumma. Nimetatud summad esitatakse kvartali kohta, mille jooksul maks muutus sissenõutavaks.

Kokkuvõtlikus deklaratsioonis esitatakse ka:

- ► **M6** artikli 28c A osa punkt d ◀ hõlmatud kaubarne puhul maksukohustuslasele riigi territooriumil antud käibemaksukohustuse registrinumber, lähetamise või veo sihtliikmesriigis antud registrinumber ning ► **M6** tarnitud kauba artikli 28e lõike 2 kohaselt kindlaksmääratud kogusumma ◀,
- artikli 11 C osa lõike 1 kohasele korrigeerimisele vastavad summad. Nimetatud summad deklareeritakse kvartali kohta, mille jooksul kauba omandajale korrigeerimisest teatati.

▼ **M10**▼ **M6**

Artikli 28b A osa lõikes 2 sätestatud juhtudel märgib riigi territooriumil käibemaksukohustuslasena registreeritud isik kokkuvõtlikus aruandes selgelt:

- oma käibemaksukohustuslase registreerimisnumbri kõnealuse riigi territooriumil, mille all ta kauba ühendusesiseselt omandas ja järgneva kaubarne tegi,
- maksukohustuslase poolt tehtud järgneva tarne saaja käibemaksukohustuslase registreerimisnumbri liikmesriigis, kus on kaubasaadetise või veo sihtkoht,
- ja maksukohustuslase poolt kaubasaadetise või veo sihtkohaks oleva liikmesriigi territooriumil tehtud tarne käibemaksuta kogusumma iga kaubasaaja osas. Nimetatud summad esitatakse kvartali kohta, mille jooksul maks muutus sissenõutavaks.

▼ M4

- c) erandina punktist b võivad liikmesriigid:
- nõuda kokkuvõtlike deklaratsioonide esitamist iga kuu kohta,
 - nõuda kokkuvõtlikes deklaratsioonides lisaandmete esitamist.
- d) Uute veovahendite tarnete puhul, mille käibemaksukohustuse registrinumbriga maksukohustuslane on artikli 28c A osa punktis b sätestatud tingimustel teinud käibemaksukohustuse registrinumbriga ostjale või mille on teinud artikli 28a lõikes 4 määratletud maksukohustuslane, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed tagamaks, et müüja edastab kõik andmed, mis on vajalikud käibemaksu kohaldamiseks ja kontrollimiseks maksuhalduri poolt.
- e) Liikmesriigid võivad nõuda maksukohustuslastelt, kes tegelevad riigi territooriumil ühendusesisese kauba omandamisega, nagu see on määratletud artikli 28a lõike 1 punktis a ja lõikes 6, nimetatud omandamise kohta üksikasjalikke andmeid sisaldavate deklaratsioonide esitamist, kuid selliseid deklaratsioone ei tohi nõuda lühema aja kui ühe kuu kohta.

Liikmesriigid võivad samuti nõuda isikutelt, kes tegelevad ühendusesisese uute veovahendite omandamisega, nagu on määratletud artikli 28a lõike 1 punktis b, lõikes 4 nimetatud deklaratsiooni esitamisel kõigi andmete edastamist, mis on vajalikud käibemaksu kohaldamiseks ja kontrollimiseks maksuhalduri poolt.

▼ M18

7. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed tagamaks, et isikud, kes artikli 21 lõigete 1 ja 2 kohaselt loetakse olevat kohustatud tasuma maksu maksukohustuslase asemel, kelle registrijärgne asukoht ei ole kõnealuse riigi territooriumil, täidavad käesolevas artiklis sätestatud deklareerimis- ja maksmiskohustusi; samuti võtavad nad vajalikke meetmeid tagamaks, et isikud, kes artikli 21 lõike 3 kohaselt vastutavad maksu tasumise eest solidaarselt, täidavad käesolevas artiklis sätestatud maksmiskohustusi.

▼ M4

8. Liikmesriigid võivad maksukohustuslaste siseriiklike ja liikmesriikidevaheliste tehingute võrdse kohtlemise põhimõtet järgides kehtestada maksu nõuetekohaseks kogumiseks ning maksudest kõrvalehoidumise ärahoidmiseks vajalikuks peetavaid muid kohustusi tingimusel, et sellised kohustused ei too liikmesriikidevahelises kaubanduses kaasa formaalsusi piiriületamisel.

▼ M20

Esimeses lõigus sisalduvat võimalust ei või kasutada selleks, et kehtestada lisakohustusi lisaks lõikes 3 sätestatud kohustustele.

▼ M4

9. a) Liikmesriigid võivad teatavatest või kõikidest kohustustest vabastada:
- maksukohustuslased, kes teevad üksnes artiklite 13 ja 15 alusel maksust vabastatud kauba- või teenusetarneid,
 - maksukohustuslased, kellel on õigus artiklis 24 ettenähtud maksuvabastusele ning artikli 28a lõike 1 punkti a teises lõigus sätestatud erandile,
 - maksukohustuslased, kes ei tee ühtegi lõike 4 punktis c nimetatud tehingutest.

▼ M20

Ilma et see piiraks punkti d kohaldamist, ei või liikmesriigid siiski vabastada kolmandas taandes osutatud maksukohustuslasi artikli 22 lõikes 3 osutatud kohustustest.

▼ **M4**

- b) Liikmesriigid võivad vabastada muud kui punktis a nimetatud maksukohustuslased teatavatest lõike 2 punktis a nimetatud kohustustest.
- c) Liikmesriigid võivad vabastada maksukohustuslased tasumisele kuuluva tühise maksusumma tasumisest.

▼ **M20**

- d) Eeldusel, et artikli 29 kohase komiteega konsulteeritakse, võivad liikmesriigid enda kehtestatavatel tingimustel ette näha, et arved, mis käsitlevad nende territooriumil tarnitud kaupu ja osutatud teenuseid, ei pea järgmistel juhtudel vastama teatavatele lõike 3 punktis b sätestatud tingimustele:

- kui arve summa on väike, või
- kui asjakohase tegevusvaldkonna äri- ja haldustavade või arvete väljastamise tehniliste tingimuste tõttu on raske täita kõiki lõike 3 punktis b osutatud nõudeid.

Igal juhul peavad arved sisaldama järgmisi andmeid:

- arve kuupäev,
- maksukohustuslase registreerimisnumber,
- tarnitud kaupade või osutatud teenuste laad,
- maksusumma või selle arvutamiseks vajalik teave.

Käesoleva punkti kohast lihtsustatud korda ei või kohaldada lõike 4 punktis c osutatud tehingute suhtes.

- e) Kui liikmesriigid kasutavad punkti a kolmanda taande kohast võimalust mitte anda lõike 1 punktis c osutatud numbrit maksukohustuslastele, kes ei tee lõike 4 punktis c kirjeldatud tehinguid, ja kui tarnijale ega kliendile ei ole antud sellist registreerimisnumbrit, tuleb arvele selle asemel märkida niiniimetatud maksuviitenumber, mille on määratlenud asjaomane liikmesriik.

Kui maksukohustuslasele on antud lõike 1 punkti c kohane registreerimisnumber, võivad esimeses lõigus osutatud liikmesriigid nõuda, et arvele märgitaks ka järgmised andmed:

- artikli 28b C, D, E ja F osas osutatud teenusetarnete ja artikli 28c A osas ja E osa punktis 3 osutatud kaubatarnete puhul lõike 1 punktis c osutatud number ja tarnija maksuviitenumber,
- muude kauba- ja teenustarnete puhul üksnes tarnija maksuviitenumber või üksnes lõike 1 punktis c osutatud number.

▼ **M4**

10. Liikmesriigid võtavad meetmed tagamaks, et mittemaksukohustuslasest juriidilised isikud, kes on kohustatud maksu tasuma artikli 28a lõike 1 punkti a esimese lõiguga hõlmatud ühendusesiselt kauba omandamiselt, täidavad eespool nimetatud kohustused seoses deklareerimise ja tasumisega ning et nendele antakse isiku registrinumber, nagu on määratletud lõike 1 punktides c, d ja e.

► **M6** 11. Artikli 28a lõike 1 punktis c nimetatud aktsiisistatava kauba ühendusesisesel omandamisel, ja ka ◀ liikmesriigid võtavad vastu artikli 28a lõike 1 punktiga b hõlmatud ühendusesisesete uute veovahendite omandamisega seotud deklareerimise ja sellele järgneva maksmise korra.

12. Nõukogu võib ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal lubada mis tahes liikmesriigil kehtestada erimeetmed lõike 6 punktis b sätestatud deklareerimiskohustuste lihtsustamiseks. Nimetatud lihtsustamismeetmetel, mis ei kahjusta ühendusesiseste tehingute nõuetekohast järelevalvet, võivad olla järgmised vormid:

- a) liikmesriigid võivad maksukohustuslastele anda loa kokkuvõtliku aastadeklaratsiooni esitamiseks, milles on nendele isikutele teises liikmesriigis antud käibemaksukohustuse registrinumbrid, kellele

▼ **M4**

nimetatud maksukohustuslased on tarninud kaupa artikli 28c A osas sätestatud tingimustel, kui maksukohustuslase puhul on täidetud järgmised kolm tingimust:

- maksukohustuslase tehtud artiklites 5 ja 6 ning artikli 28a lõikes 5 määratletud kaubatarnete või osutatud teenuste käibemaksuta aastane koguväärtus ei ole rohkem kui 35 000 eküü võrra suurem aastakäibe summast, mida kasutatakse kontrollsummana artiklis 24 ettenähtud maksuvabastuse kohaldamisel,
 - maksukohustuslase poolt artikli 28c A osas ettenähtud tingimustel tehtud kaubatarnete käibemaksuta aastane kogusumma ei ületa 15 000 eküüd väljendatuna omavääringus,
 - maksukohustuslase poolt artikli 28c A osas ettenähtud tingimustel tehtud kaubatarned ei ole uute veovahendite tarned;
- b) liikmesriigid, kes kehtestavad maksukohustuslaste lõike 4 kohaselt deklareeritava maksustamisperioodi pikkuseks üle kolme kuu, võivad lubada maksukohustuslasel esitada kokkuvõtlikud deklaratsioonid sama perioodi kohta, kui maksukohustuslase puhul on täidetud järgmised kolm tingimust:
- maksukohustuslase poolt artiklites 5 ja 6 ning artikli 28a lõikes 5 määratletud tarnitava kauba ja osutatavate teenuste käibemaksuta aastane koguväärtus ei ületa 200 000 eküüd väljendatuna omavääringus,
 - maksukohustuslase poolt artikli 28c A osas ettenähtud tingimustel tehtud kaubatarnete käibemaksuta aastane koguväärtus ei ületa 15 000 eküüd väljendatuna omavääringus,
 - maksukohustuslase poolt artikli 28c A osas ettenähtud tingimustel tehtud kaubatarned ei ole uute veovahendite tarned.”

(*) EÜT L 73, 19.3.1976, lk 18. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2001/44/EÜ (EÜT L 175, 28.6.2001, lk 17).

(**) EÜT L 336, 27.12.1977, lk 15. Direktiivi on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga.

(***) EÜT L 24, 1.2.1992, lk 1.

(****) EÜT L 13, 19.1.2000, lk 12.

(*****) EÜT L 338, 28.12.1994, lk 98.

▼ **M6***Artikkel 28i***Väikeettevõtjate eriskeem**

Artikli 24 lõikele 3 lisatakse järgmine lõik:

“Igal juhul ei anta lõikes 2 sätestatud maksuvabastust uute transpordivahendite tarnimisel vastavalt artikli 28c A osale ning välismaal asuva maksukohustuslase poolt tehtud kauba- ja teenusetarnete puhul.”

▼ **M4***Artikkel 28j***Ühine kindla maksumääruga skeem põllumajandustootjatele**

1. Artikli 25 lõikesse 4 lisatakse järgmine lõik:

“Kui liikmesriigid kasutavad seda võimalust, siis võtavad nad vajalikud meetmed, et oleks tagatud XVIa jaotises sätestatud ühendusesiseste tehingute maksustamise üleminekukorra nõuetekohane kohaldamine.”

▼M4

2. Artikli 25 lõiked 5 ja 6 asendatakse järgmisega:

“5. Lõikes 3 sätestatud kindlasummalisi protsendimäärasid kohaldatakse järgmise kauba maksuta hindade suhtes:

- a) põllumajandussaadused ja -tooted, mille kindla maksumääraga põllumajandustootjad on tarninud muudele kui nendele maksukohustuslastele, kellel on riigi territooriumil õigus käesolevas artiklis ettenähtud kindla maksumääraga skeemi kohaldamisele;
- b) põllumajandussaadused ja -tooted, mille kindla maksumääraga põllumajandustootjad on tarninud artikli 28c A osas sätestatud tingimustel mittemaksukohustuslasest juriidilistele isikutele, kellel ei ole sellisel viisil tarnitud põllumajandussaaduste ja -toodete lähetamise või veo sihtliikmesriigis õigust artikli 28a lõike 1 punkti a teises lõigus sätestatud erandile;
- c) põllumajandusteenused, mida kindla maksumääraga põllumajandustootjad on osutanud muudele kui nendele maksukohustuslastele, kellel on riigi territooriumil õigus käesolevas artiklis ettenähtud kindla maksumääraga skeemi kohaldamisele.

Nimetatud hüvitise korral on välistatud mis tahes muud mahaarvamised.

6. Liikmesriigid sätestavad, et lõikes 5 nimetatud põllumajandussaaduste ja -toodete tarnimise ning põllumajandusteenuste osutamise puhul maksab kindlasummalise hüvitise:

- a) kas ostja või klient. Sellisel juhul lubatakse maksukohustuslasest ostjal või kliendil vastavalt artikli 17 sätetele ning liikmesriikide ettenähtud korras arvata maksult, mida ta on kohustatud riigi territooriumil maksma, maha kindla maksumääraga põllumajandustootjatele makstud kindlasummalise toetuse summa.

Liikmesriigid maksavad ostjale või kliendile tagasi kindlasummalise hüvitise summa, mille ostja või klient maksis kindla maksumääraga põllumajandustootjatele seoses mis tahes tehinguga järgmistest tehingutest:

- põllumajandussaaduste ja -toodete tarned artikli 28c A osas sätestatud tingimustel maksukohustuslastele või mittemaksukohustuslasest juriidilistele isikutele, kes sellena tegutsevad, muus liikmesriigis, kus nendel ei ole õigust artikli 28a lõike 1 punkti a teises lõigus ettenähtud erandile,
- põllumajandussaaduste ja -toodete tarned artikli 15 ning artikli 16 lõike 1 B, D ja E osas sätestatud tingimustel väljaspool ühendust asuvatele maksukohustuslasest ostjatele, kui nimetatud ostjad kasutavad tooteid artikli 17 lõike 3 punktides a ja b nimetatud tehingutes või teenustes, mis loetakse riigi territooriumil osutatuks ning millelt maksu peavad artikli 21 lõike 1 punkti b alusel maksma ainult kliendid,
- põllumajandusteenuste tarned maksukohustuslasest klientidele, kes asuvad ühenduses, kuid muus liikmesriigis, või väljaspool ühendust asuvatele maksukohustuslasest klientidele, kui nimetatud kliendid kasutavad teenuseid tehingutes, mis onnimetatud artikli 17 lõike 3 punktides a ja b, ning teenustes, mis loetakse riigi territooriumil osutatuks ning millelt maksu peavad artikli 21 lõike 1 punkti b alusel maksma ainult kliendid.

Liikmesriigid määravad kindlaks tagasimaksete tegemise viisi; nad võivad eelkõige kohaldada artikli 17 lõiget 4; või

- b) ametivõimud.”

3. Artikli 25 lõikesse 9 lisatakse järgmine lõik:

“Kui liikmesriigid kasutavad käesolevas artiklis sätestatud võimalust, võtavad nad kõik vajalikud meetmed tagamaks, et põllumajandussaaduste ja -toodete artikli 28b B osa lõikes 1 sätestatud

▼ **M4**

tingimustel tehtud tarnete suhtes kohaldatakse sama maksustamisviisi nii siis, kui tarnijaks on kindla maksumääraga põllumajandustootja, kui ka siis, kui tarnijaks on muu maksukohustuslane kui kindla maksumääraga põllumajandustootja.”

Artikkel 28k

Muud sätted

Järgmisi sätteid kohaldatakse 30. juunini 1999.

1. Liikmesriigid võivad maksust vabastada sellise kauba tarnimise maksuvabade kaupluste poolt, mida veetakse ühendusesiseseid lende või muudesse liikmesriikidesse merereise tegevate reisijate isiklikus pagasis. Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - a) *maksuvaba kauplus* — lennujaamas või sadamas asuv üksus, mis vastab pädevate ametivõimude poolt eelkõige lõike 5 kohaselt kehtestatud tingimustele;
 - b) *teise liikmesriiki reisija* — reisija, kellel on õhu- või merereisi veodokument, milles on vahetu sihtkohana märgitud teises liikmesriigis asuv lennujaam või sadam;
 - c) *ühendusesisene lend või merereis* — õhu- või merevedu, mis algab riigi territooriumil, nagu on määratletud artiklis 3, ning mille tegelik sihtkoht asub teises liikmesriigis.

Maksuvabade kaupluste kaubatarnete hulka loetakse kaubatarned õhusõiduki või laeva pardal ühendusesisese reisijateveo ajal.

Seda maksuvabastust kohaldatakse ka La Manche'i tunneli mõlemas terminalis asuvate maksuvabade kaupluste kaubatarnete suhtes reisijatele, kellel on kehtiv pilet reisiks nimetatud kahe terminali vahel.

2. Lõikes 1 sätestatud maksuvabastust võib kohaldada üksnes kaubar-
nede suhtes, mille:

▼ **M7**

- a) mille koguväärtus ühe inimese kohta ei ületa ühe reisi puhul 90 eküüd.

Erandina artiklist 28m määravad liikmesriigid kindlaks eespool nimetatuga samaväärse summa riigi väeringus vastavalt direktiivi 69/169/EMÜ artikli 7 lõikele 2.

▼ **M4**

Kui mitme eseme või tarne koguväärtus ühe isiku kohta ühe reisi kestel ületab nimetatud piirmäärad, vabastatakse maksust nimetatud summade ulatuses, olles kokku leppinud, et eseme väärtust ei saa osadeks jaotada;

- b) kogused ühe isiku kohta ühel reisil ei ületa piirmäärasid, mis on kehtestatud ühenduse kehtivate õigusnormidega reisijate liikumise kohta kolmandate riikide ja ühenduse vahel.

Eelmises punktis sätestatud koguselistele piirangutele vastavate kaubar-
nede väärtust ei võeta punkti a kohaldamisel arvesse.

3. Liikmesriigid annavad igale maksukohustuslasele artikli 17 lõikes 2 nimetatud käibemaksu mahaarvamise või tagasisaamise õiguse, niivõrd kui võrd kaupa ja teenuseid kasutatakse maksukohustuslase kaubar-
netes, mis on maksust vabastatud käesoleva artikli alusel.
4. Liikmesriigid, kes kasutavad artikli 16 lõikes 2 ettenähtud võimalust, kohaldavad nimetatud sätet ka impordi, ühendusesisese kauba omandamise ning kaubar-
nede suhtes maksukohustuslasele seoses tema kaubar-
natega, mis on maksust vabastatud käesoleva artikli alusel.
5. Liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et tagada käesolevas artiklis ettenähtud maksuvabastuse nõuetekohane ja arusaadav kohaldamine ning ära hoida võimalikku maksudest kõrvalehoidumist, maksustamise vältimist ja muid kuritarvitusi.

▼ **M4***Artikkel 28l***Kohaldamisaeg**

Käesolevas jaotises ettenähtud üleminekukord jõustub 1. jaanuaril 1993. Komisjon teeb enne 31. detsembril 1994 nõukogule ettekande üleminekukorra toimimise kohta ning esitab lõpliku süsteemiga seotud ettepanekud.

Üleminekukord asendatakse liikmesriikidevahelise kaubanduse maksustamise lõpliku süsteemiga, mis toetub tarnitava kauba ja osutatavate teenuste maksustamise põhimõttele päritoluliikmesriigis. Sel eesmärgil teeb nõukogu, olles põhjalikult tutvunud nimetatud ettekandega ning otsustades, et lõplikule süsteemile ülemineku tingimused on nõuetekohaselt täidetud, enne 31. detsembril 1995 ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal ning pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga otsuse lõpliku süsteemi jõustamiseks ning toimimiseks vajalike korralduste kohta.

Üleminekukord kehtib neli aastat vastavalt kuni 31. detsembril 1996. Üleminekukorra kohaldamise aega pikendatakse automaatselt kuni lõpliku süsteemi jõustumiseni ning igal juhul kuni nõukogu otsuseni lõpliku süsteemi kohta.

▼ **M26***Artikkel 28m***Ümberarvestuskurs**

Liikmesriigid kasutavad käesolevas jaotises esinevate eküüdes väljendatud summade omavääringus väljendamiseks vahetuskurssi, mis kehtib 16. detsembril 1991.* Tšehhi Vabariik, Eesti, Küpros, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Sloveenia ja Slovakkia kasutavad nende ühinemise kuupäeval kehtivat vahetuskurssi.

▼ **M6***Artikkel 28n***Üleminekumeetmed**

1. Kui kaup:
 - saabus riigi territooriumile, nagu see on määratletud artiklis 3, enne 1. jaanuari 1993,
 - ja
 - paigutati selle riigi territooriumile saabumisel mõne artikli 14 lõike 1 punktides b või c või artikli 16 lõike 1 A osas nimetatud korra alla,
 - ja
 - on 1. jaanuaril 1993 endiselt selle korraga hõlmatud, jätkatakse nimetatud korra alla paigutamise ajal kehtinud sätete kohaldamist nende sätetega ette nähtud ajavahemikul, mil kaup on kõnealuse korra all.
2. Kauba impordina artikli 7 lõike 1 tähenduses käsitatakse:
 - a) kauba suhtes artikli 14 lõike 1 punktis c nimetatud korra lõppemist, sealhulgas ebareeglipärast lõppemist, mille alla kaup enne 1. jaanuari 1993 lõikes 1 sätestatud tingimustel paigutati;
 - b) kauba suhtes artikli 16 lõike 1 punktis A nimetatud korra lõppemist, sealhulgas ebareeglipärast lõppemist, mille alla kaup enne 1. jaanuari 1993 lõikes 1 sätestatud tingimustel paigutati;
 - c) enne 1. jaanuari 1993 alustatud ühenduse sisetransiiditoimingu lõpetamist kaubarne osas, mille tegi enne 1. jaanuari 1993 tasu eest maksukohustuslane, kes sellena tegutseb;
 - d) enne 1. jaanuari 1993 alustatud välistransiiditoimingu lõpetamist;
 - e) mistahes reeglitevastast tegevust või rikkumist punktis c nimetatud tingimustel alustatud sisetransiiditoimingu või punktis d nimetatud ühenduse välistransiiditoimingu käigus;

▼ **M6**

f) maksukohustuslase või mittemaksukohustuslase poolt riigis sellise kauba kasutamine, mis tarniti talle enne 1. jaanuari 1993 teises liikmesriigis, kui täidetud on järgmised tingimused:

- nimetatud kauba tarne on maksust vabastatud või oleks tõenäoliselt maksust vabastatud vastavalt artikli 15 lõigetele 1 ja 2,
- kaup imporditi riiki pärast 1. jaanuari 1993.

Punkti c kohaldamisel on “ühenduse sisetransiiditoiming” kauba lähetamine või vedu ühenduse sisetransiidikorra alusel või T2 L dokumendi või ühendusesisese transpordimärgmiku alusel või kauba saatmine postiga.

3. Lõike 2 punktides a–e nimetatud juhtudel käsitatakse impordikohana artikli 7 lõike 2 tähenduses seda liikmesriiki, mille territooriumil lõppes kauba suhtes enne 1. jaanuari 1993 rakendatud kord.

4. Erandina artikli 10 lõikest 3 lõpeb kauba import käesoleva artikli lõike 2 tähenduses ilma, et tekiks maksustamisele kuuluv teokoosseis, kui:

a) imporditud kaup lähetatakse või veetakse artikli 3 tähenduses ühendusest välja;

või

b) imporditud kaup lõike 2 punkti a tähenduses ei ole transpordivahend ning isik, kes selle eksportis, lähetab või veab kauba liikmesriiki, kust see eksporditi;

või

c) imporditud kaup lõike 2 punkti a tähenduses on transpordivahend, mis omandati või imporditi enne 1. jaanuari 1993 vastavalt mõne liikmesriigi kodumaisel turul maksustamist reguleerivatele normidele, nagu need on määratletud artiklis 3, ning millele osas eksportimise tõttu ei ole käibemaksuvabastust antud ega käibemaksu tagastatud.

Käesolev tingimus loetakse täidetuks, kui transpordivahendi esmane kasutuselevõtt toimus enne 1. jaanuari 1985 või kui impordimisest tulenev maksusumma on tühine.

▼ **M8**

XVIIb JAOTIS

KASUTATUD KAUPU, KUNSTITEOSEID, KOLLEKTSIOONI- JA ANTIIKESEMEID KÄSITLEVAD ÜLEMINEKUSÄTTED*Artikkel 28o*

1. Liikmesriigid, kes 31. detsembril 1992 kohaldasid maksukohustuslike vahendajate teostatavate kasutatud veovahendite tarnete suhtes muud erilist maksustamiskorda kui sätestatud artikli 26a B osas, võivad jätkata selle korra kohaldamist artiklis 28 l sätestatud ajavahemikul sel määral, kui see vastab või see kohandatakse vastavaks järgmistele tingimustele:

a) erikorda kohandatakse üksnes artikli 28a lõike 2 punktis a osutatud, artikli 26a A osa punktis d osutatud kasutatud kaubaks peetavate veovahendite tarnete suhtes, mida teostavad artikli 26a A osa punktis a määratletud maksukohustuslikud vahendajad ja mille suhtes kohandatakse artikli 26a B osa punktide 1 ja 2 kohaselt kasuminormi maksustamise erikorda. Artikli 28a lõike 2 punktis b määratletud uute veovahendite tarded, mis toimuvad artikli 28c A osas nimetatud tingimustel, jäetakse selle erikorra kohaldamisalast välja;

b) igalt punktis a osutatud tarnelt võetav maks võrdub maksusummaga, mis kuuluks tasumisele, kui tarne suhtes oleks kohaldatud tavalist käibemaksukorda, ja millest on lahutatud käibemaksu summa, mis loetakse sisalduvat veovahendi eest maksukohustusliku vahendaja makstud ostuhinnas;

▼ **M8**

- c) maks, mis loetakse sisalduvat veovahendi eest maksukohustusliku vahendaja makstud ostuhinnas, arvutatakse järgmisel viisil:
- aluseks võetakse artikli 26a B osa punktis 3 määratletud ostuhind,
 - see maksukohustusliku vahendaja makstud ostuhind loetakse sisaldavat maksu, mis oleks kuulunud tasumisele, kui maksukohustuslik vahendaja oleks kohaldanud tarne suhtes tavalist käibemaksukorda,
 - aluseks võetakse artikli 12 lõikes 1 määratletud maksumäär, mida kohaldatakse liikmesriigis, kus loetakse olevat maksukohustusliku vahendaja tarnekoht, mis on kindlaks määratud artikli 8 kohaselt;
- d) igalt punktis a osutatud tarnelt võetav maks, mis määratakse kindlaks punkti b kohaselt, ei või olla väiksem kui maksusumma, mis kuuluks tasumisele, kui selle tarne suhtes oleks kohaldatud artikli 26a B osa punkti 3 kohast kasuminormi maksustamise erikorda.
- Eespool esitatud sätete kohaldamiseks võivad liikmesriigid ette näha, et kui tarne suhtes oleks kohaldatud kasuminormi maksustamise erikorda, oleks see kasuminorm pidanud olema vähemalt 10 % B osa punktis 3 määratletud müügihinnast;
- e) maksukohustuslikul vahendajal ei ole õigust eraldi näidata oma esitataval arvel ega ühelgi ► **M20** ————— ◀ maksu, mis on seotud tarnetega, mille suhtes ta kohaldab erikorda;
- f) maksukohustuslastel ei ole õigust arvata oma tasumisele kuuluvast maksust maha maksu, mis kuulub maksmisele või on makstud kasutatud veovahenditelt, mille on neile tarninud maksukohustuslik vahendaja, kui kõnealust tarnet maksustatakse punktis a sätestatud korras;
- g) erandina artikli 28a lõike 1 punktist a ei maksustata veovahendite ühendusesiseseid soetusi käibemaksuga, kui müüja on sellisena tegutsev maksukohustuslik vahendaja ja soetatavaid kasutatud veovahendeid on saadetise või veo lähteliikmesriigis maksustatud punkti a kohaselt;
- h) artikli 28b B osa ja artikli 28c A osa punkte a ja d ei kohaldata kasutatud veovahendite tarnete suhtes, mida maksustatakse käesoleva artikli punkti a kohaselt.
2. Erandina lõike 1 esimesest lausest on Taani Kuningriigil õigus kohaldada lõike 1 punktides a–h sätestatud erilist maksustamiskorda artiklis 28l osutatud ajavahemikul.
3. Kui liikmesriigid kohaldavad artikli 26a C osas sätestatud avalikku enampakkumist käsitlevat erikorda, kohaldavad nad seda erikorda ka kasutatud veovahendite tarnete suhtes, mida avaliku enampakkumise korraldaja teostab enda nimel lepingu alusel, mille järgi makstakse vahendustasu nende kaupade avalikul enampakkumisel müümise eest, kuid maksukohustusliku vahendaja huvides, kui kasutatud veovahendite artikli 5 lõike 4 punktis c määratletud tarnet, mida teostab see maksukohustuslik vahendaja, maksustatakse lõigete 1 ja 2 kohaselt.
4. Saksamaa Liitvabariigil on õigus anda maksukohustuslikele vahendajatele 30. juunini 1999 võimalus neile artikli 26a B osa punktis 2 sätestatud tingimustel tarnitud kunstiteoste, kollektsooni- või antiikesemetel tarnimisel kohaldada kas maksukohustuslike vahendajaid käsitlevat erikorda või tavalist käibemaksukorda kooskõlas järgmiste eeskirjadega:
- a) maksukohustuslike vahendajaid käsitleva erikorra kohaldamiseks nende kaubatarnete suhtes määratakse maksustatav summa kindlaks artikli 11 A osa punktide 1, 2 ja 3 kohaselt;
- b) kui võrd maksukohustuslik vahendaja kasutab kaupu oma tehinguteks, mida maksustatakse punkti a kohaselt, on tal õigus arvata oma tasumisele kuuluvast maksust maha:
- käibemaks, mis kuulub maksmisele või on makstud kunstiteostelt, kollektsooni- ja antiikesemetelt, mis talle on tarnitud või

▼ **M8**

tarnib mõni teine maksukohustuslik vahendaja, kui sellise teise maksukohustusliku vahendaja teostatud tarnet on maksustatud punkti a kohaselt,

- käibemaks, mis loetakse sisalduvat talle mõne teise maksukohustusliku vahendaja tarnitud või tarnitava(te) kunstiteoste, kollektsiooni- või antiikesemete ostuhinnas, kui sellise teise maksukohustusliku vahendaja teostatud tarnet on maksustatud käibemaksuga artikli 26a B osas sätestatud kasuminormi maksustamise erikorra kohaselt liikmesriigis, kelle territooriumil loetakse olevat asjakohane tarnekoht, mis on kindlaks määratud artikli 8 kohaselt.

See mahaarvamisõigus tekib siis, kui punkti a kohaselt maksustatavalt tarnelt võetav maks muutub sissenõutavaks;

- c) punkti b teise taande kohaldamisel määratakse punkti a kohaselt maksustatavate, maksukohustusliku vahendaja tarnitavate kunstiteoste, kollektsiooni- või antiikesemete ostuhind kindlaks artikli 26a B osa punkti 3 kohaselt ja selles ostuhinnas sisalduvaks loetav maks arvutatakse järgmisel viisil:
 - ostuhind loetakse sisaldavat käibemaksu, mis oleks tulnud maksta, kui tarnija maksustatav kasuminorm oleks olnud 20 % ostuhinnast,
 - aluseks võetakse artikli 12 lõikes 1 määratletud maksumäär, mida kohaldatakse liikmesriigis, kus loetakse olevat kasuminormi maksustamise erikorra kohase tarne koht, mis on kindlaks määratud artikli 8 kohaselt;
- d) kui maksukohustuslik vahendaja kohaldab tavalist käibemaksukorda sellise kunstiteose, kollektsiooni- või antiikeseme tarne suhtes, mille talle on taminud mõni teine maksukohustuslik vahendaja ja mille puhul on kaupu maksustatud punkti a kohaselt, on tal lubatud oma tasumisele kuuluvast maksust maha arvata punktis b osutatud käibemaks;
- e) nende kaubatarnete suhtes kohaldatakse 1. jaanuaril 1993 kehtinud maksumäära;
- f) artikli 26a B osa punkti 2 neljanda taande, artikli 26a C osa punkti 1 neljanda taande ja artikli 26a D osa punktide b ja c kohaldamisel käsitlevad liikmesriigid käesoleva lõike punkti a kohaselt maksustatavaid kunstiteoste, kollektsiooni- või antiikesemete tarneid tarmetena, mida maksustatakse käibemaksuga artikli 26a B osas sätestatud kasuminormi maksustamise erikorra kohaselt;
- g) kui punkti a kohaselt maksustatavad kunstiteoste, kollektsiooni- või antiikesemete tarded teostatakse artikli 28c A osas sätestatud tingimustel, sisaldab artikli 22 lõike 3 kohaselt väljastatav arve märget selle kohta, et on kohaldatud artikli 28o lõikes 4 sätestatud kasuminormi maksustamise erikorda.

▼ **A3**

XVIc JAOTIS

ÜLEMINEKUMEETMED, MIDA KOHALDATAKSE AUSTRIA, SOOME JA ROOTSI ÜHINEMISE TÕTTU EUROOPA LIIDUGA 1. JAANUARIL 1995 NING TŠEHHI VABARIIGI, EESTI, KÜPROSE, LÄTI, LEEDU, UNGARI, MALTA, POOLA, SLOVEENIA JA SLOVAKKIA ÜHINEMISE TÕTTU EUROOPA LIIDUGA 1. MAIL 2004

▼ **M9**

Artikkel 28p

1. Käesolevas artiklis kasutatakse järgmisi mõisteid:
 - *ühendus* — artiklis 3 määratletud ühenduse territoorium enne ühinemist,

▼ **A3**

- *uued liikmesriigid* tähendab Euroopa Liiduga 1. jaanuaril 1995 ja 1. mail 2004 ühinenud liikmesriikide territooriumi, nagu see on iga kõnealuse liikmesriigi suhtes kindlaks määratud käesoleva direktiivi artiklis 3,

▼ **M9**

- *laienenud ühendus* — artiklis 3 määratletud ühenduse territoorium pärast ühinemist.

2. Kui kaubad:

- sisenesid ühenduse või mõne uue liikmesriigi territooriumile enne ühinemiskuupäeva ja
- suunati ühenduse või mõne uue liikmesriigi territooriumile sisenemisel ajutise impordiprotseduurile, millega kaasneb täielik vabastus imporditollimaksudest, mõnele artikli 16 lõike 1 punkti B alapunktides a–d osutatud protseduurile või samasugusele protseduurile mõnes uues liikmesriigis ja
- ei ole enne ühinemiskuupäeva sellelt protseduurilt väljunud,

kohaldatakse kaupade kõnealusele protseduurile suunamise ajal kehtinud sätteid seni, kuni kaubad väljuvad sellelt protseduurilt pärast ühinemiskuupäeva.

3. Kui kaubad:

- suunati enne ühinemiskuupäeva ühisele transiidiprotseduurile või mõnele muule tolli transiidiprotseduurile ja
- ei ole enne ühinemiskuupäeva sellelt protseduurilt väljunud,

kohaldatakse kaupade kõnealusele protseduurile suunamise ajal kehtinud sätteid seni, kuni kaubad väljuvad sellelt protseduurilt pärast ühinemiskuupäeva.

Esimeses taandes tähendab “ühine transiidiprotseduur” ühenduse ja Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) riikide ja EFTA riikide endi vaheliseks kaupade transiidiks ettenähtud meetmeid, nagu on sätestatud ühist transiidiprotseduuri käsitlevas 20. mai 1987. aasta konventsioonis. ⁽¹⁾

4. Järgmisi sündmusi käsitletakse kaupade impordina artikli 7 lõike 1 tähenduses, kui tõendatakse, et kaubad olid mõnes uues liikmesriigis või ühenduses vabas ringluses:

- a) kaupade eemaldamine, sealhulgas õigusvastane eemaldamine ajutise impordi protseduurilt, millele need suunati enne ühinemiskuupäeva lõikes 2 sätestatud tingimustel;
- b) kaupade eemaldamine, sealhulgas õigusvastane eemaldamine mõnelt artikli 16 lõike 1 punkti B alapunktides a–d sätestatud protseduurilt või samasuguselt protseduurilt, millele need suunati enne ühinemiskuupäeva lõikes 2 sätestatud tingimustel;
- c) mõne lõikes 3 osutatud protseduuri lõpetamine, mis algatati enne ühinemiskuupäeva mõnes uues liikmesriigis kaupade tarneks tasu eest, mille teostas enne seda kuupäeva kõnealuses liikmesriigis sellisena tegutsev maksukohustuslane;
- d) mis tahes õigusrikkumine, mis on toime pandud mõne lõikes 3 osutatud protseduuri käigus ja mis algas punktis c sätestatud tingimustel.

⁽¹⁾ EÜT L 226, 13.8.1987, lk 2.

▼ **M9**

5. Kui pärast ühinemiskuupäeva kasutab maksukohustuslane või mittemaksukohustuslane mõnes liikmesriigis talle enne ühinemiskuupäeva ühenduse või mõne uue liikmesriigi piires tarnitud kaupu, käsitletakse seda samuti kaupade impordina artikli 7 lõike 1 tähenduses, kui on täidetud järgmised tingimused:

- nende kaupade tarnimine on maksust vabastatud või oleks tõenäoliselt vabastatud kas artikli 15 lõigete 1 ja 2 või mõne samasuguse, uutes liikmesriikides kehtiva sätte alusel,
- kaupu ei imporditud mõnda uude liikmesriiki ega ühendusse enne ühinemiskuupäeva.

6. Lõikes 4 osutatud juhtudel on impordikohaks artikli 7 lõike 3 tähenduses liikmesriik, kelle territooriumil kaubad väljuvad protseduurilt, millele need suunati enne ühinemiskuupäeva.

7. Erandina artikli 10 lõikest 3 toimub käesoleva artikli lõigete 4 ja 5 kohane kaupade import maksustatava teokoosseisu ilmnemiseta, kui:

- a) imporditud kaubad lähetatakse või veetakse väljapoole laienuud ühendust või
- b) lõike 4 punkti a kohaselt imporditud kaubad ei kujuta endast veovahendeid ja need saadetakse tagasi või veetakse liikmesriiki, kust need eksporditi, isikule, kes need eksporditi, või
- c) lõike 4 punkti a kohaselt imporditud kaubad kujutavad endast veovahendeid, mis omandati ja imporditi enne ühinemiskuupäeva üldiste maksustamistingimuste kohaselt, mis kehtisid mõne uue liikmesriigi või mõne ühenduse liikmesriigi siseturul, ja/või nende suhtes ei ole nende ekspordimise tõttu kohaldatud käibemaksuvabastust ega -tagastust.

▼ **A3**

See tingimus loetakse täidetuks järgmistel juhtudel:

- kui Austria, Soome ja Rootsi puhul on transpordivahendite esmakordse kasutamise kuupäev varasem kui 1. jaanuar 1987;
- kui Tšehhi Vabariigi, Eesti, Küprose, Läti, Leedu, Ungari, Malta, Poola, Sloveenia ja Slovakkia puhul on transpordivahendite esmakordse kasutamise kuupäev varasem kui 1. mai 1996;
- kui maksu suurus, mis tuleb maksta seoses importimisega, on tähtsusetu.

▼ **B**

XVII JAOTIS

KÄIBEMAKSUKOMITEE*Artikkel 29*

1. Käesolevaga moodustatakse käibemaksu nõuandekomitee, edaspidi "komitee".

2. Komitee koosneb liikmesriikide ja komisjoni esindajatest.

Komitee eesistuja on komisjoni esindaja.

Komisjon tagab komiteele sekretariaaditeenused.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

4. Lisaks punktidele, mille üle tuleb käesoleva direktiivi kohaselt konsulteerida, vaatab komitee läbi ühenduse käibemaksusätete rakendamist käsitlevad küsimused, mille eesistuja on kas omal algatusel või liikmesriigi esindaja taotlusel esitanud.

▼ M24*Artikkel 29a***Rakendusmeetmed**

Nõukogu võtab ühehäälselt komisjoni ettepaneku alusel vastu käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed.

▼ B

XVIII JAOTIS

MUUD SÄTTED▼ M24*Artikkel 30***Rahvusvahelised lepingud**

1. Nõukogu võib ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal lubada liikmesriigil sõlmida kolmanda riigiga või rahvusvahelise organisatsiooniga lepingu, mis võib sisaldada erandeid käesolevast direktiivist.
2. Sellist lepingut sõlmida sooviv liikmesriik saadab komisjonile taotluse ning esitab talle kogu vajaliku teabe. Kui komisjon leiab, et tal pole kogu vajalikku teavet, võtab ta kahe kuu jooksul alates taotluse saamisest asjaomase liikmesriigiga ühendust ning täpsustab, millist täiendavat teavet tarvis on. Kui komisjon on saanud kogu teabe, mida ta taotluse hindamiseks vajalikuks peab, teavitab ta sellest taotlevat liikmesriiki ning edastab taotluse originaalkeeles teistele liikmesriikidele ühe kuu jooksul.
3. Kolme kuu jooksul alates lõike 2 viimases lõigus nimetatud teate saamisest esitab komisjon nõukogule kas asjakohase ettepaneku või, kui ta taotletava erandiga ei nõustu, oma vastuväiteid sisaldava teatise.
4. Lõigetes 2 ja 3 sätestatud menetlus viiakse igal juhul lõpule kaheksa kuu jooksul alates taotluse laekumisest komisjonile.

▼ B*Artikkel 31***Arvestusühik**

1. Käesolevas direktiivis kasutatav arvestusühik on otsusega 75/250/EMÜ (1) määratletud Euroopa arvestusühik (EAÜ).
2. Nimetatud arvestusühiku ümberarvestamisel omavääringutesse on liikmesriikidel võimalus ümberarvestamisel saadud summasid üles- või allapoole ümardada kuni 10 %.

▼ M8▼ M4*Artikkel 33*

1. Ilma et see piiraks ühenduse teiste sätete kohaldamist, eelkõige nende kehtivate ühenduse õigusnormide sätete kohaldamist, mis käsitlevad aktsiisiga maksustatavate toodete valdamise, liikumise ning järelevalve üldist korraldust, ei takista käesolev direktiiv liikmesriigil säilitamast või kehtestamast makse kindlustuslepingutele, hasartmängudele ja kihlvedudele, aktsiise, maksumärke ja üldiselt mis tahes makse, tollimakse ja lõive, mis ei ole käsitatavad kumuleeruvate käibemaksudena, kui nimetatud maksud, tollimaksud ja lõivud ei too liikmesriikidevahelises kaubanduses kaasa formaalsusi piiriületamisel.

2. Kõik käesolevas direktiivis tehtud viited aktsiisiga maksustatavale kaubale kehtivad järgmise kauba suhtes, nagu on määratletud kehtivate ühenduse õigusnormidega:

- mineraalõlid,
- alkohol ja alkohoolsed joogid,

(1) EÜT L 104, 24.4.1975, lk 35.

▼ **M4**

— tubakatooted.

Artikkel 33a▼ **M6**

1. Artikli 7 lõike 1 punktis b nimetatud kauba suhtes, mis saabub ühendusse ühenduse tolliterritooriumi hulka kuuluvalt territooriumilt, mida aga käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse kolmanda territooriumina, kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) kõnealuse kauba ühendusse toomisel kohaldatakse samu formaalsusi, mis vastavalt ühenduse tollinormidele kehtivad kauba ühenduse tolliterritooriumile importimise suhtes;
- b) kui selle kaubasaadetise või veo sihtkoht ei ole liikmesriigis, mille kaudu kaup ühendusse saabub, ringleb see ühenduses kehtivate ühenduse tollinormidega ette nähtud ühenduse sisetransiidiprotseduuri alusel, kui kauba osas on ühendusse toomisel tehtud deklaratsioon nende paigutamise kohta kõnealuse korra alla;
- c) kui ühendusse toomise ajal leitakse kaup olevat olukorras, kus artikli 7 lõike 1 punkti a tähenduses importimisel saaks kohaldada mõnd artikli 16 lõike 1 punkti B alapunktides a, b, c ja d nimetatud korda või hõlmatud impordimaksudest täielikult vabastava ajutise korraga, võtavad liikmesriigid meetmeid tagamaks, et kaup jääb ühendusse samadel tingimustel, kui on ette nähtud kõnealuse korra kohaldamiseks.

2. Artikli 7 lõike 1 punktis a nimetatud kauba suhtes, mis lähetatakse või veetakse liikmesriigist sihtkohta, mis asub ühenduse tolliterritooriumi hulka kuuluvalt territooriumil, mida aga käesoleva direktiivi kohaldamisel käsitatakse kolmanda territooriumina, kohaldatakse järgmisi sätteid:

- a) kauba ekspordimisel ühendusse territooriumilt kohaldatakse samu formaalsusi, mis vastavalt ühenduse tollinormidele kehtivad kauba ühenduse tolliterritooriumilt ekspordimise suhtes;
- b) kauba osas, mis eksporditakse ühendusest ajutiselt, et see hiljem reimportida, võtavad liikmesriigid vajalikke meetmeid tagamaks, et reimportimisel kohaldatakse selle kauba suhtes sätteid, mida oleks kohaldatud ajutisel ekspordimisel ühenduse tolliterritooriumilt.

▼ **B**

XIX JAOTIS

LÕPPSÄTTED*Artikkel 34*

1. jaanuaril 1982 ning pärast seda iga kahe aasta järel saadab komisjon pärast liikmesriikidega konsulteerimist nõukogule aruande ühise käibemaksusüsteemi kohaldamise kohta liikmesriikides. Nõukogu edastab aruande Euroopa Parlamendile.

Artikkel 35

Sobival ajal võtab nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal pärast Euroopa Parlamendi ning majandus- ja sotsiaalkomitee arvamuse saamist ning kooskõlas ühisturu huvidega vastu direktiivid ühise käibemaksusüsteemi kohta, eelkõige liikmesriikide võetud süsteemist kõrvalekalduvate meetmete järkjärguliseks piiramiseks või kehtetuks tunnistamiseks, et saavutada liikmesriikide käibemaksusüsteemide täielik kooskõla ning teha seeläbi võimalikuks nõukogu esimese 11. aprilli 1967. aasta direktiivi artiklis 4 sätestatud eesmärgi saavutamine.

Artikkel 36

Nõukogu esimese 11. aprilli 1967. aasta direktiivi artikli 2 neljas lõik ja artikkel 5 tunnistatakse kehtetuks.

▼B

Artikkel 37

Nõukogu teine 11. aprilli 1967. aasta direktiiv 67/228/EMÜ käibemaksu kohta kaotab igas liikmesriigis kehtivuse vastaval kuupäeval, mil hakatakse kohaldama käesoleva direktiivi sätteid.

Artikkel 38

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

A LISA

PÕLLUMAJANDUSTOOTMISE TEGEVUSALADE LOETELU

- I. TAIMEKASVATUS
 - 1. Üldine põllumajandus, sealhulgas viinamarjakasvatus
 - 2. Puuvilja- (sh oliivide) ja köögiviljakasvatus, lille- ning ilutaimekasvatus nii avamaal kui ka katmikalal
 - 3. Seente, vürtside, seemnete ja paljundusmaterjali tootmine; taimekoolid
- II. LOOMAKASVATUS TALUMAJAPIDAMISTES
 - 1. Üldine loomakasvatus
 - 2. Linnukasvatus
 - 3. Küülikukasvatus
 - 4. Mesindus
 - 5. Siidiussikasvatus
 - 6. Teokasvatus
- III. METSANDUS
- IV. KALANDUS
 - 1. Kalapüük magevetes
 - 2. Kalakasvatus
 - 3. Rannakarplaste, austrite ning muude limuste ja vähilaadsete kasvatus
 - 4. Konnakasvatus
- V. Kui põllumajandustootja töötleb tavapäraselt põllumajandus-, metsandus- või kalandusettevõttes kasutatavate vahenditega tooteid, mis põhinevad peamiselt tema põllumajandustoodangul, loetakse nimetatud töötlemine samuti põllumajandustootmiseks

*B LISA***PÕLLUMAJANDUSTEENUSTE LOETELU**

Selliste põllumajandusteenuste osutamine, mis moodustavad põllumajandustootmise tavapärase osa, loetakse põllumajandusteenuste osutamiseks ning need hõlmavad eelkõige järgmist:

- põllutööd, kultiveerimine ja niitmine, viljapeks, pallimine, saagi korjamine, saagi koristamine, külvamine ja istutamine,
- pakendamine ja turustamiseks ettevalmistamine, nt põllumajandustoodete kuivatamine, puhastamine, jahvatamine, desinfitseerimine ja sileerimine,
- põllumajandustoodete ladustamine,
- loomade karjatamine, kasvatamine ja nuumamine,
- põllumajandus-, metsandus- või kalandusettevõtetes tavapäraselt kasutatavate seadmete rendileandmine põllumajanduslikul eesmärgil,
- tehniline abi,
- umbrohu- ja kahjuritõrje, tõrjevahendite puistamine ja pihustamine kultuuridele ja maale,
- niisutus- ja kuivendusseadmete käitamine,
- laasimine, puude langetamine jm metsandusteenused.

C LISA ⁽¹⁾

ÜHINE ARVUTUSMEETOD

- I. Põllumajandus-, metsandus- ja kalandusettevõtete lisandväärtuse arvutamisel võetakse järgmist arvesse käibemaksuta:
1. klassidesse “põllumajandustooted ja ulukid” ning “töötlemata puit” kuuluva lõpliku kogutoodangu väärtus, sealhulgas põllumajandustootja oma tarbimine, vastavalt IV ja V punkti sätetele, millele lisandub A lisa V punktis nimetatud töötlemisel saadud toodang;
 2. alapunktis 1 nimetatud toodangu saamiseks kasutatud sisendite koguväärtus;
 3. A ja B lisa nimetatud tegevusaladega seotud vahendite kogumahutus põhivarasse.
- II. Mahaarvatavate maksustatavate sisendite ja väljundite kindlaksmääramiseks kindla maksumääraga põllumajandustootjate puhul arvatakse rahvamajanduse arvepidamisest maha tavapärase käibemaksuskeemi alusel maksustatavate põllumajandustootjate sisendid ja väljundid, võttes arvesse I punktis nimetatud tegureid.
- III. Kindla maksumääraga põllumajandustootjate lisandväärtus võrdub I punkti alapunktis 1 nimetatud lõpliku kogutoodangu käibemaksuta väärtuse ning I punkti alapunktis 2 nimetatud sisendite koguväärtuse ja sellele lisatud I punkti alapunktis 3 nimetatud vahendite põhivarasse kogumahutuse vahega. Kõiki nimetatud tegureid kohaldatakse üksnes kindla maksumääraga põllumajandustootjate osas.

IV. PÕLLUMAJANDUSTOOTED JA ULUKID

Euroopa Ühenduste Statistikaameti
koodnumber

Teraviljad (v.a riis)

Nisu ja speltanisu	10.01.11	1
	10.01.19	1
Talinisu ja speltanisu	–	
Suvinisu	–	
Kõva nisu	10.01.51	
	10.01.59	
Talinisu	–	
Suvinisu	–	
Rukis ja meslin		
Rukis	10.02.00	
Talirukis	–	
Suvirukis	–	
Meslin	10.01.11	2
	10.01.19	2
Oder	10.03.10	
	10.03.90	
Suvioder	–	
Talioder	–	
Kaer ja suvimeslin		
Kaer	10.04.10	

⁽¹⁾ Käesolevas lisas on kasutatud Euroopa Ühenduste Statistikaameti põllumajanduse raamatupidamisarvestuses kasutatavat liigitust.

▼B

	Euroopa Ühenduste Statistikaameti koodnumber	
	10.04.90	
Suvimeslin	–	
Mais	10.05.10	
	10.05.92	
Muud teraviljad (v.a riis)		
Tatar	10.07.10	
Hirss	10.07.91	
Terasorgo	10.07.95	
Kanaari paelrohi	10.07.96	
Mujal nimetamata teraviljad (v.a riis)	10.07.99	
Riis (koorimata või kooritud)	10.06.11	
Kaunviljad		
Kuivatatud hernes ja söödahernes	07.05.11	
Kuivatatud hernes (v.a söödahernes)	–	
Kuivatatud hernes (v.a kikerhernes)	–	
Kikerhernes	–	
Söödahernes	–	
Aeduba ja põlduba		
Aeduba	07.05.15	
Põlduba	07.05.95	
Muud kaunviljad		
Lääts	07.05.91	
Vikk	12.03.31	2
Lupiin	12.03.49	2
Mujal nimetamata kuivatatud kaunviljad, kaunvilja-segud ning kaunvilja ja teravilja segud	07.05.97	
Juurviljad (söödaköögiviljad)		
Kartul		
Kartul (v.a seemnekartul)		
Värske kartul	07.01.13	
	07.01.15	
Kartul (v.a värske)	07.01.17	
	07.01.19	
Seemnekartul	07.01.11	
Suhkrupeet	12.04.11	
Söödapheet; kaalikas, söödaporgand ja söödanaeris; muu juurvili ja söödaköögivili		
Söödapheet		
Kaalikas, söödaporgand ja söödanaeris	12.10.10	
Kaalikas		
Söödaporgand ja söödanaeris		
Söödakapsas	12.10.99	2
Muud juurviljad ja söödaköögiviljad		
Maapirn	07.06.10	
Maguskartul	07.06.50	
Mujal nimetamata juurviljad ja söödaköögiviljad	07.06.30	
	12.10.99	3

Euroopa Ühenduste Statistikaameti
koodnumber

Tehnilised kultuurid

Õliseemned ja õliviljad (v.a oliivid)

Rüpsi- ja rapsiseemned	12.01.91
Talirüps	—
Suvirüps	—
Raps	—
Päevalilleseemned	12.01.95
Sojauba	12.01.40
Riitsinuseemned	12.01.50
Linaseemned	12.01.61
	12.01.69
Seesami-, kanepi-, sinepi- ja mooniseemned	
Seesamiseemned	12.01.97
Kanepiseemned	12.01.94
Sinepiseemned	12.01.92
Õlimoon ja mooniseemned	12.01.93

Kiutaimed

Lina	54.01.10
Kanep	57.01.10

Töötlemata tubakas (sh kuivatatud tubakas)

24.01.10
24.01.90

Humal

12.06.00

Muud tehnilised kultuurid

Sigurijuured	12.05.00
Ravimtaimed, aromaatsed taimed, vürtsid ja parfüümitaimed	
Safran	09.10.31
Köömen	07.01.82
Mujal nimetamata ravimtaimed, aromaatsed taimed, vürtsid ja parfüümitaimed	09.09 (11-13-15-17-18) 09.10 (11-20-51-55-71) 12.07 (10-20-30-40-50-60-70-80-91-99)

Värsked köögiviljad

Söögikapsas

Lillkapsas	07.01.21
	07.01.22

Muu kapsas

Rooskapsas	07.01.26	
Valge peakapsas	} 07.01.23	
Punane peakapsas		
Kähar peakapsas	} 07.01.27	1
Roheline peakapsas		
Mujal nimetamata kapsas		

Leht- ja varsköögiviljad, v.a kapsas

Seller ja juurseller	07.01.51	
	07.01.53	
	07.01.97	2
Porrulauk	07.01.68	
Peasalat	07.01.31	

▼B

	Euroopa Ühenduste Statistikaameti koodnumber	
	07.01.33	
Endiiviad	07.01.36	1
Spinat	07.01.29	
Spargel	07.01.71	
Salatsigur	07.01.34	
Artišokk	07.01.73	
Muud leht- ja juurköögiviljad		
Põldkännak	07.01.36	2
Hispaania artišokk ja kardon	07.01.37	
Apteegitill	07.01.91	
Rabarber	} 07.01.97	1
Kress		
Petersell		
Brokkoli		
Mujal nimetamata leht- ja juurköögiviljad		
Vilja saamiseks kasvatatavad köögiviljad		
Tomat	07.01.75	
	07.01.77	
Kurk ja kornišon	07.01.83	
	07.01.85	
Melon	08.09.10	
Pudelkõrvits, melonkõrvits, kõrvits	07.01.95	
Paprika	07.01.93	
Muud vilja saamiseks kasvatatavad köögiviljad	07.01.97	3
Juur- ja mugulköögiviljad		
Nuikapsas	07.01.27	2
Naeris	} 07.01.54	
Porgand		
Küüslauk	07.01.67	
Sibul ja šalottsibul	07.01 (62-63-66)	
Söögipeet (punapeet)	} 07.01.56 07.01.59	
Aed-piimjuur, mustjuur		
Muud juur- ja mugulköögiviljad (murulauk, redis, naeris, mädarõigas)		
Kaunköögiviljad	07.01.41	
Roheline hernes	07.01.43	
Uba	07.01.45	
	07.01.47	
Muud kaunköögiviljad	07.01.49	
Kultuurseened	07.01.87	
Värsked puuviljad, sh tsitrusviljad (v.a viinamarjad ja oliivid)		
Lauaõunad ja -pirnid		
Lauaõunad	08.06 (13-15-17)	
Lauapirnid	08.06 (36-38)	
Õunad ja pirnid siidri valmistamiseks		
Siidriõunad	08.06.11	

▼B

	Euroopa Ühenduste Statistikaameti koodnumber	
Siidripirnid	08.06.32	
Luuviljad		
Virsikud	08.07.32	
Aprikoosid	08.07.10	
Kirsid	08.07 (51-55)	
Ploomid (sh renkloodid, mirabellid ja "Quetsche" ploomid)	08.07 (71-75)	
Muud luuviljad	08.07.90	
Pähklid		
Kreeka pähklid	08.05.31	
Sarapuupähklid	08.05.91	
Mandlid	08.05.11	
	08.05.19	
Kastanid	08.05.50	
Muud pähklid (v.a troopilised pähklid)		
Pistaatsiapähklid	08.05.70	
Mujal nimetamata pähklid	08.05.97	1
Muud puuviljad		
Viigimarjad	08.03.10	
Küdooniad	08.06.50	
Mujal nimetamata puuviljad (v.a troopilised puuviljad)	08.09.90	1
Maasikad	08.08 (11-15)	
Marjad		
Mustsõstrad ja punased sõstrad		
Mustsõstrad	08.08.41	
Punased sõstrad	08.08.49	1
Vaarikad		
Karusmarjad	08.08.90	1
Muud marjad (nt kultuurmurakad)	08.09.90	2
Tsitrusviljad		
Apelsinid	08.02 (21-22-24-27)	
Mandariinid ja klementiinid	08.02 (32-36)	
Sidrunid	08.02.50	
Greibid	08.02.70	
Muud tsitrusviljad	08.02.90	
Sukaadisidrunid	—	
Laimid	—	
Bergamotid	—	
Mujal nimetamata tsitrusviljad	—	
Viinamarjad ja oliivid		
Viinamarjad		
Lauaviinamarjad	08.04 (21-23)	
Muud viinamarjad (veini, mahla ja rosinate tootmiseks)	08.04 (25-27)	

▼ BEuroopa Ühenduste Statistikaameti
koodnumber

Oliivid

Lauaoliivid 07.01.78

Muud oliivid (oliiviõli valmistamiseks) 07.01.79

07.03.13

Muud taimekasvatussaadused

Söödataimed (1) 12.10.99 1

Taimlatooted

Viljapuud ja marjapõõsad 06.02 (19-40-51-55)

Viinapuu pookoksad 06.02 (10-30)

Ilupuud ja -põõsad 06.02 (71-75-79-98)

Metsaseemikud ja pistoksad 06.02.60

Peamiselt punumiseks kasutatav taimne materjal

Paju, luga, rotangpalm 14.01 (11-19-51-59)

Pilliroog, bambus 14.01 (31-39)

Muu peamiselt punumiseks kasutatav taimne materjal 14.01.90

Lilled, ilutaimed ja jõulupuud

Lillesibulad, juure- ja varremugulad 06.01.10

Ilutaimed

Lõikelilled, oksad ja dekoratiivne taimmaterjal

Jõulupuud

Mitmeaastased taimed 06.02.92

Seemned

Põllumajandusseemned (2) 06.02.95

12.03 (11-19-35-39-44-46-84-86-89)

12.03.31 1

12.03.49 1

Lilleseemned 12.03.81

▼B

	Euroopa Ühenduste Statistikaameti koodnumber	
Loodusest kogutud saadused ⁽¹⁾	07.01 (88-89)	
	08.05.97	2
	08.08.31	
	08.08.35	
	08.08.49	2
	08.08.90	2
	23.06.10	1
Järgmiste põllukultuuride kõrvalsaadused ⁽²⁾		
Teraviljad (v.a riis)	}	
Riis		12.08 (10-31)
Kaunviljad		12.08.90
Juurviljad		12.09.00
Tehnilised kultuurid		13.03.12
Värsked köögiviljad		14.02 (10-21-23-25-29)
Puuviljad, sh tsitrusviljad		14.03.00
Viinamarjad ja oliivid		14.04.00
Muud põllukultuurid		14.05 (11-19)
Mujal nimetamata taimsed saadused		15.16.10
	23.06.10	2
	23.06.30	
	13.01.00	
Viinamarjavirre ja vein		
Viinamarjavirre	22.04.00	
Vein	22.05 (21-25-31-35-41-44-45-47-51-57-59-61-69)	
Veinitootmise kõrvalsaadused ⁽³⁾	23.05.00	
Oliiviõli		
Puhas oliiviõli ⁽⁴⁾	15.07.06	
Rafineerimata oliiviõli ⁽⁴⁾	15.07 (07-08)	
Oliiviõli ekstraheerimise kõrvalsaadused ⁽⁵⁾	23.04.05	
Veised		
Koduveised	01.02 (11-13-14-15-17)	
Vasikad	—	
Muud alla üheaastased veised	—	
Mullikad	—	
Lehmad	—	
Isased aretusloomad		
Ühe- kuni kaheaastased	—	
Üle kaheaastased	—	
Tapa- ja nuumveised		
Ühe- kuni kaheaastased	—	
Üle kaheaastased	—	

▼ BEuroopa Ühenduste Statistikaameti
koodnumber**Sead**

Kodusead	01.03 (11-15-17)
Pörsad	—
Noorsead	—
Numsead	—
Tõuemised	—
Tõukuldid	—

Hobuslased

Hobused	01.01 (11-15-19)
Eeslid	01.01.31
Muulad ja hobueeslid	01.01.50

Lambad ja kitsed

Kodulambad	01.04 (11-13)
Kodukitsed	01.04.15

Kodulinnud, küülikud, tuvid jm loomad

Kanad, kuked, noorkuked, noorkanad, tibud	01.05 (10-91)
Pardid	01.05.93
Haned	01.05.95
Kalkunid	01.05.97
Pärlikanad	01.05.98
Koduküülikud	01.06.10
Kodutuvid	01.06.30
Muud loomad	
Mesilased	—
Siidiussid	—
Karusloomad	—
Teod (v.a meriteod)	03.03.66
Mujal nimetamata loomad	01.06.99
	02.04.99

▼BEuroopa Ühenduste Statistikaameti
koodnumber**Ulukid ja ulukiliha**

Ulukid ⁽¹⁾	01.01.39
	01.02.90
	01.03.90
	01.04.90
	01.06.91
Ulukiliha	02.04.30

Töötlemata piim

Lehmapiim	—
Lambapiim	—
Kitsepiim	—
Pühvlipiim	—

Munad

Kanamunad		
Haudemunad	04.05.12	1
Muud	04.05.14	
Muud munad		
Haudemunad	04.05.12	2
Muud	04.05.16	
	04.05.18	

Muud loomsed saadused

Toorvill (sh loomakarvad) ⁽¹⁾	53.01 (10-20)
	53.02 (93-95)
Mesi	04.06.00
Siidiussikookonid	50.01.00
Loomakasvatuse kõrvalsaadused ⁽²⁾	} 15.15.10 43.01 (10-20-30-90) 53.02.97
Mujal nimetamata loomsed saadused	
Põllumajandusteenused ⁽³⁾	

Põllumajandustooted, mis peaaegu eranditult imporditakse

Troopilised õliseemned ja õliviljad	
Maapähklid	12.01.11
	12.01.15
Kopra	12.01.20
Palmipähklid ja nende tuumad	12.01.30
Puuvillaseemned	12.01.96
Mujal nimetamata õliseemned ja õliviljad	12.01.99
Troopilised kiutaimed	
Puuvill	55.01.00
Muud kiutaimed	
Manillakanep	57.02.00
Džuut	57.03.10

▼B

	Euroopa Ühenduste Statistikaameti koodnumber
Sisal	57.04.10
Kookoskiud	57.04.30
Ramjee	54.02.00
Mujal nimetamata kiutaimed	57.04.50
Muud tööstuses kasutatavad troopilised taimed	
Kohv	09.01.11
Kakao	18.01.00
Suhkruroog	12.04.30
Troopilised puuviljad	
Troopilised pähklid	
Kookospähklid	08.01.75
Kaşupähklid	08.01.77
Parapähklid	08.01.80
Pekaani-pähklid	08.05.80
Muud troopilised puuviljad	
Datlid	08.01.10
Banaanid	08.01 (31-35)
Ananassid	08.01.50
Papaiad	08.08.50
Mujal nimetamata troopilised viljad	08.01 (60-99)
Poleerimata elevantiluu	05.10.00

(¹) Nt hein, ristik (v.a söödaköögiviljad).

(²) V.a teraviljaseeme, riisiseeme ja seemnekartul.

(³) Nt metsaseened, jõhvikad, mustikad, murakad, metsvaarikad jne.

(⁴) Nt õled, peedi- ja kapsapealsed, herne- ja oavarred.

(⁵) Nt veinisete, viinakivi jne.

(⁶) Nimetatud kahte toodet eristatakse pigem töötlemisviisi kui tootmisetapi järgi.

(⁷) Nt oliiviõlikoogid jm oliiviõli ekstraheerimise jääkproduktid.

(⁸) Elusulukite hulka kuuluvad üksnes spetsiaalselt kasvatatud ulukid ning muud vangistuses peetud ulukid.

(⁹) Kui tegemist on põhisaadusega.

(¹⁰) Nt tapetud ulukite nahad, karvad ja karusnahad, sõnnik ja virts.

(¹¹) St teenused, mida tavaliselt osutavad põllumajandusettevõtjad ise, nt kündmine, niitmine ja kultiveerimine, viljapeks, tubakakuivatamine, lambapügamine, loomatalitamine.

V. TOORPUIT

Tööstuses kasutatav okaspuupuit

Pikk okaspuutmaterjal

— 1 palgid

1) nulg, harilik kuusk, ebatsuuga

2) mänd, lehis

— 2 talad

1) nulg, harilik kuusk, ebatsuuga

2) mänd, lehis

— 3 muu pikk puitmaterjal

1) nulg, harilik kuusk, ebatsuuga

2) mänd, lehis

Okaspuuidust vineer

— 1 nulg, harilik kuusk, ebatsuuga

— 2 mänd, lehis

Okaspuut kültepuuna:

Nulg, harilik kuusk, ebatsuuga

▼B

Mänd, lehis

Tööstuses kasutatav lehtpuupuit

Pikk puitmaterjal (lehtpuu)

— 1 palgid

1) tamm

2) pöök

3) pappel

4) muud

— 2 talad

1) tamm

2) muud

— 3 muu pikk puitmaterjal

1) tamm

2) pöök

3) pappel

4) muud

Vineer (lehtpuu)

— 1 tamm

— 2 pöök

— 3 pappel

— 4 muud

Lehtpuupuit küttepuuna

tamm

pöök

pappel

muud

Metsandusteenused ⁽¹⁾

Muud saadused (puukoor, kork, vaik)

⁽¹⁾ St teenused, mida tavaliselt osutavad metsandusettevõtjad ise (nt metsa langetamine).

D LISA

**ARTIKLI 4 LÕIKE 5 KOLMANDAS LÕIGUS VIIDATUD TEGEVUSALA-
LADE LOEND**

1. Telekommunikatsioon
2. Vee-, gaasi-, elektri- ja auruvarustus
3. Kaubavedu
4. Sadama- ja lennujaamateenused
5. Reisijatevedu
6. Müügiks valmistatud uue kauba tarnimine
7. Põllumajanduse sekkumisametite tehingud põllumajandustoodetega vastavalt nimetatud toodete turu ühist korraldust käsitlevatele määrustele
8. Messide ja näituste korraldamine
9. Ladustamine
10. Reklaamiorganisatsioonide tegevus
11. Reisibüroode tegevus
12. Oma töötajate kaupluste, kooperatiivide, töölissööklate jms asutuste pidamine
13. Televisiooni- ja raadioorganisatsioonide tehingud, v.a artikli 13 A osa lõike 1 punktis q nimetatud tehingud

▼B*E LISA***ARTIKLI 28 LÕIKE 3 A OSAS NIMETATUD TEHINGUD**

1. ► M3 ————— ◀
2. Artikli 13 A osa lõike 1 punktis e nimetatud tehingud
3. ► M3 ————— ◀
4. ► M3 ————— ◀
5. ► M3 ————— ◀
6. ► M3 ————— ◀
7. Artikli 13 A osa lõike 1 punktis q nimetatud tehingud
8. ► M3 ————— ◀
9. ► M3 ————— ◀
10. ► M3 ————— ◀
11. Artikli 13 B osa punktiga g hõlmatud tarned, mida teevad maksukohustuslased, kes võisid asjaomase ehitise puhul sisendilt makstud maksu maha arvata
12. ► M3 ————— ◀
13. ► M3 ————— ◀
14. ► M3 ————— ◀
15. Artiklis 26 nimetatud reisibüroode teenused ning nende reisibüroode teenused, kes tegutsevad reisija nimel ja eest, kui tegemist on reisidega väljapoole ühendust

▼B

F LISA

ARTIKLI 28 LÕIKE 3 B OSAS NIMETATUD TEHINGUD

1. Sissepääs spordiüritustele
2. Autorite, kunstnike, esitajate, juristide ja teiste vabakutseliste teenused, v. a meditsiini- ja abipersonali teenused, kui tegemist ei ole nõukogu teise 11. aprilli 1967. aasta direktiivi B lisas nimetatud teenustega
3. ► M3 ————— ◀
4. ► M3 ————— ◀
5. Riiklike postiteenistuste osutatavad telekommunikatsiooniteenused ja nendega seotud kauba tarnimine
6. Matusekorraldajate ja krematooriumide teenused ning nendega seotud kaup
7. Pimedate isikute või nende töökodade tehtavad tehingud tingimusel, et need erandid ei põhjusta märkimisväärset konkurentsi moonutamist
8. Kauba tarnimine ja teenuste osutamine sõjaohvrite kalmistute, haudade ja mälestusmärkide ehitamise, rajamise ning hooldamise eest vastutavatele riiklikele asutustele
9. ► M3 ————— ◀
10. Haiglate tehtavad tehingud, mis ei kuulu artikli 13 A osa lõike 1 punkti b alla
11. ► M3 ————— ◀
12. Veevarustus, mida korraldavad ametivõimud
13. ► M3 ————— ◀
14. ► M3 ————— ◀
15. ► M3 ————— ◀
16. Artikli 4 lõikes 3 nimetatud ehitiste ja maa võõrandamine
17. Reisijatevedu
Reisijatega kaasas oleva kauba, näiteks pagasi või mootorsõidukite vedu ning reisijateveoga seotud teenused on maksust vabastatud üksnes juhul, kui reisijatevedu ise on maksust vabastatud
18. ► M3 ————— ◀
19. ► M3 ————— ◀
20. ► M3 ————— ◀
21. ► M3 ————— ◀
22. ► M3 ————— ◀
23. Riigiasutuste kasutatavate õhusõidukite, sealhulgas nendes sisalduvate või kasutatavate seadmete tarnimine, ümberehitamine, remont, hooldus ja rendileandmine
24. ► M3 ————— ◀
25. Sõjalaevade tarnimine, ümberehitamine, remont, hooldus, prahtimine ja rendileandmine

▼M13▼B

27. Artiklis 26 nimetatud reisibüroode teenused ning nende reisibüroode teenused, kes tegutsevad reisija nimel ja eest, kui tegemist on ühendusesse reisidega

G LISA

VALIKUÕIGUS

1. Artikli 28 lõike 3 punktis c nimetatud valikuõiguse võib anda järgmistel tingimustel:
 - a) E lisas nimetatud tehingute puhul:

võivad liikmesriigid, kes nimetatud tarnetele juba maksuvabastust kohaldavad, kuid annavad maksustamise suhtes ka valikuõiguse, selle valikuõiguse säilitada
 - b) F lisas nimetatud tehingute puhul:

liikmesriigid, kes jätavad nimetatud tarnete maksust vabastamise õiguse ajutiselt kehtima, võivad maksukohustuslastele anda maksustamise suhtes valikuõiguse
2. Liikmesriigid, kes annavad valikuõiguse lõike 1 sätetega hõlmamata maksustamise suhtes, võivad seda kasutataval maksumaksjatel lubada valikuõiguse säilitada kõige kauem kolme aasta jooksul alates käesoleva direktiivi jõustumisest.

▼M5

H LISA

**LOEND KAUPADEST JA TEENUSTEST, MILLE SUHTES VÕIB
KOHALDADA VÄHENDATUD KÄIBEMAKSUMÄÄRASID**

Allpool esitatud kaubarühmade ülevõtmisel oma siseriiklikku õigusesse võivad liikmesriigid kasutada asjakohaste rühmade täpse ulatuse määramiseks kaupade koondnomenklatuuri.

Rühm	Kirjeldus
1	Toit ja sööt (sealhulgas joogid, kuid välja arvatud alkohol-joogid); elusloomad, seemned, taimed ja tavaliselt toiduainete valmistamisel kasutatavad koostisained; tavaliselt toiduainete täiendamiseks või asendamiseks kasutatavad tooted
2	Veevarustus
3	Ravimid, mida tavaliselt kasutatakse tervishoius, haiguste ärahoidmiseks ning inimeste ja loomade raviks, kaasa arvatud rasestumisvastased vahendid ja hügieenitooted
4	Meditsiiniseadmed, abivahendid ja muud tarvikud, mida tavaliselt kasutatakse puute leevendamiseks või ravimiseks ja mis on mõeldud puuetega inimeste isiklikuks tarbeks, kaasa arvatud selliste kaupade parandamine, ja autode lasteistmed
5	Reisijate ja nende pagasi vedu
6	Raamatute (kaasa arvatud väiketrukised, teabevoldikud ja samalaadsed trükised, laste pildi-, joonistus- ja värvimisraamatud, trükitud või käsikirjalised noodid, maa- ja merekaardid jms kaardid), ajalehtede ja muude korrapäraselt ilmuvate väljaannete, välja arvatud täielikult või olulisel määral reklaamiks mõeldud trükised, võõrandamine või raamatukogudest laenuks andmine
7	Etenduste, teatri-, tsirkuse-, laada-, lõbustuspargi-, kontserdi-, muuseumi-, loomaia-, kino-, näituse- jms kultuurisündmuste ja -rajatiste piletid Raadio- ja televisioonisaadete vastuvõtmine
8	Kirjanike, heliloojate ja esitajate teenused või nendele makstavad kasutustasud
9	Elamumajanduse raames pakutavate eluasemete võõrandamine, ehitamine, parandamine ja ümberehitamine
10	Tavaliselt põllumajanduslikus tootmises kasutatavate kaupade ja teenuste tarnimine, välja arvatud tootmisvahendid, milleks on näiteks masinad või ehitised
11	Hotellide ja samalaadsete ettevõtete pakutav majutus, sealhulgas puhkuseks, ning laagriplatside ja haagissuvilate parkimiskohtade rendileandmine
12	Spordiürituste piletid
13	Spordirajatiste kasutamine
14	Selliste organisatsioonide tarnitavad kaubad ja teenused, keda liikmesriigid tunnustavad heategevuslikena ja kes tegelevad hoolekandega, kui need tarned ei ole artikli 13 alusel vabastatud
15	Matusekorraldajate ja krematooriumide teenused ning nendega seotud kaubad
16	Ravi- ja hambaraviteenused, samuti kuum- ja külmravi, kui sellised teenused ei ole artikli 13 alusel vabastatud
17	Teenused, mida osutatakse seoses tänavapuhastuse, jäätmete kogumise ja töötlemisega, välja arvatud sellistest teenustest need, mida osutavad artikli 4 lõikes 5 osutatud üksused

▼ **M8**

I LISA

KUNSTITEOSED, KOLLEKTSIOONI- JA ANTIIKESEMED

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) *kunstiteosed*:

- pildid, kollaažid ja samalaadsed dekoratiivpannood, maalid ja joonistused, täielikult käsitsi tehtud, välja arvatud arhitektuursed, tehnilised, tööstusotstarbelised, kaubandusotstarbelised, topograafilised jms plaanid ja joonised, käsitsi kaunistatud kaubad, teatridekoratsioonid, stuudiotaustad jms maalitud lõuendid (CN-kood 9701),
- algupärased gravüürid, estambid ja litograafiad, millest on tehtud piiratud arv mustvalgeid või värvilisi tõmmiseid, käsitsi kunstniku valmistatud ühelt või mitmelt plaadilt, sõltumata tema kasutatud menetlusest või materjalist, välja arvatud mehaanilised või fotomehaanilised menetlused (CN-kood 9702 00 00),
- algpärased skulptuurid mis tahes materjalist, kui need on täielikult kunstniku loodud; valatiseid, mida toodetakse kõige rohkem kaheksa eksemplari ja mille valmistamist juhendab skulptor või tema õigusjärglane (CN-kood 9703 00 00); erandkorras võib liikmesriikide määratud juhtudel enne 1. jaanuari 1989 toodetud valatiste puhul ületada kaheksa eksemplari piirangut,
- seinavaibad (CN-kood 5805 00 00) ja tekstiilseinakatted (CN-kood 6304 00 00), käsitsi valmistatud kunstniku algupärase kavandi järgi, kui kumbagi on toodetud kõige rohkem kaheksa eksemplari,
- täielikult kunstniku loodud ja signeeritud keraamikaesemed,
- täielikult käsitsi tehtud emailimistööd, mida on kõige rohkem kaheksa nummerdatud eksemplari ja millel on kunstniku või ateljee signatuur, välja arvatud vääriskivitooted ning hõbe- ja kullassepatooted,
- kunstniku tehtud fotod, millest ta on ise teinud või tema juhendamisel on tehtud kõige rohkem 30 signeeritud ja nummerdatud eksemplari, olenemata suurusest ja alusmaterjalist;

b) *kolleksiooniesemed*:

- postmargid, maksumärgid, tempelmargid, esimese päeva ümbrikud, margiga kaardid või ümbrikud jms kaubad, kasutatud või kui kasutamata, siis tingimusel, et need ei ole käibel ega tule käibele (CN-kood 9704 00 00),
- kolleksioonid ja kolleksiooniesemed zooloogia, botaanika, mineraloogia, anatoomia, ajaloo, arheoloogia, paleontoloogia, etnograafia või numismaatika valdkonnast (CN-kood 9705 00 00);

c) *antiikesemed* — üle saja aasta vanused esemed, mis ei ole kunstiteosed ega kolleksiooniesemed (CN-kood 9706 00 00).

▼ **M10***J LISA*

Kauba kirjeldus	CN-kood
Tina	8001
Vask	7402 7403 7405 7408
Tsink	7901
Nikkel	7502
Alumiinium	7601
Plii	7801
Indium	ex8112 91 ex8112 99
Teravili	1001-1005 1006: üksnes töötlemata riis 1007-1008
Õliseemned ja õliviljad	1201-1207
Kookospähklid, brasiilia pähklid ja kašupähklid	0801
Muud pähklid	0802
Oliivid	0711 20
Terad ja seemned (sh sojaoad)	1201-1207
Kohv, röstimata	0901 11 00 0901 12 00
Tee	0902
Kakaooad, terved või purustatud, toored või röstitud	1801
Toorsuhkur	1701 11 1701 12
Kautšuk, algkujul või tahvlite, lehtede või ribadena	4001 4002
Vill	5101
Kemikaalid mahtkaubana	28. ja 29. grupp
Müneraalõlid (sh propaan ja butaan; samuti toornaftaõlid)	2709 2710 2711 12 2711 13
Hõbe	7106
Plaatina (sh pallaadium, roodium)	7110 11 00 7110 21 00 7110 31 00

▼ **M10**

Kauba kirjeldus	CN-kood
Kartulid	0701
Taimeõlid ja -rasvad ja nende fraktsioonid, rafineeritud või mitte, kuid keemiliselt modifitseerimata	1507-1515

▼ **M16**

K LISA

LOEND ARTIKLI 28 LÕIKES 6 OSUTATUD TEENUSTEST

1. Väiksemad parandusteenused:
 - jalgrattad,
 - jalatsid ja nahktooted,
 - rõivad ja kodutekstiil (sealhulgas nõelumine ja ümbertegemine).
2. Eravaldues olevate eluruumide renoveerimine ja remont, välja arvatud materjalid, mis moodustavad olulise osa teenuse väärtusest.
3. Aknapesu ja kodumajapidamistes koristamine.
4. Koduhooldusteenused (nt koduabi ja noorte, vanurite, haigete või puuetega inimeste hooldamine).
5. Juuksuriteenused.